

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per

539/1970

1119700444,5

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

Številka 5
Leto VI.
nov. 1970

GLASILO ZASAVSKIH PREMOGOVIKOV - TRBOVLJE

Položaj podjetja po 9-mesečnih poslovanja

Mogoče je nekoliko zgodaj govoriti o uspehu poslovanja podjetja po devetih mesecih dela, ker še ni končan knjigovodski obračun za to razdobje. Vendar ga lahko spričo že izdelanega osemmesečnega knjigovodskega obračuna in spričo nekaterih znanih dejstev do neke mere objektivno ocenimo.

V prvi vrsti moramo ugotoviti, da proizvodnja premoga v septembru ne bo mogla likvidirati izgube, ki jo je napravila v osmih mesecih t.l., pa čeprav veljajo od 10. IX. naprej nove cene za premog. Ta izguba bo verjetno poravnana še v mesecu oktobru, seveda če bo dosežena zadovoljliva proizvodnja in če bo dosežena zadovoljliva povprečna prodajna cena. Ugotavljamo namreč, da se je povečal procent drobnejših sortimentov, predvsem prahu, katerega cena je bila zvišana v manjšem procentu kot ostali sortimenti premoga.

Vse ostale dejavnosti v podjetju bodo, prav tako v osmih mesecih, izkazovale pozitiven finančni rezultat tudi po devetih mesecih poslovanja z določenim ostankom dohodka. Pri tem seveda ostane dohodka ali dobiček v vseh ostalih dejavnostih (OSRD, GRAMAT, AVTOPARK) ni visok, vendar tolikšen, da podjetje kot celota posluje s pozitivnim finančnim uspehom.

Kar se torej tiče finančnega poslovanja celotnega podjetja naj bi bile stvari v podjetju kolikortoliko v redu. Če pa probleme nekoliko podrobneje pregledamo, potem je potrebno takoj ugotoviti naslednje:

- da podjetje ne bo izpolnilo proizvodnega načrta na proizvodnji premoga za leto 1970,
- da bomo ob koncu leta imeli bistveno manjše število zaposlenih kot je bilo predvideno po načrtu,
- da obstoja hud problem likvidnih denarnih sredstev za potrebe poslovanja, kar povzroča podjetju dodatne stroške,
- da še vedno ni urejeno vpraša-

- nje odobritve kredita za modernizacijo proizvodnje po predloženem investicijskem programu,
- da obstoja iz tega razloga sorazmerno velik razkorak med možnostmi in potrebami tako posameznih enot, kakor tudi podjetja kot celote,
- da ne moremo zadovoljiti z višino osebnih dohodkov nikogar izmed zaposlenih na primerjavo v drugih podjetjih in da je to eden bistvenih razlogov za fluktuacijo delovne sile,
- da sicer vsako leto dvigujemo storilnost (v letošnjem letu bomo dvignili splošno storilnost verjetno za cca 12%), da pa je dvig materialnih stroškov v proizvodnji in potrebni porast osebnih dohodkov vedno višji kot ga lahko krijemo s porastom storilnosti,
- da smo iz teh razlogov prisiljeni prilagojevati prodajne cene premogu nastalemu finančnemu položaju podjetja čeprav to ni

popolnoma v skladu s poslovno politiko podjetja in težnjo podjetja, da si ustvari na tržišču čimbolj trdne pozicije.

Eno izmed razveseljivih dejstev je vsekakor ob številnih zelo perečih problemih podjetja potrebno ugotoviti. Plasman oziroma prodaja premoga ne predstavlja namreč nobenega problema oziroma, prodajne možnosti so mnogo večje kot pa so možnosti proizvodnje.

Tudi pri vseh ostalih dejavnostih podjetja lahko ugotovimo izrazito konjunkturo in še posebno velja to za proizvodnjo gradbenega materiala, pa tudi za storitve OSRD obstoja močno povpraševanje.

Iz vsega navedenega lahko povzamemo, da ni vprašanje plasmna proizvodov, ampak v mnogo večji meri doseči zadovoljivo višino proizvodnje, ki naj bi v največji meri pokrila vse potrebe na trgu. Iz sedanjega in perspektivnega položaja podjetja izvira, da bo podjetju možno tako s povečanjem produktivnosti, kakor tudi s prilagovanjem cen svojih proizvodov kolikor-toliko urejati nastajajoče probleme v podjetju.

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Izročitev listine častnega članstva ZPT tov. Mihi Marinku; izroč. tov. Prosenc

Izvajanje programa dela ODS

Ob nastopu mandatne dobe so bile pred osrednje samoupravne organe ZPT spričo ekonomskega položaja postavljene izredno zahtevne in odgovorne naloge. Te naloge so zahtevale konkretno usmeritev dela osrednjega delavskega sveta in strokovnih služb in tudi konkretno reševanje družbeno-ekonomske problematike, ki jo je na prvem zasedanju prikazal glavni direktor s programom dela.

Osnovna razprava na vseh zasedanjih osrednjega delavskega sveta je bila usmerjena v izpolnjevanje delovnega načrta oziroma v izpolnjevanje proizvodnih načrtov v delovnih enotah. Ti so bili večkrat iz objektivnih pa tudi subjektivnih razlogov v zaostajanju za letnim in tudi mesečnim. Neizpolnjevanje načrtovanih proizvodnih obveznosti se odraža predvsem na rudniku Zagorje. Pri izvrševanju sklepov osrednjega delavskega sveta s področja urejanja proizvodnih problemov pa se opaža določena počasnost in neučinkovitost, ki jo večkrat povzročajo zunanji vplivi (nedodelan tržni, devizni in zunanjetrgovinski sistem), večkrat pa tudi odločanje in ukrepanje strokovnih služb v neposredni proizvodnji.

V zvezi z nekaterimi nepredvidenimi spremembami v pogledu obremenitev stroškov proizvodnje, višine vlaganj lastnih sredstev in kreditov v proizvodne objekte, modernizacijo in separacijo, je osrednji delavski svet intenzivno razpravljal ter sprejemal načelne odločitve in usmeritve sredstev v enostavno in razširjeno reprodukcijo. Naš osnovni cilj je bil, da z razporeditvijo sredstev izboljšamo opremljenost za proizvodnjo, da povečamo produktivnost in zvišamo akumulativnost podjetja, da bi ga tako postavili na stabilnejše osnove. Zasedovali smo še en cilj. Izvršitev tega programa zahteva med drugim tudi dejstvo, da je priliv delovne sile v rudarstvo, spričo naporega dela in nevarnosti ter neustreznih osebnih dohodkov, vedno manjši.

Ob upoštevanju XV. ustavnega amandmaja smo pristopili k določenim spremembam samoupravne in organizacijske strukture v podjetju. Zaradi tega je osrednji delavski svet po obširni razpravi v delovnih enotah in delovnih skupinah, sprejel nov statut ZPT, ki bo pri našem delu v perspektivi zahteval določene organizacijske spremembe v podjetju in izdelavo nekaterih novih samoupravnih aktov. Zaradi določenih neskladnosti v obstoječi organizaciji podjetja v smislu funkcionalnosti, učinkovitosti, pristojnosti in odgovornosti strokovnih služb, organov upravljanja in posameznih članov delovne skupnosti, je izdelava posameznih internih aktov nujno potrebna.

Osrednji delavski svet ZPT predstavlja v sklopu treh močnih integriranih kolektivov tudi osnovnega nosilca pri reševanju problemov, ki se pojavljajo na organizacijskem, ekonomskem področju in tudi na področju čistih medsebojnih odnosov. Dosedanja praksa dela osrednjega delavskega sveta, reševanje določenih problemov in sprejemanje stališč in sklepov pa je pokazala, da bo pri nadaljnjem delu in izvrševanju programa, potrebno mnogo širše razumevanje, še večje družbeno-ekonomsko znanje in dolgoročni interesi podjetja. Prav tako bodo morale družbeno-politične organizacije ZP in delovnih enot na teh področjih pokazati mnogo več aktivnosti in samoiniciative.

Sedanja nestabilnost v gospodarstvu in stalno naraščanje cen je prizadelo tudi naše podjetje. Vse to je tudi povzročilo dodatni in vedno hujši pritisk na usklajevanje osebnih dohodkov, kar pa je seveda presegalo ekonomsko moč podjetja. Zaradi tega se je osrednji delavski svet odločil, da zaprosi za soglasje k povišanju cen premoga. To nam je bilo tudi dano z veljavnostjo od 10. septembra 1970. Zvišanje cen je sicer v danih pogojih le trenutna in zelo kratkotrajna rešitev, če upoštevamo, da moramo z višjimi

sredstvi, ki smo jih dosegli s povečano prodajno ceno premoga, najprvo pokriti primanjkljaj v skladih, iz katerih smo črpali sredstva za preveč izplačane osebne dohodke. Če pa pri tem upoštevamo, da je približno 56% celotnega dohodka potrebno nameniti za bruto osebne dohodke, nam mora biti razumljivo, da so ob rastočih stroških proizvodnje možnosti rasti osebnih dohodkov, kljub povečanim cenam premoga, nezadovoljive oziroma nezadostne. Še naprej bomo poslovali na meji rentabilnosti oziroma z minimalnim ostankom dohodka.

V razpravah na zasedanjih osrednjega delavskega sveta se člani samoupravnih organov sprašujejo, kje je tista angažiranost, pomoč in razumevanje družbeno politične skupnosti, ki je bila omenjena pred tremi leti ob integraciji ZP. Osrednji delavski svet se zaveda, da ima povečanje proizvodnje in storilnosti na račun fizične obremenitve rudarjev svoje meje, da lahko le z modernizacijo in novo tehnologijo ustvarimo boljše pogoje za povečanje storitev. To pa seveda zahteva potrebna finančna sredstva, ki jih žal pri sedanjem finančnem stanju ni mogoče oddvojiti od doseženega dohodka. Ugotovljeno je namreč, da sredstva amortizacije le v manjši meri uporabljamo za te namene, kajti zahteve za enostavno reprodukcijo (odpiranje novih odkopnih polj) so tako obširne, da zaostajamo za programom modernizacije.

Poleg naštetih vprašanj in problemov je osrednji delavski svet ZP obravnaval še vrsto pomembnih vprašanj, ki so bila povezana z rednim poslovanjem ZP in posameznih delovnih enot. Žal pa tokrat ne morem člani delovne skupnosti konkretnije informirati tudi o teh obravnavah. Poudarjam le, da želimo živahnejšo aktivnost in sodelovanje slehernega člana naše delovne skupnosti pri realizaciji programa in pri reševanju problemov, ki se dnevno pojavljajo v proizvodnji in poslovanju podjetja.

Tone Prosenč

Družbeno-ekonomski in politični problemi v ZPT — naloge Zveze komunistov

Po treh letih integracije Zasavskih premogovnikov je večina, predvsem pa člani ZK in družbeno-politične organizacije, pričakovala večji, kvalitetnejši in hitrejši razvoj Zasavskih premogovnikov, s tem pa tudi celotnih revirjev. Z integracijo v začetku leta 1968 je postalo naše podjetje eno največjih v revirjih in

v Sloveniji. Prepričani smo bili, da bomo kot velika delovna organizacija lažje uresničili nadaljnji razvoj tehnološkega napredka, hitrejšo modernizacijo proizvodnje in boljšo organizacijo dela v podjetju. S tem v zvezi smo tudi pričakovali, da da nas bo ožja in širša družbena skupnost realneje upoštevala pri iz-

delavi celotnega razvoja slovenske in jugoslovanske industrije in tako postavila rudarstvo na mesto in na tisto stopnjo, ki mu v okviru energetike tudi pripada.

Mirno lahko trdimo, da se je razvoj v prvem letu integracije odvijal po pričakovanju. Dosegli smo večjo stabilnost na tržišču, enotnej-

ši nastop, večji je bil razmah investicij. Te so bile pogojene z obljubljenimi krediti na temelju izvedene integracije. Brez dvoma bi bili lahko še uspešnejši, če ne bi bilo zakasnitev pri izgradnji termoelektrarne Trbovlje II, če bi bile obljube o kreditiranju enakomernne. To neskladje med predvidevanji, obljubami in sedanjo stvarnostjo je danes, bolj kot včeraj, prisotno in nam iz dneva v dan poslabšuje gospodarski položaj, ustvarja kritične situacije in poslabšuje politično razpoloženje. Sicer je res, da ob zaključku polletne bilance podjetja, položaj še ni bil tako kritičen, da bi bilo treba obupati. Ustvarili smo sicer le polovico predvidenih skladov, z osebnimi dohodki se sicer vključujemo v določeno povprečje z ostalimi delovnimi organizacijami v revirjih, močno pa zaostajamo v tem pogledu za posameznimi panogami, ki imajo konjunkturni položaj na tržišču. Moram poudariti, da je kolektiv rudnika Zagorje iz objektivnih razlogov pri osebnih dohodkih precej nižji kot rudnika Hrastnik in Trbovlje ter ostale delovne enote.

Ob integraciji smo zatrjevali, da bomo združeni v močnejše podjetje, odločilnejši in realnejši faktor v slovenskem gospodarstvu in da se bomo z medsebojno pomočjo in skupnimi prizadevanji hitreje razvijali. Danes pa lahko ugotovimo, da smo ostali šami, da ni razumevanja za hitrejši razvoj modernizacije in realizacije srednjeročnega načrta, kljub temu, da smo imeli pred tremi leti vsa zagotovila. Bojimo se, da se bodo zaostriili odnosi med posameznimi delovnimi enotami, predvsem do rudnika Zagorje, ker le-ta zaradi objektivnih, neizpoljenih načrtovanih nalog in zaradi večjega prelivanja sredstev na račun tega, zaostajajo tudi ostale delovne enote pri odpiralnih delih in osebnih dohodkih. Pri tem se rudarji sprašujejo, koliko časa bo še potrebno za popolno sanacijo rudnika Zagorje, ki traja že tretje leto. Lahko se vprašamo, če je bil sanacijski program realno sestavljen in če je ob upoštevanju ekonomske moči ZPT sploh izvedljiv in kakšne so nadaljnje perspektive rudnika Zagorje in Zasavskih premogovnikov, če družbena skupnost ne bo realno ocenila pomena rudarstva v Jugoslaviji.

Omenil sem že, da smo v letošnjem letu dosegli določene zadovoljive rezultate pri doseganju višje storilnosti, kar nam je tudi omogočilo določeno zvišanje osebnih dohodkov. Ob prehodu na 42-urni delovni teden pa se je situacija iz meseca v mesec slabšala. Poudariti moram, da je zmotno mišljenje, da je sedanji situaciji predvsem kriv 42-urni delovni teden. V tem je le nekaj resnice, predvsem v tem, da zaradi koriščenja prostih sobot manjka produktivnih delavnikov na odkopu. V glavnem pa je to stanje

posledica nedoseganja dnevne proizvodnje premoga na rudniku Zagorje, delno pa tudi na rudnikih Hrastnik in Trbovlje. Vzroki so nam več ali manj znani. Vsi namreč vemo, da zaostajamo v organizaciji proizvodnje, najsibo v pripravljalnih delih, ki niso usklajeni z odkopnimi deli, kakor tudi pri sistematični kontinuirani proizvodnji. Poznamo pa tudi slabosti pri transportu, slabem izkoriščanju delovnega časa in podobno.

Vsi ti problemi in pojavi, ki niso v celoti zajeti, so večkrat objektivnega značaja, še bolj pa subjektivnega in tako odpirajo in postavljajo pred komuniste vrsto vprašanj in nalog, s katerimi se bomo morali odločno spoprijeti in jih tudi hitreje rešiti. Tu mislim predvsem na naslednje:

1) maksimalno angažiranost pri izvajanju načrtovanih obveznosti v proizvodnji. Glede na občutni padec osebnih dohodkov v juniju bi prišlo lahko do zelo neljubih družbeno-političnih dogodkov. Zato je naša naloga, da storimo

vse, kar je v naših močeh, da v obstoječih pogojih dosežemo vzbuditev vseh notranjih sil;

2) od širše družbene skupnosti pričakujemo razumevanje in večjo pomoč pri reševanju problemov rudarstva, da bi na ta način dosegli hitrejši tehnološki napredek in hitrejšo modernizacijo proizvodnje;

3) zagotoviti moramo boljše osebne dohodke, urediti problem stanovanjske izgradnje in izboljšati modernizacijo proizvodnje, ki naj prepreči oziroma zmanjša sedanji fizični napor rudarjev pri proizvodnji premoga.

Sedanje nerazpoloženje in malodušje, ki ga pogojujejo ekonomski položaj podjetja, postavlja pred Zvezo komunistov, sindikate, mladinsko organizacijo in samoupravne organe nalogo, da z vsemi močmi uresničimo sprejeti srednjeročni program in zagotovimo največjo možno pomoč delovne skupnosti ter ožje in širše družbeno-politične skupnosti.

Ludvik Zalokar

Obrat za specialna rudarska dela sodeluje pri rekonstrukciji cementarne v Trbovljah, z izdelavo rova za transport surovine iz Pleskega v cementarno

Foto: inž. Tone Bregant

Tovariš Miha Marinko sprejet za častnega člana ZPT

V letošnjem letu je praznoval tovariš Miha Marinko, član sveta federacije, 70-letnico svojega rojstva. Ob tej priliki so se želeli občani vseh treh zasavskih občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje primerno oddolžiti za njegovega več desetletnega prizadevanja za izboljšanje življenjskih pogojev naših občanov, posebno pa še rudarjev. Občinske skupščine so se želele oddolžiti tovarišu Marinku z zahvalo v obliki, za katero so se dogovorile skupno z družbeno-političnimi organizacijami na svojem področju, naše podjetje pa ga je s sklepom osrednjega delavskega sveta sprejelo za svojega častnega člana.

Na predlog družbeno-političnih organizacij, ki delujejo v okviru našega podjetja, t. j. organizacije zveze komunistov, rudniškega odbora sindikata rudarjev ter mladinske organizacije, je osrednji delavski svet na svojem 7. zasedanju, dne 3. 9. 1970 sprejel sklep na podlagi katerega je bil dopolnjen statut podjetja z novimi členi 97 a, 97 b in 97 c. Ti členi se nanašajo na uvedbo častnega članstva delovne skupnosti Zasavskih premogovnikov.

Na podlagi določil teh členov je častno članstvo možno podeljevati aktivnim članom delovne skupnosti, upokojenim bivšim članom delovne skupnosti in drugim občanom, ki so za delo in razvoj našega podjetja ter zasavskih revirjev posebno zaslužni. Kot prvemu, je bilo na temelju teh določil, podeljeno častno članstvo tovarišu Mihi Marinku, članu sveta federacije. Podana je bila naslednja utemeljitev.

Tovariš Miha Marinko se je rodil 8. 9. 1900 v Trbovljah. Je torej naš rojak in dolgoletni bореc za delavske pravice, posebno pa še za pravice in interese rudarjev v Zasavju. Zgodovina zasavskih revirjev je bila zadnjih petdeset let tesno povezana z dejavnostjo tovariša Marinka. S šestnajstim letom starosti se je zaposlil in delal med rudarji, z osemnajstim letom pa se je že vključil v delavsko gibanje rudarjev. V stavki rudarjev leta 1920 je vzdrževal zvezo med trboveljskimi in zagorskimi rudarji, v stavki rudarjev 1923 pa je že bil med voditelji in organizatorji. Dne 1. junija 1924 se je kot organizator udeležil boja proti fašistični Orjuni. Zaradi posledic njegovega delovanja v naprednih vrstah, je bil ob zaposlitev, za to je moral na delo v Francijo. Po vrnitvi iz Francije v letu 1933 je v sodelovanju z drugimi tovariši obnovil revolucionarno gibanje med rudarji in drugimi delavci ter ga nadaljeval vse do druge svetovne

vojne. Vse velike politične in stavkovne akcije rudarjev in drugih delavcev, v boju za delavske interese v letih 1933-1941, so bile tesno povezane z dejavnostjo tovariša Mihe Marinka. Organiziral in sodeloval je v političnih demonstracijah rudarskih žena proti bedi in izkoriščanju v letu 1933, v gladovni stavki julija 1934, nato v stavki avgusta istega leta, v stavki rudarjev leta 1939 ter v organizaciji in pripravi odbora proti fašizmu. Poleg tega je tovariš Miha Marinko vodil priprave na ustanovni kongres KPS na Čebinah in kot instruktor CK

KPJ usmerjal delo revirskih komunistov v letih pred zadnjo vojno. Med vojno je stal na čelu partizanskih borcev proti fašizmu in proti okupatorjem. Zaradi uspešnosti tega svojega delovanja, mu je bilo podeljeno priznanje narodnega heroja. Po njegovi zaslugi je nastala v revirjih močna opora revolucionarnim silam in revolucionarna tradicija revirjev predstavlja tudi danes pojem v zgodovini naprednega delavskega gibanja. Tudi po letu 1945 je kot dolgoletni politični voditelj slovenskega naroda med drugim ustvarjalno deloval tu-

di v prid zasavskih revirjev. Pogosto je prihajal med rudarje in jim pomagal pri premagovanju naporov in težav.

Na podlagi predložene utemeljitve, je osrednji delavski svet soglasno podelil tovarišu Mihi Marinku naslov častnega člana Zasavskih premogovnikov, ob njegovem življenjskem jubileju.

Dne 10. 9. 1970 pa je bilo v predavalnici delavskega doma v Trbovljah slavnostno zasedanje osrednjega delavskega sveta, katerega so se udeležili poleg članov osrednjega delavskega sveta tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in organov upravljanja delovnih enot ZP, direktorji oziroma vodje delovnih enot in sektorjev ter predstavniki vodstva podjetja. Kot gostje so prisostvovali temu zasedanju tovariš Miha Marinko, član sveta federacije, Franc Popit, predsednik CK ZKS, Lidija Šentjunc, član sveta federacije, Marjan Orožen-podpredsednik republiške skupščine SRS, Ivan Miglič, sekretar revirskega komiteja ZKS, Milan Babič, sekretar občinskega komiteja ZK Hrastnik, Stane Hodej, sekretar občinskega komiteja ZK Trbovlje, Miloš Prošenc, sekretar občinskega komiteja ZK Zagorje, Jože Laznik, predsednik občinske skupščine Trbovlje, Brane Vipotnik, predsednik skupščine občine Zagorje ter novinarji raznih časopisov in RTV.

Dnevni red slavnostnega zasedanja je obsegal le eno točko in sicer podelitev naslova častnega člana Zasavskih premogovnikov tovarišu Mihi Marinku. Slavnostno zasedanje je odprl predsednik osrednjega delavskega sveta tovariš Anton Prošenc, pozdravil je vse navzoče, nato pa ponovno prebral sklep osrednjega delavskega sveta o dopolnitvi statuta podjetja. V

Slavnostno zasedanje ODS ZPT, dne 10. septembra 1970 v predavalnici delavskega doma v Trbovljah ob podelitvi častnega članstva tovarišu Mihi Marinku.

Na slavnostnem zasedanju ODS ZPT dne 10. septembra 1970 je bilo navzočih poleg članov ODS ZPT tudi večje število gostov. Med njimi so bili tovariši Miha Marinko, član sveta federacije, Lidija Šentjunc, član sveta federacije, France Popit, predsednik CK ZKS, Marjan Orožen, podpredsednik republiške skupščine SRS ter predstavniki oblastnih in družbeno-političnih organizacij iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja.

Foto Trbovlje

Govor tovariša Mihe Marinka na slavnostnem zasedanju osrednjega delavskega sveta ZPT, dne 10. septembra 1970 v delavskem domu v Trbovljah, ob podelitvi priznanja častnega članstva ZPT

Foto Trbovlje

slavnostnem govoru je tovariš Prosenec orisal tovariša Miha Marinka kot dolgoletnega borca za delavske pravice in delavske interese in kot rudarja, katerega življenjska pot je bila tesno povezana z življenjem in bojem zasavskih rudarjev. Poudarjal je, da njegovo delo in življenje postaja vzor mladim delavcem v revirjih, on sam pa vzgled rudarja — revolucionarja, ki je vse svoje življenje posvetil boju za dokončano osvoboditev delavskega razreda. Po njegovi zaslugi je namreč nastala v revirjih močna opora revolucionarnim silam. Ob koncu svojega govora je v imenu vseh

navzočih in v imenu celotne delovne skupnosti ZPT, čestital tovarišu Marinku k njegovi 70-letnici in mu zaželel, da ga v vseh nadaljnjih letih spremlja rudarski Srečno!

Njegovemu orisu in čestitkam se je pridružil tudi glavni direktor ZPT Albert Ivančič, dipl. inž. rud. V svojem krajšem govoru je poudaril, da sprejemanje tovariša Marinka v častno članstvo našega kolektiva ni običajno. Ta dogodek in to dejanje predstavlja za naš kolektiv mnogo več. Predstavlja namreč skromno oddolžitev in priznanje za delo, ki ga je tovariš Marinko opravil v zasavskih revirjih, posebno še

med rudarji. Svečanost je skromna, kakor je tudi skromen kolektiv, v katerega častno članstvo sprejemamo tovariša Marinka. Ob tem je dejal, da nimamo nikdar posebnih želj, da bi popularizirali svoje podjetje, da nam na ta način ostane mnogo več časa za snovanje nadaljnega razvoja podjetja ter poglobljeno in kritično oceno lastne prizadevnosti. Zaradi poštenih in iskrenih misli na današnji svečanosti, je odveč vsako sumničenje, da bi podelitev častnega članstva povezali z reševanjem problemov našega podjetja. Veseli pa bomo vsakega prispevka in sugestije, ki jo bomo dobili s strani tovariša Marinka. Ob koncu svojega govora je glavni direktor dejal, da lahko zapišemo in rečemo, da je tovariš Marinko mnogo pripomogel k temu, da so se revirji izklopali iz gospodarske anonimnosti in postali področje s pomembnim gospodarskim potencialom, nato pa je čestital tovarišu Marinku k njegovemu življenjskemu jubileju, kakor tudi k sprejetju v častno članstvo naše delovne skupnosti.

Tovariš Prosenec je nato izročil tovarišu Mihi Marinku listino častnega članstva Zasavskih premogovnikov, rudarsko uniformo, rudarsko svetilko in rudarsko palico s kladivom. Častno listino je izdelal akad. slikar Franci Kopitar iz Zagorja. Ob tej priliki je tovariš Prosenec izrekel še nekaj želj.

Tovariš Miha Marinko se je zahvalil za podeljeno priznanje. Poudaril je, da je v revirjih zrastle, se kalil in izoblikoval za revolucionarno delo. Dejtal je, da so bili rudarji vedno dostojni nosilci deleža pri izgradnji socialistične družbe. Zaželel je vsej delovni skupnosti ZPT čimveč uspehov pri nadaljnji modernizaciji ter obljubil svojo pripravljenost na nadaljnje sodelovanje v revirjih.

Sledil je prost razgovor, katerega so se udeležili vsi navzoči. Po končanem razgovoru pa se je tovariš Marinko skupno z nekaterimi gosti in predstavniki podjetja ogledal novozgrajeno težkotekočinsko separacijo premoga v Trbovljah.

Pred pričetkom slavnostnega zasedanja našega osrednjega delavskega sveta, je skupščina občine Hrastnik podelila tovarišu Marinku isti dan častno članstvo občine Hrastnik. V popoldanskem času pa so v sejni dvorani skupščine občine Trbovlje tovarišu Marinku dali razna priznanja predstavniki zasavskih občinskih skupščin. Predstavniki mladinskega pevskega zbora Vesna iz Zagorja O/S. so mu sporočili, da ga je zbor sprejel za svojega častnega predsednika. Slavnostni govor je ob tej priliki imel sekretar revirskega komiteja ZKS tovariš Ivo Miglič in se mu v imenu družbenopolitičnih organizacij Zasavja zahvalil za njegovo več desetletno uspešno in plodno delo.

Ogled nove težkotekočinske separacije s strani tovariša Miha Marinka, Lidije Šentjurc, Marjana Orožna in drugih, dne 10. septembra 1970

Stališča sindikatov do problemov premogovnikov

Svet zveze sindikatov Jugoslavije je na svoji seji 1. 10. 1970 razpravljal o problemih delavcev, zaposlenih v premogovnikih. Predsedstvo tega sveta je sprejelo določena stališča, o katerih seznanjamo člane naše delovne skupnosti, nanašajo pa se na dolgoročno reševanje problemov rudarjev v premogovnikih.

Zaradi kompleksnega reševanja proizvodnje premoga, posebno pa še problemov rudarjev, ki so zaposleni v premogovnikih, se je svet zveze sindikatov Jugoslavije, posebno po reformi, angažiral in dajal podporo zahtevam in predlogom premogovnikov, njihovim združenjem in zvezi sindikatov, ki so se prizadevali za gospodarsko in družbeno reformo na tem področju. Predloge ukrepov v letu 1968, so potrdili tudi na VI. kongresu zveze sindikatov Jugoslavije. Člani sveta sindikatov pa so s temi predlogi seznanili tudi zvezno skupščino, pri kateri so vztrajali tudi na njih izvedbi.

Svet zveze sindikatov Jugoslavije je posebej vztrajal na neodložljivi potrebi po definiranju politike dolgoročnega razvoja energetike in s tem tudi razvoja premogovnikov na temeljih reforme, da bi s tem zagotovili stabilnost družbeno-ekonomskega položaja rudarjev z ene strani in z druge strani hitrejšega in programiranega prestrukturiranja v energetiki. Glede na stalno in energično vztrajanje na izdelavi in sprejemu zveznega programa dolgoročnega razvoja energetike in energetske bilance v letu 1965, kar je zvezna skupščina dvakrat s tem v zvezi sprejemala določene odloke v februarju 1967 in juliju 1968, ti dokumenti oziroma listine še do danes niso bile osvojene.

Predsedstva sveta zveze sindikatov Jugoslavije ugotavlja, da je bilo zaradi reševanja problematike rudarjev v premogovnikih organiziranih več sestankov na različnih nivojih, na katerih so sodelovali predstavniki premogovnikov in drugih organov ter predstavniki sindikatov in zveze sindikatov. Poudarek je bil dan temu, da morajo biti premogovniki in energetika na sploh, povezani z gospodarskim razvojem v celoti. Na vseh sestankih je bilo doseženo soglasje v pogledu ocene položaja premogovnikov in v njih zaposlenih rudarjev. Strinjali so se tudi glede ukrepov, katere je treba podvzeti zaradi učinkovitejšega reševanja odprtih problemov. Na temelju tega angažiranja, je prišlo do določenih procesov v premogovnikih, do programa za opustitev nizko produktivne proizvodnje in do njihovega povezovanja v okviru ostalega gospodarstva.

Glede na oceno, da je še nadalje ostal nerešen nezadovoljiv ekonomski in socialni položaj rudarjev v

premogovnikih, vztraja predsedstvo sveta zveze sindikatov Jugoslavije na naslednjih točkah:

- 1) da bi zagotovili stabilen razvoj na področju proizvodnje premoga oziroma rešili vprašanje ukinitve nerentabilne proizvodnje, je treba poiskati razloge, predvsem v povečani produktivnosti dela in racionalizaciji proizvodnje, na principih gospodarske in družbene reforme v okviru enotnega gospodarskega sistema, pri čemer je spričo sprememb o vlogi federacije neobhodno odločilno angažiranje republik in družbenega gospodarstva. Predsedstvo se posebno prizadeva, da bi probleme razvoja, tekočega plasmata in stabilnejšega položaja rudarjev, kakor tudi vprašanja, ki presegajo okvir ene republike, reševali s samoupravnimi in družbenimi dogovori delovnih organizacij, potrošnikov, družbeno-političnih skupnosti in drugih zainteresiranih faktorjev;
- 2) da bi v delovnih organizacijah, republikah, posebno pa v federaciji, pospeševali delo na definiranju politike dolgoročnega razvoja energetike in v tem sklopu tudi razvoja premogovnikov. Istočasno je treba z uspešnejšim gospodarjenjem v delovnih organizacijah, s spremembami v gospodarskem sistemu in ukrepi ekonomske politike, zagotoviti izvedbo osvojenega dolgoročnega programa razvoja energetike in razvoja premogovnikov, da bi na ta način dosegli hitrejši razvijanje in utrjevanje dolgoročnih poslovnih in drugih odnosov med premogovniki in potrošniki, posebno pa z elektrogospodarstvom, s ciljem, da bi dosegli najbolj racionalno koriščenje kapacitet; vsak program ekspanzije ali postopnega ukinjanja proizvodnje, mora vsebovati rešitve tistih vprašanj, katera so vezana na stabilen in ekonomski položaj rudarjev (osebni dohodek, pogoji dela, osnovna vprašanja življenjskega standarda itd.);
- 3) predsedstvo sveta zveze sindikatov Jugoslavije v osnovi podpira predloge ukrepov delovne skupine, katero so sestavljali predstavniki zveznih sekretariatov za gospodarstvo in finance, centralnega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije, zvezne gospodarske zbornice in združenja premogovnikov. Hkrati predlaga zveznemu izvršnemu svetu, da v čimkrajšem roku, najkasneje pa skupno z ukrepi ekonomske politike za leto 1971, predloži zvezni skupščini kompleksne predloge za reševanje tistih vprašanj premogovnikov, ki so v pristojnosti federacije.

Predstavniki sveta zveze sindikatov Jugoslavije predlagajo zvezni skupščini, da prouči možnost sprejetja svojih stališč o rudarstvu in energetiki.

Skupščinam socialističnih republik predlaga predsedstvo, da pričijo sedanji položaj premogovnikov in ugotovijo, doklej so prišli pri reševanju odprtih problemov ter da v sodelovanju z bankami, zbornico, sindikati in drugimi družbeno-političnimi faktorji, opredelijo nadaljnje naloge na tem področju in oskrbe njihovo uresničitev;

- 4) v premogovnikih je treba ustvariti pogoje za pospešitev modernizacije rentabilne proizvodnje premoga, da bi na ta način dosegli visoko produktivnost dela in ekonomičnost, ob istočasnem programiranem reševanju problemov nerentabilne proizvodnje, preorientacije in prekvalifikacije rudarjev. Pri tem je treba imeti pred očmi, da aktualni problemi in težave v poslovanju premogovnikov, ne smejo vplivati na varnost rudarjev pri delu, pač pa nasprotno, z ukrepi varstva pri delu se morajo strokovne službe ukvarjati še aktivneje, prav tako pa tudi družbeno-politični faktorji in samoupravni organi;
- 5) program dolgoročnega razvoja energetike, razvojni program rudarstva v celoti, kakor tudi vsakega premogovnika posebej, mora zagotoviti takšen dohodek, da bo standard zaposlenih v premogovnikih takšen, kakršen je v bazični industriji. Osebni dohodki v premogovnikih, glede na težke pogoje in rezultate dela, stanje produktivnosti in potrebo po normalni reprodukciji, naj bodo na enem prvih mest v okviru vej industrije in rudarstva, zaradi značaja te proizvodnje in pogojev dela v premogovnikih. Predsedstvo posebej poudarja, da se prestrukturiranje proizvodnje v energetiki, težave v tekočem poslovanju in zapiranju nerentabilnih jam v premogovnikih, ne morejo reševati z zmanjševanjem osebnih dohodkov pod višino, ki ogroža osnovno eksistenco rudarjev ali z omejitvami s področja življenjskega standarda;
- 6) za dolgoročneje reševanje položaja rudarjev v premogovnikih na naštetih osnovah, je potrebno zagotoviti z dogovorom med gospodarstvom, bankami in družbeno-političnimi skupnostmi, potrebna sredstva na samoupravnih temeljih njihovo racionalno koriščenje, odvisno od programa razvoja.

(Prevedel T. L.)

Problemi premogovnikov in njih rešitev

Združenje premogovnikov iz Beograda je poslalo podjetju informacijo o problematiki premogovnikov in o predlogih ukrepov za njihovo reševanje. Gradivo je pripravila delovna skupina, ki so jo sestavljali predstavniki zveznega sekretariata za gospodarstvo, zveznega sekretariata za finance, zvezne gospodarske zbornice, centralnega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva ter združenja premogovnikov Jugoslavije. Gradivo, ki ga je pripravila ta delovna skupina, je obravnaval upravni odbor združenja premogovnikov in ga potrdil na svoji seji, dne 28. julija 1970.

Iz gradiva povzemamo nekatera poglavja, ki se nanašajo na ukrepe za zagotovitev razvoja proizvodnje premoga v srednjeročnem programu razvoja. V I. delu gradiva je obdelano vprašanje usmerjevanja razvoja energetike, nato so obdelane nekatere karakteristike v proizvodnji premoga in cen premoga v zahodnoevropskih državah ter ocen najnovejšega stanja v premogovnikih. Iz tega poglavja je razvidno, da je treba kot temeljne ukrepe za usmerjevanje razvoja energetike sprejeti naslednje:

- definirati je treba vlogo premoga v zadovoljitvi energetske potrebe v državnem okviru in določiti premogovnike, ki bi v naslednjem obdobju zadovoljili predvidene potrebe,
- vzdrževati pariteto cen med premogom in kurilnim oljem,
- vzdrževati začrtano strukturo porabe primarne energije,
- definirati ekonomske instrumente in sprejeti ukrepe, na podlagi katerih bi bilo mogoče perspektivnim premogovnikom rentabilno poslovati,
- spričo tega je posebno pomembno dopolniti zakon o elektrogospodarstvu zaradi reguliranja ekonomskih odnosov med premogovniki in elektrogospodarstvom,
- definirati je treba premogovnike, ki nimajo pogojev za nadaljnje obratovanje in predvideti ukrepe za zagotovitev sredstev za njihovo likvidacijo in odpiranje novih delovnih mest v drugih dejavnostih.

Konkretni ukrepi za zagotovitev razvoja premogovnikov oziroma proizvodnje premoga v času od 1971 do 1975 pa so po predlogu delovne skupine naslednji:

- 1) Z analizo vzrokov, zaradi katerih je prišlo do pomembnega neizpolnjevanja načrta proizvodnje premoga (okrog 32 %) v pretekli dobi, oziroma v času, ki se zaključuje z letom 1970, je ugotovljeno, da so za to trije osnovni razlogi:
 - pomanjkanje sistematičnih ukrepov za zagotovitev osvojenih, na-

črtovanih projekcij, zaradi česar se je poslabšala sicer nizka akumulativnost premogovnikov in s tem objektivno onemogočena prepotrebna rekonstrukcija in modernizacija,

- zakasnelo usklajevanje razmerij cen posameznih oblik energije, zaradi česar je prišlo do pospešenega nadomeščanja premoga s kurilnim oljem (z mazutom v industriji in z lahkim oljem v gospodinjstvih),
- neprimerno večji uvoz nafte in naftnih derivatov od z načrtom predvidenih porabe. Po načrtu razvoja Jugoslavije od leta 1966 do 1970 je predvideno, da bo domača proizvodnja surove nafte zadovoljevala potrebe v višini 65 %, medtem ko naj bi okrog 35 % nafte uvozili. V preteklem obdobju pa je v času od leta 1966 do leta 1969 bilo uvožene 10,3 miliona ton nafte in njenih derivatov, kar glede na skupno porabo v tem obdobju predstavlja 51 %, medtem ko v letih 1968 in 1969 znaša ta uvoz v razmerju do skupne porabe skupno 56 %.

- 2) Tako pomembno zmanjševanje in porabe premoga je imelo za posledico zapiranje določenih premogovnikov, posebno manjših in v ekonomskem pogledu slabših, prav tako pa tudi zapiranje nekaterih takoimenovanih nerentabilnih jam, oziroma priprave za zapiranje in likvidacijo takšnih premogovnikov oziroma jam.

Poleg premogovnikov in rudniških jam, ki so že zaprte in pri katerih še ni končan postopek redne ali prisilne likvidacije, obstojajo premogovniki in jame, ki objektivno vzeto, nimajo pogojev za nadaljnje izvajanje rudarske dejavnosti in katere je treba zaradi tega ukiniti. Nekatere od teh premogovnikov bi lahko takoj ali v doglednem času ukinili po redni poti. Med te spadajo premogovniki in rudarske jame, pri katerih bi se s sredstvi iz aktive v celoti pokrile obveznosti iz pasive. V to skupino bi spadali tudi tisti premogovniki in rudarske jame, pri katerih bi pomanjkanje stroškov pri ukinitvi, pokrili iz nekega drugega vira (n. pr. iz skupnih republiških gospodarskih rezerv oziroma občine).

Poleg tega obstoja tudi druga skupina premogovnikov, t. j. tistih, nad katerimi bo uveden postopek prisilne likvidacije, ker z razpoložljivimi sredstvi nimajo možnosti, da pokrijejo svoje obveznosti napram družbeni skupnosti.

V obeh teh dveh primerih se

pojavlja kot osnovni problem reševanje položaja nezaposlenih rudarjev tistih rudnikov, ki so že bili likvidirani ali tistih, ki se nahajajo v fazi likvidacije, najsi bo po redni ali prisilni poti. Za učinkovito reševanje teh problemov bi bilo treba zagotoviti nove vire financiranja in sicer:

- a) za odpiranje novih delovnih mest, za prekvalifikacijo in druga neobhodno potrebna vlaganja za zaposlovanje ukinjenih premogovnikov oziroma viška rudarjev pri tistih premogovnikih, ki se nahajajo v likvidaciji zaradi nadomeščanja premoga po drugih vrstah goriv in zaradi racionalizacije v proizvodnji. Ta sredstva bi lahko deloma zagotovili z izločanjem dela zveznega prometnega davka na kurilno olje;

- b) za stroške postopka likvidacije ali za del teh stroškov bi bilo treba predvideti možnost kritja v ustreznem republiškem zakonu o izobraževanju in uporabi sredstev skladov skupnih rezerv gospodarskih organizacij, brez obveznosti vračanja.
- 3) Očitno zmanjševanje proizvodnje in porabe premoga v preteklem obdobju, ni zapustilo negativnih posledic le na manjših in manj perspektivnih premogovnikih, pač pa tudi na večjem številu velikih premogovnikov, ki so poslovali na meji rentabilnosti in so svoje poslovanje v nekaterih letih zaključevali z izgubo.

Z odstopitvijo obresti na poslovni sklad in zveznega prispevka iz osebnega dohodka delavcev iz delovnega razmerja v juniju 1968, se je izboljšala njihova, do takrat, slaba materialna osnova in začasno ublažen ekonomski položaj premogovnikov, medtem, ko večji fiksni stroški ob zmanjšani proizvodnji, vključno z zmanjšanjem osebnih dohodkov z vsemi drugimi obveznostmi iz dohodka, doprinašajo svoje k niski akumulativnosti precejšnjega števila premogovnikov pa tudi mnogih »velikih« premogovnikov.

S tem v zvezi je treba sprejeti ustrezne sistemske predpise z naslednjih področij:

- a) v zvezi s carino:
 - predvideti je treba oprostitev plačila carine za tisto specifično uvozno rudarsko opremo, enako tudi za uvožene rezervne dele za to opremo, ki je ne proizvajajo v naši državi in ki služi izključno proizvodnji in predelavi premoga, kakor tudi varstvu pri delu,
 - predvideti je možnost povrnitve carine »skladu za napredek proizvodnje in prometa s premo-

gom«, financirane iz sredstev tega sklada za nabavo opreme za nova delovna mesta za rudarje, ki so ostali brez zaposlitve zaradi zmanjšanja proizvodnje premoga ali mehaniziranega pridobivanja;

b) v zvezi s prispevki:

- predvideti je treba oprostitev premogovnikov pri plačevanju zveznega in republiškega prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, če bodo ti prispevki obstojali tudi v naslednjem petletnem obdobju,
- predvideti je oprostitev premogovnikov plačevanja prispevkov na sredstva delovnih organizacij, čeprav bi v bodočem petletnem obdobju namesto obresti na poslovni sklad uvedli prispevek na sredstva ali pa, da se plačevanje prispevka predvidi na dohodek ali na račun dobička delovne organizacije.

Z oprostitvijo plačevanja carine in prispevkov bi bili podani objektivni pogoji za povečanje materialne osnove premogovnikov, preko te pa za nabavo sodobne opreme za modernizacijo proizvodnje in izboljšanje organizacije dela.

4) Kljub olajšavam, ki so stopile v veljavo v letu 1968, so analize pokazale, da so v tem času ostale v premogovništvu investicije na zelo nizkem nivoju. Analize so pokazale tudi, da je oprema občutno že amortizirana in je znašala koncem leta 1968 njena vrednost le 46 %, zato jo je treba hitreje obnavljati.

Glede na to, da premogovniki nimajo dovolj lastnih sredstev, se kaže potreba po stimulaciji bank, da bi čim več razpoložljivih sredstev za investicije vlagale v zmogljivosti za proizvodnjo in modernizacijo proizvodnje premoga. Takšno stimulacijo bi lahko zagotovili na dva načina in sicer, da bi iz posebnih virov financiranja zagotovili dodatne obresti in na drug način, da bi takšno stimulacijo zagotovili s črtanjem obresti na del kreditnega sklada banke, ki bi ga koristili za kreditiranje investicijskih vlaganj v premogovnike.

5) V času normalne likvidnosti gospodarstva so se potrebna obratna sredstva v premogovnikih gibala v okviru koeficienta obračanja od 9 — 11. V zadnjih dveh letih pa se je spričo zaostrovanja problema nelikvidnosti v gospodarstvu, ta koeficient zmanjšal in je padel na 4 — 5. Spričo takšne situacije je bil premogovnikom od leta 1968 dalje odobren poseben lombardni kredit, za kreditiranje zaloga premoga, preko direkcije za materialne rezerve industrijskih proizvodov, v skupni višini 148 milijonov din, z enoletnim rokom vračanja. Po sklepu zveznega izvršnega sveta iz septembra 1969,

je bil ta kredit podaljšan še za leto dni.

Zaradi zagotovitve potrebnih obratnih sredstev za izvedbo načrtovane proizvodnje premoga v času od 1971—1975, je pripravljen predlog, da bi narodna banka SFRJ predložila zveznemu izvršnemu svetu ponovno podaljšanje roka za lombardni kredit za kreditiranje zaloga premoga, v istem znesku, do 31. 12. 1971. Poleg tega skupina predlaga, da se v zvezi s kratkoročnim kreditiranjem, predvidi možnost kreditiranja premogovnikov na temelju prodaje premoga na menični akcept s tem, da bi poslovne banke lahko prekoračile reskontni limit v višini 50 % od danih kreditov s tem, da bi bil rok vračila do 6 mesecev. Tretji predlog pa predvideva, da bi se prenos kratkoročnih kreditov kot kredit za trajna obratna sredstva za premogovnike, reševal v okviru celotnega gospodarstva. Pri premogovnikih s površinsko proizvodnjo, obstaja problem nadaljnjega odkrivanja. Spričo tega težko pridejo do kratkoročnih kreditov, čeprav z visoko obrestno mero in nepovoljnimi odplačilnimi pogoji. V ta namen predlaga skupina, da bi odkriti premog na površinskih kopih za potrebe termoelektarn obravnavali oziroma reševali z lombardnim kreditom, kakor za zaloge premoga na deponijah.

Nadalje je skupina ugotovila, da vse analize kažejo, da so premogovniki gospodarska veja brez obratnih sredstev, zaradi česar največji del svojih poslovnih skladov in del amortizacije angažirajo za obratna sredstva. Tak način poslovanja pa se je pokazal za negativnega pri modernizaciji proizvodnje. Iz tega razloga predlagajo, da bi premogovniki dobili dolgoročne kredite za obratna sredstva.

6) Dosedanji razvoj proizvodnje premoga je bil v precejšnji meri omejen, med drugim tudi zaradi pomanjkanja potrebnih deviznih sredstev za uvoz sodobne opreme in rezervnih delov, sredstev za varstvo pri delu in nekatere vrste specifičnega materiala za reprodukcijo.

Iz tega razloga bi bilo treba omogočiti, da bi obračunana dinarska sredstva lahko koristili tudi preko 50 % za plačevanje v devizah, ki so potrebne za ohranitev likvidnosti v plačilih z inozemstvom do višine, ki je dogovorjena po pogodbi o inozemskem kreditu za uvoz opreme in rezervnih delov.

Poleg tega bi bilo potrebno, da bi premogovnikom omogočili nabavo deviznih sredstev v okviru posebne devizne kvote za uvoz opreme za določene namene, zaradi zagotovitve izpolnitve načrta proizvodnje premoga v razdobju 1971 — 1975.

7) Nadaljnji predlog, katerega sprejetje predlaga ta skupina je, da bi vse premogovnike oprostili plačevanja anuitet za najeta posojila iz bivšega investicijskega sklada (OIF) ter republiških in lokalnih skladov, medtem ko bi ostala posojila za osnovna in obratna sredstva konvertirali v dolgoročna posojila z obrestno mero največ do 4 % letno. Znano je, da je delo termoelektarn odvisno v precejšnji meri od proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah. V teh pa je proizvodnja odvisna od hidroloških prilik. Zaradi nihanja v proizvodnji hidroelektrarn, nastajajo pomembna nihanja tudi v proizvodnji termoelektarn in v premogovnikih. Iz tega razloga je poraba premoga v termoelektarnah spremenljiva in ima za posledico, da eksploatacija v premogovnikih ponekod zelo odstopa od normalnega režima dela. Da bi zagotovili popolno zadovoljitev potreb kupcev električne energije, je treba s posebnimi predpisi regulirati odnose med premogovniki in elektrogospodarstvom tako, da bi elektrogospodarstvo nosilo del stroškov za neizkoriščene zmogljivosti premogovnikov v okviru dogovorjenih kriterijev.

Pri reševanju problematike cen električne energije je treba sprejeti določen avtomatizem, da bi pri povečevanju cen električne energije hkrati povečali tudi cene premoga, namenjenega za proizvodnjo električne energije.

Iz tega pregleda je razvidno, da združenje premogovnikov skupno z drugimi institucijami in premogovniki stalno proučuje stanje premogovnikov kakor tudi pripravlja predloge za izboljšanje njihovega položaja, kakor tudi položaja rudarjev.

(Povzetek in prevod T. L.)

— Opera ja bila čudovita. Ves čas se sploh nisem zbudil.

Pakiranje premoga

Z naraščanjem osebne oziroma življenjske ravni, se spreminjajo tudi zahteve potrošnikov in se pojavljajo nove želje, ki silijo posameznika, da jih v celoti ali pa vsaj deloma v okviru svojih prejemkov zadovolji.

Tudi na področju potrošnje premoga se pri nas vedno bolj uveljavljajo želje in zahteve potrošnikov, da se iz dosedanjega klasičnega in že dokaj zastarelega sistema preskrbe, preide na sodobnejši način drobne razpečave. V industrijsko razvitih deželah, koder so potrošniki glede na visok nivo zadovoljenih življenjskih potreb postali bolj zahtevni, se pojavljajo vedno nove oblike trgovanja, med katere lahko prištevamo tudi pakiranje premoga, premogovnih briketov in koks. Sodobnejši način strežbe potrošnikov s trdimi gorivi, je v nekaterih državah zavzel že takšen obseg, da predstavlja izključno obliko preskrbe široke potrošnje, predvsem pa zasebnih gospodinjstev.

Prednosti pakiranega premoga so

očitne. Premog je možno pakirati v pakete oziroma vreče različnih velikosti in teže, odvisno od zahtev in navad potrošnikov. Pri pomanjkanju skladiščnih prostorov omogoča nakup manjših količin za pokrivanje tekočih potreb pri neodvisnosti prevoznih uslug raznih prevoznikov. V vrečah pakirani premog zagotavlja popolno čistočo, omogoča enostavno manipulacijo, razen tega pa ima tovrstna embalaža estetski izgled, ki pomeni deloma tudi reklamo za proizvajalca.

V Sloveniji je prvo pričelo s pakiranjem trgovsko podjetje Kurivo, Ljubljana. V letu 1969 so pakirali manjše količine orehovca kvalitete Zagorje. Izkušnje so pokazale, da je naše slovensko tržišče ugodno sprejelo takšen način prodaje premoga, dasiravno so bile prodane količine malenkostne v primerjavi s celotnim obsegom slovenskega trga. Torej poizkus prodaje pakiranega premoga se je obnesel in nastopa samo vprašanje, kako pristopiti k masovni proizvodnji in s

tem utreti pot tovrstnemu embalaranju premoga, ki ima pri nas že danes širok krog odjemalcev. Lahko računamo na to, da bo imelo že v bližnji bodočnosti širok krog odjemalcev oziroma kupcev.

Trgovska podjetja, ki se bavijo s prodajo premoga, imajo za pakiranje premoga dokaj omejene možnosti. Temu je vzrok precejšnja razdrobljenost tovrstne trgovine, ki je zaradi tega usmerjena na ožja lokalna tržišča. Zaradi enotnosti sistema pakiranja in preskrbe širšega področja, ima nedvomno vse osnovne pogoje naše podjetje. Kot perspektivni premogovnik, ki bo v bodočnosti nosil breme preskrbe celotne Slovenije z rjavim premogom, ima na voljo vse pozitivne elemente, da premog za široko potrošnjo na mestu proizvodnje pakira in ga kot takšnega nudi preko trgovske mreže potrošniku. Idejni osnutek za pakirnico v Trbovljah je že izdelan. Ta naj bi bila v stavbi stare separacije, torej v neposredni bližini proizvodnje in prometnih poti. V izdelavi je študija raziskave tržišča, ki naj bi nakazala začetni obseg pakiranja premoga in perspektive z ozirom na razvoj našega trga. Računamo, da bi z manjšimi vlaganji že v prihodnjem letu pristopili k pakiranju. Pozneje, ko bo ta sistem embalaranja premoga zavzel večji obseg, bi zgradili avtomatizirano pakirnico, ki bo lahko v celoti pokrila potrebe in zahteve našega ožjega ali pa tudi širšega tržišča.

Prednosti nove embalaže so torej očitne. Pomenijo prehod k sodobnejšemu sistemu prometa s premogom, ki kot stalna potrošna dobrina zagotavlja določeno perspektivo proizvodnje, s staljšča dohodka pa pomeni doseganje maksimalnega ekonomskega učinka in zaposlitev delovne sile, ki naj razbremeni osnovno proizvodno dejavnost.

Janko Lapornik, oec.

Za zimo se je treba pravočasno oskrbeti z deputatnim premogom — črnim zlatom.
Foto: inž. Tone Bregant

— ◆ —

Še ena o Petji. Obtožen je namreč bil, da je imel z neko žensko otroka, zato ga je sodnik povabil k sebi in mu dejal: Petja, zvedeli smo, da imate majhnega otroka s to in to.

»Gospod sodnik«, je dejal Petje. »Verjemite mi, da sem se trudil, da bi pripravil večjega, toda mi ni uspelo«. »No, že dobro«, je dejal sodnik, »toda to bo treba plačati«. »Nič«, je bil velikodušen Petje, »to sem ji naredil čisto zastoj«.

Prodaja premoga in opeke v letu 1970

I — Premog

S pričetkom uvajanja tekočih in plinastih goriv v industriji in tudi v gospodinjstvih, se je pretekla leta pojavilo postopno upadanje prodaje premoga, ker je premog naenkrat postal kot gorivo neinteresanten. Za rudarske kolektive je postalo takšno stanje že prav za skrbljujoče, saj je zaradi že precej rudnikov — predvsem manjših — moralo prenehati z obratovanjem.

V zadnjih dveh letih pa se je situacija za premogovništvo ven-

darle nekoliko izboljšala. Iz raznih izvorov je premog kot gorivo zopet pričel pridobivati na vrednosti. Naročila so, vsaj za naš premog, zopet porastla, celo nad našimi proizvodnimi možnostmi, to pa nam zopet odpira perspektivo za bodoče neokrnjeno delo.

V letošnjem letu se je pojavil nov problem zaradi nedoseganja načrtovane proizvodnje in s tem neizvrševanja prevzetih pogodbenih obveznosti do kupcev premoga. Najboljšo sliko glede tega nam daje naslednji prikaz za prvih devet mesecev, tega leta:

premoga vrsta	Trbovlje-Hrastnik			Zagorje		
	letni načrt proizvod. ton	dosežena proizvod. ton	razlika ton	Letni načrt proizvod. ton	dosežena proizvod. ton	razlika ton
kosovec	71.890	70.029	— 1.861	50.320	49.526	— 794
kockovec	68.510	67.978	— 532	61.250	53.102	— 8.148
orehovec	88.630	91.183	+ 2.553	63.430	67.495	+ 4.065
grahovec	77.620	74.705	— 2.915	41.570	31.513	— 10.057
zdrob	107.310	88.553	— 18.757	109.370	90.680	— 18.690
prah	118.540	127.989	+ 9.449	111.560	86.184	— 25.376
kotlovni	381.000	409.363	+ 28.363	—	—	—
Skupaj	913.500	929.800	+ 16.300	437.500	378.500	— 59.000

Kupoprodajne pogodbe so bile sklenjene za predvidene količine po letnem proizvodnem načrtu, z upoštevanjem 5% pogodbene tolerance pa celo nekaj več. To predvsem zaradi zagotovitve nemotenih dobav in s tem proizvodnje v poletnih mesecih, ko kupci običajno znižujejo ali celo odpovedujejo dobave. V letošnjem letu pa se je situacija na premogovnem tržišču povsem spremenila. Namesto odpovedi dobav, smo vseskozi prejemalei urgentne kupce za povečanje dobav. Verjetno je bila temu vzrok večja potrošnja, posebno v industriji, vsekakor pa je treba glavni vzrok takšnemu stanju poiskati v zmanjšani proizvodnji skoraj pri vseh rudnikih v SR Sloveniji pa tudi v rudnikih BiH. Medtem, ko je pri nas predvsem primanjkovalo rudarjev, so se rudniki v Bosni ubadali s problemom pomanjkanja železniških vagonov.

Iz pregleda je razvidno, da je v proizvodnji premoga v rudnikih Trbovlje in Hrastnik poleg debelih sortimentov primanjkovalo predvsem zdroba, nasprotno pa je bil padec prahu in kotlovnega premoga znatno višji od načrtovanega. Glede plasmana tega premoga sicer ni bilo problemov, ker je v celoti namenjen za potrebe termoelektrarne Trbovlje, ki ima že tako majhne zaloge za normalno obratovanje v sušnem obdobju. Problem pa je

v neizpolnjevanju prevzetih pogodbenih obveznosti, ker nam kupci pretijo celo s tožbami. Poleg tega pa nam ta dva sortimenta znižujeta povprečno prodajno ceno.

Se slabša situacija je za premog iz rudnika Zagorje. Medtem, ko smo izpad v proizvodnji prahu nadomestili z dobavami iz obstoječega depoja, nikakor nismo mogli nadomestiti izpada ostalih sortimentov. Pri kosovcu in kockovcu pa so primanjkljaj povečale količine za izvoz, ki ob sklepanju pogodb ni bil predviden, predvsem zaradi nezanesljive situacije na inozemskem tržišču. Tudi tam se je letos pojavila izredna konjunktura in se zahteve inozemskih kupcev stalno povečujejo. Kljub izredno ugodni ceni, ki je za cca 10% višja od v zadnjem času povišane cene na domačem tržišču, ne moremo izvoza povečati na škodo domačih kupcev.

Z 10. septembrom 1970 smo uspeli zvišati cene vsem vrstam komercialnega premoga za 15% in drobnega ter kotlovnega premoga za termoelektrarno Trbovlje in toplarno Ljubljana za 5%.

Nelikvidnost v pomladnih in poletnih mesecih nam povzroča izredno slabo plačevanje računov s strani kupcev premoga. Kljub urgentcam in tožbam v zmanjševanju salda dolžnikov le delno uspevamo. Stanje pa se bo zanesljivo popravilo sedaj v jesenskih mesecih. Pre-

mog je pač sezonsko blago, ki se največ kupuje in tudi plačuje ob času kurilne sezone.

II — Opeka

V zvezi s težnjo obrata GRAMAT, da bi dosegel proizvodni načrt 7.000.000 enot žgane opeke, kar je za 66% več kot leta 1969, je tudi prodaja opečnih izdelkov morala zavzeti večji obseg. Zato smo v začetku leta 1970 sklenili kupoprodajnih pogodb za 2.165.000 enot. Če nismo sklenili pogodb z nekaterimi gradbenimi podjetji, ker nam niso mogli pravočasno posredovati potreb, smo tudi te kljub temu upoštevali s skupno količino 3.085.000 enot opečnih izdelkov. Za lokalno maloprodajo smo rezervirali 25%, kar da 1.750.000 enot žgane opeke.

Vendar tudi v proizvodnji opečnih izdelkov v letu 1970 ne dosegame načrta proizvodnje, kar nam pokaže naslednji pregled:

meseč	načrt proizvodnje žgane opeke v enotah	dosežena proizvodnja žgane opeke v enotah	%
januar	—	138.172	—
februar	—	—	—
marec	350.000	138.645	39,6
april	600.000	342.948	57,1
maj	700.000	498.128	71,2
junij	800.000	678.873	84,8
julij	800.000	644.571	80,6
avgust	800.000	761.246	95,1
september	800.000	696.545	87,0
oktober	800.000	—	—
november	700.000	—	—
december	650.000	—	—
Skupaj	7.000.000	3.899.128	55,7

V prvih devetih mesecih je bil torej proizvodni načrt žgane opeke izpolnjen le 55,7%.

Prodana je bila celotna proizvedena količina žgane opeke.

Proizvodni program prilagajamo potrebam tržišča. Rapid nosilcev in polnil v letu 1970 nismo imeli v načrtu proizvodnje. Ker pa je gradbeno podjetje Zasavje naročilo večje število teh sortimentov, smo pristopili k izdelavi le-teh. Največje povpraševanje pa je še vedno po zidaku, dimniški in fasadni opeki ter modularnem bloku.

Opeko smo odpremljali poleg lokalnemu področju še v razne potrošniške centre: Ivančna gorica, Mirna na Dolenjskem, Velenje, Celje, Novo mesto, Ljubljana, Kranj, Škofja Loka, Radovljica, Tržič in Železniki.

Zaradi manjše proizvodnje (posledica pomanjkanja delovne sile, obratovanja samo polovice sušilni-

ce ter visok procent bolanih), gradbena sezona pa je bila na višku, nismo mogli zadostiti in ustreči željam in potrebam kupcev.

Velik interes kupcev je za našo fasadno opeko. Reklama zanjo je brezometna gradnja hotela Rudar in stolpnice v Trbovljah, stanovanj-

ski bloki na Ferantovem vrtu v Ljubljani (zadaj Drame SNG), hotel Creina v Kranju, Garni hotel na Bledu in še nekateri manjši objekti v Trzinu.

Da bi obdržali plašma naše fasadne opeke na tržišču, pa je potrebno posvečati največjo pozornost

njeni kvaliteti — trdnosti in barvi, ki jo tržišče zahteva.

Upam, da sem v tem kratkem sestavku v glavnem opisal problematiko v prodaji naših izdelkov v tekočem letu.

Stane Kruljc

Samoupravni org. in njihovo delo

Osrednji delavski svet in kolektivni izvršilni organi — odbori so imeli od avgusta pa do sredine oktobra t. l. večje število zasedanj oziroma sej, na katerih so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

1) Na 1. seji odbora za družbeni standard, dne 21. 8. 1970:

- člani odbora so bili seznanjeni s svojimi pristojnostmi po določilih statuta podjetja,
- sklenil je izdelati program dela tega odbora, ki naj zajame določite politike reševanja stanovanjske problematike in politiko letovanja ter vzdrževanja počitniških domov in ostalih vrst rekreacije,
- pri reševanju vlog jih je 6 rešil ugodno, 3 je zavrnil,
- v skupščino stanovanjskega podjetja Trbovlje je imenoval za naslednjo mandatno dobo tri člane in sicer: Mira Goloba iz obrata GRAMAT rudnika Trbovlje, Staneta Željka iz rudnika Trbovlje in Jožeta Zorčiča, inž. iz uprave ZPT,
- odobril je, da člani delovne skupnosti lahko letujejo pod enakimi pogoji kot v ostalih zasavskih planinskih postojankah tudi v domu zveze borcev na Prvinah,
- na znanje je sprejel informacijo o potrebah po dodatnih sredstvih, namenjenih za gradnjo individualnih hiš; v ta namen je odobril 50.000,00 din iz sklada skupne porabe, namenjena za blokovno gradnjo s tem, da se v letu 1971 vrnejo ta sredstva v enaki višini v ta sklad iz sredstev, ki bodo v letu 1971 namenjena za individualno gradnjo.

2) Na 5. seji odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, dne 28. 8. 1970:

- obravnaval je informacijo o tem, da je v izdelavi predlog za reorganizacijo avtoparka v Trbovljah in v Zagorju zaradi enotnega vodenja,
- na znanje so sprejeli poročilo o postopnem odpravljanju deponije premogovega prahu na Lokah v Zagorju,
- pri reševanju vlog jih je 5 rešil ugodno, 2 pa je zavrnil,
- odobril je službena potovanja v ZR Nemčijo inž. Srečku Klenov-

šku, inž. Borisu Dolancu in Ivanu Zupanu iz OSRD zaradi izdelave dokončnega obračuna za dinarski in devizni del v zvezi z deli v Boru; hkrati je odobril tudi službena potovanja inž. Francu Starmanu iz OSRD ter Vladimiru Sihurju iz uprave ZP prav tako v ZR Nemčijo zaradi urejanja raznih kadrovskih vprašanj pri zahodnonemških firmah, pri katerih so zaposlene naše skupine v okviru OSRD,

- odobril je 25 %-no zvišanje cen storitvam za tuje stranke, ki jih izvaja kemijsko-tehnološki laboratorij našega podjetja in to z veljavnostjo od 1. septembra 1970 dalje,
- odobril je prenos dela parcele v K. o. Loke v izmeri 157 m² na skupščino občine Zagorje o/S., po določeni ceni,
- pripravil je predlog za razpravo in sklepanje na osrednjem delavskem svetu o dodeljevanju deputatnega premoga sodelavcem, ki so za določen čas zaposleni pri podjetju, vendar več kot 6 mesecev,
- potrdil je doseganje in delitev dohodka za čas od 1. 1. do 31. 7. 1970 za vse dejavnosti podjetja,
- splošni sektor je dobil nalogo, da zbere podatke o tem, kako izvajajo delovne enote ukrepe, sklepe in navodila o uvedbi 42-urnega delovnega tedna, zaradi obravnave na prihodnji seji,
- potrdil je proizvodni in finančni načrt za september za osnovno dejavnost, hkrati pa sklenil, da morajo proizvodne enote izvesti več ukrepov, da bi zagotovili večjo proizvodnjo in ugodnejše finančno stanje podjetja,
- odobril je odkup 250 izvodov knjige Rdeči revirji za potrebe vseh delovnih enot, ki bo izšla v jeseni 1970 v založbi revirskega muzeja Trbovlje.

3) Na 7. zasedanju osrednjega delavskega sveta, dne 3. 9. 1970:

- potrdil je doseganje in delitev dohodka za čas prvih sedmih mesecev t. l. za vse dejavnosti,
- člani skupščine republiškega komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, ki so zaposleni pri našem podjetju, naj sprožijo na svoji naslednji seji vprašanje vi-

šine prispevka temu zavodu glede na značaj in vrsto obolenj, ob hkratnem primerjanju z drugimi industrijskimi panogami,

- na znanje je sprejel obširno poročilo o splošnem gospodarskem stanju podjetja, ki ga je podal glavni direktor; poročilo se je nanašalo na proizvodnjo premoga, finančno poslovanje, komercialno poslovanje, investicijski program, pomanjkanje sredstev za nadaljevanje modernizacije, pomanjkanje rudarjev, izostanke z dela in še na druga podobna vprašanja,
- na predlog družbeno-političnih organizacij, ki delujejo v okviru ZPT, je sprejel s takojšnjo veljavnostjo dopolnitev statuta podjetja, ki se nanaša na častno članstvo delovne skupnosti,
- na podlagi tako dopolnjenega statuta je podelil na temelju predloga družbeno-političnih organizacij ZPT, častno članstvo delovne skupnosti ZPT tovarišu Mihi Marinku, članu sveta federacije, s tem, da se mu v znak priznanja podeli umetniško oblikovana listina, rudarska uniforma, rudarska svetilka in rudarska palica s kladivom,
- na podlagi predpisa komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, da je treba za razdobje od 1. 9. do 31. 12. 1970 plačevati izredni prispevek za kritje primanjkljaja v zdravstvenem zavarovanju v I. polletju 1970 v višini 0,9 % od osebnih dohodkov je sklenil, da plača podjetje iz svojih sredstev polovico tega prispevka, t. j. 0,45 %, člani delovne skupnosti pa drugo polovico, t. j. 0,45 % od osebnih dohodkov,
- odobril je dopolnitev pravilnika o razdeljevanju deputatnega premoga, ki je sestavni del pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in z novim členom določil, da se delavcem, ki so za določen čas

v delovnem razmerju z našim podjetjem več kot 6 mesecev, prizna ustrezna količina deputatnega premoga,

- izenačil je po vrednosti delovno mesto skladiščnika separacije s faktorsko udeležbo skladiščnikov v drugih delovnih enotah z veljavnostjo od 1. 8. 1970 dalje,
- soglašal je s tem, da delovne enote določijo posebne skupine za zbiranje odpadnega materiala, predvsem bakra, da bi na ta način lažje prišli do potrebnega reprodukcijskega materiala.

4) Na 8. zasedanju osrednjega delavskega sveta, dne 10. 9. 1970:

- zasedanje je bilo slavnostnega značaja. Na tem zasedanju je bilo podeljeno častno članstvo delovne skupnosti ZPT tovarišu Mihi Marinku, članu sveta federacije, ob njegovi 70-letnici. Predsednik osrednjega delavskega sveta tovariš Anton Prosenč mu je izročil listino častnega članstva, rudarsko uniformo, rudarsko svetilko in rudarsko palico s kladivom. Po uradnem delu zasedanja je bil prost razgovor, nato pa ogled novozgrajene težkotekočinske separacije premoga.

- 5) Dne 21. septembra 1970 je bila seja predsednikov vseh odborov kolektivnih izvršilnih organov ter odgovornih sodelavcev iz posameznih strokovnih služb, ki so odgovorne za posamezna področja dela odborov. Na seji so predsedniki odborov poročali o dosedanjih izkušnjah in delu posameznih odborov, določili so bistvene probleme, ki naj jih obravnavajo posamezni odbori v naslednjem obdobju ter o volitvah v samoupravne organe in izbiri kandidatov za te organe.

6) Na 6. seji odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, dne 23. 9. 1970:

- pri reševanju vlog je 2 vlogi rešil ugodno, 1 je zavrnil, o eni pa bo razpravljala kasneje,
- odobril je zvišanje cen za storitve nakladalcev Alpine in Case od 125,00 na 150,00 din za obratovalno uro,
- odobril je brezplačno oddajo dotrajane in odpisane parne lokomotive iz jalovišča na Dobrni Stanovanjskemu podjetju Trbovlje, namensko za namestitvev na otroškem igrišču na Kešetovem,
- potrdil je finančni načrt rudarskega šolskega centra ter odobrila 14.500,00 din za vzgojno izobraževalne namene v letu 1971,
- sklenil je, da se spremeni svoječasni sklep upravnega odbora z dne 25. 3. 1968 zaradi zaračunavanja zakupnin oziroma najemnin za uporabo rudniških zemljišč, na katerih so člani delovne skupnosti pa tudi drugi občani zgradili lastne garaže. Odslej bodo člani delovne skupnosti plačevali zakupnino v višini 150,00 din za 20-letno uporabo

zemljišča, drugi občani pa 300,00 din. Z zakupniki bodo sklenjene nove zakupne pogodbe. Dolej vplačane zakupnine bodo upoštevane,

- na temelju soglasja zveznega urada za cene iz Beograda je odobril zvišanje prodajnih cen premogu za komercialne vrste od kosovca do zdroba za 15% ter prah in kotlovni premog za 5%. Nove cene so stopile v veljavo 10. septembra 1970,
- na podlagi predloga komisije za promet z osnovnimi sredstvi je odbor odobril odpis dotrajanih osnovnih sredstev po ocenjeni vrednosti,
- Stanovanjsko podjetje v Hrastniku je pooblastil, da poruši stanovanjsko hišo Cesta 1. maja 74, v lastni režiji s tem, da sredstva, ki bodo ostala na razpolago po odbitku stroškov za rušenje, gredo v korist gradnje kopalnice v Hrastniku,
- pripravil je predlog osrednjemu delavskemu svetu, da odobri spremembo določila pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in sicer tisti del, ki se nanaša na strojnike jaška I na rudniku Trbovlje,
- potrdil je finančni obračun ter delitve dohodka za čas od 1. 1. do 31. 8. 1970 za vse dejavnosti,
- sklenil je predlagati osrednjemu delavskemu svetu, da naj bi imenoval posebno komisijo, ki bo pripravila predlog za popravek akordnega cenika za osnovno dejavnost ter da naj bi osebne dohodke za september obračunali na temelju zvišane vrednosti točke,
- osvojil je varianto bodoče proizvodnje na obratu Kotredež rudnika Zagorje v višini 300.000 ton potem, ko bodo dokončana vsa investicijska dela na tem obratu,
- strinjal se je s poročilom analitskega oddelka o izvajanju 42-urnega delovnega tedna v posameznih delovnih enotah; za pravico in sklepanje na zasedanju osrednjega delavskega sveta je pripravil določene predloge, ki se nanašajo na delo ob dela prostih sobotah.

7) Na 2. seji odbora za informacije, tisk in propagando, dne 30. 9. 1970:

- soglašal je s tem, da ciklostirano glasilo rudarskega šolskega centra Naša obzorja še nadalje izhaja štirikrat letno, v nakladi po 200 izvodov; v ta namen je odbor odobril tudi potrebna sredstva,
- pooblastil je glavnega direktorja, da povabi na tiskovno konferenco novinarje s področja Zavsavja, da bi skupno s predstavnikom odbora obravnaval učinek objavljenih informacij v časopisju, radiu in TV,
- odbor se je strinjal z dosedanj

obliko in načinom seznanjanja novinarjev z delom podjetja,

- potrdil je poročilo o oblikah in stroških propagande dejavnosti v podjetju in v rudarskem šolskem centru posebej,
- soglašal je s tem, da se propagandna dejavnost tudi v prihodnjem letu odvija čim širše z namenom, da bi dosegli največji možni učinek tako v pogledu vpisa v poklicno rudarsko šolo, zaposlovanja v podjetju, kakor tudi informiranja kupcev o kvaliteti proizvodov in storitev ZPT,
- odobril je potrebna sredstva za kritje stroškov propagande in reklame za letošnje leto in za prihodnje leto,
- odobril je eventualno izdelavo katalogov za proizvode, ki jih proizvaja naše podjetje in za storitve obrata za specialna rudarska dela,
- odobril je objavo internega razpisa za izdelavo osnutka znaka podjetja; razpis naj bo objavljen v glasilu Srečno, z ustreznimi pogoji. Komisijo za izbor najustreznjšega znaka pa bo imenoval glavni direktor; določil je tudi višino nagrad za odkup prvih treh osnutkov.

8) Na 7. seji odbora za ekonomsko-tehnične zadeve, dne 2. 10. 1970:

- pri reševanju vlog je eno rešil ugodno, eno pa je zavrnil,
- občinski skupščini Trbovlje je odobril prodajo rudniškega zemljišča K.o. Trbovlje, v skupni izmeri cca 4500 m², namensko za gradnjo nove otroško varstvene ustanove za območje Trga revolucije in rudniških stanovanjskih kolonij. Za nakup oziroma prodajo bo sklenjena posebna kupoprodajna pogodba,
- odobril je enotedensko službeno potovanje v oktobru delegaciji sedmih članov delovne skupnosti, ki bo obiskala naše tovariše na gradbiščih obrata za specialna rudarska dela v ZR Nemčiji. Člani delegacije so tovariši Prosenč Anton, Kantušar Rado, Zalokar Ludvik, Pukmajster Vili, Lavrač Mirko, Podkoritnik Marko in inž. Starman Franc,
- odobril je nabavo hermetičnega kotla za kuhanje hrane za potrebe menze v Trbovljah,
- potrdil je proizvodni in finančni načrt za oktober 1970,
- analitski oddelk bo izdelal s sodelovanjem proizvodnega in finančnega sektorja analizo potrebnih sredstev za leto 1971, v kateri bodo zajeta sredstva za regrese, preventivno zdravljenje, štipendije itd., ob upoštevanju predvidene proizvodnje in celotnega dohodka,
- sklenil je, da bo podjetje zaradi nizke proizvodnje in zaradi nujnosti izpolnjevanja obveznosti do kupcev premoga, obratovalo tretjinsko na proizvodnji premo-

- ga na dela prosto soboto, dne 10. oktobra t.l.,
- soglašal je z osnovnimi stališči poslovne politike podjetja, na podlagi katerih bo sestavljen gospodarski načrt podjetja za leto 1971,
 - soglašal je z reorganizacijo avtoparka pri ZPT tako, da bi pričel kot skupna enota s poslovanjem 1. 1. 1971; strinjal se je s tem, da se uvede novo delovno mesto vodje enotnega avtoparka in da se mu določi obseg in vrsta del, ki ga mora opraviti do konca t. l.
- 9) Na 2. seji odbora za družbeni standard, dne 3. 10. 1970:**
- odobril je dodatno posojilo za gradnjo stanovanjskih hiš tov. Ivanu Hodku v višini 10.000,00 din in Leopoldu Hriberniku, prav tako v višini 10.000,00 din; Jožetu Taboru je dodelil še kredit v višini 18.000,00 din, s čimer je izkoristil celotno vsoto, ki jo je možno najeti pri podjetju za gradnjo hiše,
 - potrdil je poročilo o vprašanih, ki se nanašajo na prevoz članov delovne skupnosti na delo in z dela. S tem v zvezi bodo pripravljene dodatni podatki,
 - potrdil je poročila stanovanjskih podjetij Hrastnik, Trbovlje in Zagorje, o njihovem delu v času od obstoja dalje,
 - obravnaval je problematiko vzdrževanja starega stanovanjskega fonda, urejevanje temnih kuhinj ter suhih stranišč ter ugotovil, da so stroški za razna obrtniška popravila izredno visoki, pri tem pa so opravljene največkrat ne-kvalitetno,
 - odbor je ugotovil, da je stanovanjska izgradnja prepočasna in zaradi tega ni mogoče reševati potreb po novih stanovanjih sproti in učinkovito; iz tega razloga je pripravil predlog za razpravo in sklepanje na zasedanju osrednjega delavskega sveta, da bi v letu 1971 namenili iz sklada skupne porabe čimveč sredstev za stanovanjsko izgradnjo,
 - na kratko je obravnaval še poslovanje počitniških domov ZPT v letu 1970 in na kratko analiziral dobre in slabe strani letošnjega poslovanja. O tem bo odbor ponovno in temeljito razpravljajal, ko bodo znani finančni pokazalci,
 - odbor je bil mnenja, da podjetje v letu 1971 ne bi moglo izplačevati regresa za letovanje vsem članom delovne skupnosti, neglede na to, če bodo letovali v rudniških počitniških domovih. Odbor se je zavzel za to, da bi v veljavi ostal dosedanji sistem koriščenja regresov, t. j. da bi regres uživali tisti člani delovne skupnosti, ki bodo letovali v domovih, ki jih vsakokrat določijo ob začetku sezone,
 - pri reševanju vlog je dve rešil ugodno, dve je zavrnil, eno pa je sprejel na znanje,
 - razpravljajal je še o najugodnejši varianti pranja perila za potrebe rudnika Zagorje ter o razširitvi ceste na Partizanski vrh.
- 10) Na 9. zasedanju osrednjega delavskega sveta, dne 5. 10. 1970:**
- potrdil je zvišane cene premoga z veljavnostjo od 10. 9. 1970 dalje, po predhodnem soglasju zveznega urada za cene. Debelejše vrste premoga so se podražile za 15 %, prah in kotlovni premog pa za 5 % tako, da znaša dejanska podražitev posameznih vrst premoga: iz rudnikov Hrastnik in Trbovlje za 10,9 %, za premog iz rudnika Zagorje pa 18,8 %,
 - sprejel je spremembo določil o nagrajevanju za delo ob dela prostih sobotah na osnovni proizvodnji; vodje delovnih enot pa so dobili pooblastilo, da na podlagi lastnih ugotovitev določijo najnujnejše obložitve za enotretjinsko obratovanje ob dela prostih sobotah,
 - glavnega direktorja je pooblastil, da imenuje petčlansko komisijo za izdelavo predloga popravka akordnega cenika za osnovno dejavnost s tem, da ga bo osrednji delavski svet obravnaval in o njem sklepal na prihodnjem zasedanju,
 - na znanje je sprejel poročilo o izdelavi rentabilitetnega izračuna bodočega obratovanja obrata Kotredež v Zagorju, pri čemer je obravnaval vse možne variante, po katerih bi bilo možno doseči, ob intenzivnem sodelovanju kolektiva tega obrata, najboljše možne uspehe,
 - potrdil je osnovna stališča poslovne politike za leto 1971 na temelju katerih bo izdelan gospodarski načrt podjetja za prihodnje leto po posameznih elementih,
 - potrdil je program izobraževanja članov organov upravljanja v enotah in v podjetju; seminarji bodo izvedeni v zimskem času,
 - potrdil je poročilo v poslovanju stanovanjskih podjetij Hrastnik, Trbovlje in Zagorje in sklenil, da naj člani naše delovne skupnosti, ki sodelujejo v njihovih organih upravljanja, občasno seznanjajo osrednji delavski svet s poslovanjem teh podjetij,
 - odobril je novo delovno mesto »referent za narodno obrambo«, s faktorsko udeležbo na osebne dohodke v višini 122,
 - načelno je soglašal z zvišanjem nagrad članom reševalnih, gasilskih in sanitetnih ekip pri ZPT s tem, da pristojne službe pripravijo konkreten predlog o obračunavanju teh nagrad,
 - odobril je spremembo določil pravilnika o delitvi osebnih dohodkov za delovna mesta strojnikov jaška I na rudniku Trbovlje.
- 11) Na 4. seji odbora za zaposlovanje in izobraževanje, dne 8. 10. 1970:**
- potrdil je delovni načrt rudarskega šolskega centra za šolsko leto 1970/71 in s tem v zvezi sprejel nekatere naloge, ki jih morajo izvesti pristojne službe, predvsem v pogledu bodočega vključevanja rudarskih vajencev, izdelave finančnega načrta šole, izobraževanja odraslih in nagrajevanja inštruktorjev,
 - sklenil je, da naj služba varstva pri delu stopi v stik z dispanzerjem za medicino dela v Hrastniku zaradi ugotavljanja pogojev dela na šolskih deloviščih rudarskega šolskega centra v Trbovljah in Zagorju,
 - sklenil je, da je treba v zvezi z odobrenim načrtom funkcionalnega izobraževanja zaposlenih članov delovne skupnosti, izvesti še dopolnilne tečaje za vodje praktičnega pouka, nadzornike rudarskih vajencev ter inštruktorje praktičnega pouka,
 - oddelek za izobraževanje odraslih rudarskega šolskega centra bo do naslednje seje pripravil predavatelje za tečaje in seminarje,
 - delovne enote, ki imajo v svojem sestavu jamske delavce, bodo do konca oktobra izdelale popis obstoječih kadrov, ki so zaposleni v jami,
 - pripravil je predlog za spremembo nekaterih delovnih mest na obratu GRAMAT rudnika Trbovlje,
 - sprejel je osem kadrovske spremembe na rudniku Zagorje,
 - odobril je izplačevanje študijske pomoči in šolnine osim dijakom, ki izpolnjujejo razpisne pogoje,
 - strinjal se je z reorganizacijo avtoparka,
 - v šolski svet rudarskega šolskega centra ZPT je imenoval tovariša Slava Šentjurca, v svet tehniške-srednje šole Trbovlje pa tovariša Bena Ačkuna,
 - soglašal je s tem, da se ustanovi pri ekonomski fakulteti v Ljubljani katedra za kadrovsko-organizacijske vede,
 - sprejel je nekatere predloge za spremembo nagrad vajencem avtoelektrikarske in avtomehaničarske stroke,
 - oddelek za izobraževanje odraslih rudarskega šolskega centra ZPT bo moral do prihodnje seje odbora pripraviti predlog za obračunavanje predavateljskega dela zunanjih sodelavcev RSC.

Izdelava jamskih prog s strojem

O različnih tipih in glavnih karakteristikah strojev za prodiranje prog, med ostalimi tudi o stroju F 6-A, smo govorili v prispevku, ki je bil objavljen v eni prejšnjih števil glasila Srečno. Ker smo medtem stroj tipa F 6-A že nabavili in ga že od 28. avgusta tudi praktično preizkušamo, se bomo seznanili že z nekaterimi doseženimi uspehi pri dosedanjem delu.

Že v naprej omenjenem prispevku smo zapisali, da je stroj F 6-A, izdelek avstrijske tovarne Alpine—Montan Ges. Zeltweg, primeren za izdelavo prog v mehkejših hribinah to je takih, katera tlačna trdnost ne presega 400 kp/cm². Glede na to in skladno z zahtevami, ki sledijo iz rentabilnostnega izračuna za delo s strojem, namreč da se mora s strojem izdelati letno 2200 do 2400 m prog, smo pripravili program za angažiranje stroja pri izdelavi prog. V prvi etapi poskusa naj bi stroj angažirali v relativno ugodnih montangeoloških razmerah (etaže večjih dimenzij, s premogom nižje tlačne trdnosti), z ugodnimi dostopnimi potmi tako za transport stroja kot tudi za dovoz potrebne materiala odnosno odvoz izkopanine. V naslednjih etapah naj bi stroj angažirali tudi v težjih razmerah (večja trdnost premoga, več križišč) in končno preizkusili stroj tudi za izdelavo prog v jalovini. Razumljivo pa je, da bomo pred zadnjo etapo preizkusov t. j. pred pričetkom strojne izdelave prog v jalovino, morali rešiti vprašanje ustreznega podpiranja takih prog ter detaljno proučiti organizacijo odvoza izkopanine. Dosedanji poskusi so namreč že pokazali, da je uspeh strojne izdelave prog odvisen v manjši meri od kapacitete stroja samega t. j. od hitrosti rezanja, pretežno pa od zadostne in zanesljive kapacitete odvoza izkopanine, odvoza potrebnega materiala ter od uspešnega podpiranja.

Glede na program smo s strojem pričeli pripravljati odkopno etažo kotlovnega premoga Polaj II. (viš. 262). Na tej etaži naj bi izdelali cca 650 m etažnih prog, podprtih s TH podporjem preseka Ø 2,8 m. Obe smerni progi (glavna-transportna in lesna-oskrbovalna) sta dolgi cca 250 m vsaka (okrog 40 m glavne proge je bilo izdelano ročno) dočim sta prečnica in visoka proga dolgi okrog 95 m.

Predvidevanja, da bomo s strojem delali v več ali manj homogenem kotlovnem premogu manjše trdnosti, so se le delno uresničila.

Pri prodiranju prog smo namreč mestoma naleteli na močnejše jalove vložke večje trdnosti, del proge pa poteka celo neposredno ob kontaktu z jalovo cono. V takih primerih smo si pomagali, v

glavnem uspešno, s posameznimi odstrelmi.

Kot že omenjeno, smo s strojnim napredovanjem proge pričeli 18. avgusta potem, ko smo stroj predhodno zunaj sestavili. Pred pričetkom transporta stroja v jamo smo sam stroj in dodatno opremo funkcionalno preverili enako v mejah možnosti, tudi tehnologijo napredovanja, podpiranja in transporta materiala. Posadka, ki je bila izbrana v ekipo za delo s strojem, je bila poučena o predvideni tehnologiji dela s strojem ter o organizaciji dovoza odn. odvoza materiala in o predpisanih varnostnih ukrepih.

Stroj smo nato zunaj razstavili na sestavne dele takih dimenzij, ki so dopuščale prevoz po Talnem obzorju, z mestoma zelo majhnimi preseki. Tako razstavljen stroj smo naložili na 10 lesnih vozičkov in jih po predhodno določenem vrstnem redu transportirali v jamo.

Za prevoz dodatne opreme (gumi transporter, stikala itd.) pa so bili potrebni še 4 vozički.

Operacija demontaže transporta in ponovne montaže v jami je trajala 5 dni. Pri tem pa smo porabili skupno 86 delavnikov (16 delavnikov za demontažo, 23 delavnikov za transport po Talnem rovu in po vpadniku ter za transport po etaži ter 46 delavnikov za montažo stroja v jamo).

V prvem tednu dela s strojem smo dosegli razmeroma skromne dnevne napredke — povprečno 6,5 m/dan. Vzrok temu je delno organizacijske narave (med drugim tudi neuigranost posadke) delno pa sama tehnologija dela s strojnim rezanjem talne kalote profila, ki ga nismo bili navajeni (na rudniku Velenje, kjer je bilo nekaj članov posadke na praksi, se talna kalota ne reže, ker se podpira v tridelnem podporju). V naslednjih tednih smo dosegli boljše dnevne napredke okrog 10 m/dan v povprečju, če ne upoštevamo tistega časa, ko so se opravile nekatere preureditve (zamenjava traku, prestavitev stikal, montaža dodatnega pogona EVT in podobno). V prvi premi (do prvega križišča) smo naleteli večkrat na trde jalove vložke, ki smo jih, s slabšim uspehom sicer skušali rezati, vendar smo jih pozneje praviloma razstreljevali. V teh primerih smo zabeležili za okrog 1,2 do 1,5 m manjše dnevne napredke. Za razstreljevanje trdih vložkov smo do vključno 30. 9. na dolžini okrog 265 m (brez križišča in krivine) porabili 17,2 kg razstreliva ter 66 kos. električnih vžigalnikov, t. j. okrog 65 gr na 1 m proge, kar da približno 1 odstrel na 4 m proge.

Projekt odpiranja polja Polaj je zahteval že v prvi fazi izdelavo dveh

križišč. Ker nismo imeli ustreznih izkušenj pri izdelavi križišč, stroj sam pa nismo želeli niti delno demontirati poleg tega pa čimvečji del križišča izdelati strojno, smo se pri prvem križišču odločili za krivino z radijem 8,0 m. To krivino, ki dopušča prehod stroja, smo v glavnem izdelali strojno. Seveda pa nam tako križišče, izdelovali smo ga 2 dni, povzročila težave pri transportu. Drugo križišče pa smo izdelovali pretežno ročno in ga podprli v lesnem podporju v dimenzijah, ki je dovoljevalo prehod stroja. To križišče smo delali 3 dni vključujoč tu tudi čas za manevriranje stroja in premontažo dodatne opreme.

Pri delu v prečnici smo dosegli povprečne dnevne napredke preko 10 m/dan, delno tudi zaradi tega, ker smo ta del proge podpirali poskusno s tridelnim odprtim podporjem (16 lokov) odnosno z zaključenim podporjem v razdalji 1,0 m. Časovna opazovanja so namreč pokazala, da se preko 40 % časovnega fonda porabi za podpiranje odnosno pripravo za podpiranje ter manj kot 20 % za rezanje. Že ta orientacijski podatek kaže, kje moramo iskati eno od možnosti za povečanje dnevnih napredkov. Zaradi tega smo se odločili, da bomo tam kjer lastnosti hribine to dopuščajo, podpirali v zaključenem TK podporju, vendar v medsebojni razdalji 1,0 m. Pri tem bomo skrajšali čas potreben za podpiranje na enoto dolžine proge za okrog 30 %. Pri strojnem napredovanju prog se namreč okolna hribina boljše očuva in s primerno obliko profila ostane delno samonosna, (kar ni slučaj pri napredovanju prog z razstreljevanjem) tako, da je tudi pri manjši gostoti podporja zagotovljena stabilnost proge.

Strojno napredovanje proge od drugega križišča v smeri proti glavni izvozni progi, ki poteka po kompaktnem premogu, brez jalovih vložkov, je to oceno potrdilo. V času po 28. septembru smo dosegli povprečen dnevni napredek blizu 12 m/dan in največjega (5, 6. X.) 16 m/dan, kljub nekaterim zastojem pri oskrbi z električno energijo.

In kaj lahko zaključimo že iz dosedanjega poteka del s strojem F 6-A?

Že navedeni podatki dovoljujejo sklepanje, da so se predvidevanja v glavnem uresničila, čeprav povprečni dnevni napredki, predvsem v začetku niso bili zadovoljivi. V organizacijskem pogledu, kljub nekaterim začetnim hibam, so vsa dela potekala vzorno in usklajeno zahvaljujoč predvsem detaljno določenim nalogam posameznim službam (za vzdrževanje stroja in transportnih naprav, dovoz materiala

itd.) ter vsakodnevna kontrola izvrševanja in koordinacija nalog odno- sodno zadolžitvev. Brez dvoma, do- sedaj doseženi rezultati ne pred- stavlajo zadnje meje. Izboljšave v organizaciji naj bi v bodoče odstra-

nile zastoje, z ustreznim podpor- jem in tehnologijo podpiranja bo- mo skušali zmanjšati čas za pod- piranje ter olajšati fizično delo za- poslenih. Izbira primernih rezalnih nožev ter določene spremembe re-

zalnega kota nožev za premog raz- ličnih lastnosti, naj bi povečala e- fekt rezanja in možnost točnega re- zanja zahtevnega profila proge.

Rudolf Šikovec, dipl. inž. rud.

Vodni vdori in varnost odkopavanja

Če motrimo vse neugodne poja- ve, ki ovirajo normalno pridobiva- nje premoga in predstavljajo za za- poslene v jami določeno nevarnost, ne zaostajajo vodni vdori po svo- jem lastnem latentnem značaju za metanom. Nevarnost metana je po obsegu sicer večja glede na pogost- nostjo, saj metan nastopa skoraj v vseh slojiščih premoga, dočim se vodni vdori pojavljajo le v tistih slojiščih, kjer vrsta faktorjev pov- zroča akumulacijo vode v hribini in nato nenaden izliv v prazne jamske prostore. Zagotovitev varnosti pred posledicami vžiga metana je danes dosežena z uvedbo najmodernejših detektorjev in alarmnih naprav, ki zaposlene v jamah opozarjajo že na najmanjšo količino metana, poleg tega pa imamo tudi stroge in obšir- ne predpise, tako da je vžig meta- na v večji meri lahko pripisati le nedoslednemu izvajanju tozadevnih varnostnih ukrepov. V nasprotju s tem pa je za zaščito pred vodnimi vdori predpisanih le malo varnost- nih ukrepov in to iz razloga, ker so vodni vdori različnega nastanka in specifični za vsako slojišče. Vsa- ko posploševanje predpisov bi bilo nemogoče in neučinkovito.

Glavna nevarnost, ki preti pri vodnih vdorih, obstoja v poplavi jamskih prostorov, kar ima lahko za posledico veliko ekonomsko ško- do, in v nevarnosti, da se zaposle- ni pri nenadnem vdoru vode nima- jo kam umakniti, oziroma, da za umik nimajo dovolj časa. V obeh primerih ima torej vodni vdor lah- ko katastrofalne posledice. Po svoji obliki in načinu so vodni vdori do- kaj različni. Tu je značilen pred- vsem čas in količina vode, ki v enoti časa vdre v jamski prostor. Čim krajši bo čas in čim večja bo količina vode, tem manj možnosti je, da se zaposleni umaknejo na varna mesta. Hitrost vdiranja vo- de pa ni odvisna le od velikosti vstopne odprtine in statičnega pri- tiska, ampak tudi od viskoznosti saj vemo, da so vdori čiste vode le iz trdih hribin (apnenec, dolo- mit), da pa voda iz starih del vse- buje glino kot koloid oziroma je suspenzija hribin, skozi katere je pritekla, kar zmanjšuje viskoznost in s tem manjša hitrost vdiranja. Včasih se gostota suspenzije tako poveča, da ne govorimo o vdoru vode, ampak o vdoru mulja. Take vrste vdorov se v naših slojiščih najčešče pojavljajo v območju ja- me Ojstro in Trbovlje. Razen go- spodarskih škod, smo v letu 1970

imeli tudi smrten primer, zato ve- lja vdorom vode na zahtevo rudar- ske inspekcije temeljitih ukrepov, kar je tudi v našem interesu.

Pri odkopavanju v jami Ojstro so se vodni vdori oziroma vdori mulja pojavljali v različnih časov- nih obdobjih, z različno jakostjo, vendar pretežno le v določenih od- sekah sloja in pretežno ob krovni- ni. Vdor je sledil v večini primerov v fazi rušenja starih del, kjer si je tekoča masa utrla pot na čelo. Del- ne deformacije čelnega prostora, ki se pojavljajo pred vdori, niso ved- no znak prisotnosti vode v starem delu, so pa bile pri vdorih vedno prisotne kot posledica povečanega pritiska na podporje zaradi zmanj- šanja trdnosti navlaženih oziroma tekočih nadkritij. Običajno je voda in mulj prekrila tla čela in dostav- ne poti do višine enega metra v času, ki je potreben za varen umik ljudi. Dne 21. 7. 1970 ob 18.30 uri je pa zaposlene v jami Ojstro iz- nenadil vdor, za katerega po času in obsegu s prejšnjimi ne najde- mo primerjave. V času, krajšem od pol minute je tekoča masa na čelu v polju Lopata, ki je bil v krovni- skem predelu v fazi rušenja, po močnejše nakazanem pritisku, pre- drla staro delo pod stropom in na- plavila, pri tem pa polno zaprla

celoten prostor širokegi čela, 90 m glavne in lesne proge ter delno 40 m dvotira pod sipalnikom na V. ob- zorju, v skupni količini cca 1000 m³ naplavine, v glavnem premoga s krovino. Od šestih zaposlenih na čelu, je trem uspel umik po glavni progi, dočim so ostalim trem do- volj hiter beg po lesni progi pre- prečili vozički, ki so bili v njej in zračna vrata, ki so se odpirala v nasprotni smeri. Dva rudarja od teh treh je tekoča masa, potem ko je prebila vrata, naplavila pod nad- kop, kjer so jih rešili sotovariši, eden pa je ostal za zračnimi vrati in se utopil.

Studija vzrokov tega največjega vdora vode še ni končana. Obsto- jajo le analogni zaključki na pod- lagi opazovanj stanja površine in usedanja tal, geoloških in petro- grafskih podatkov slojišča, ter ana- lize naplavljenega materitla. Razpo- ložljivi podatki nam povedo, da vdor vode ni sledil direktno iz po- vršine, temveč je ta voda (približ- no 3000 m³) morala biti akumulir- ana nekje v starih delih. Glede na material, ki ga je voda naplavila na čelo in v proge lahko sklepamo, da je bila lokacija vodne mase v območju ordinate 2850 v višini med III. in II. obzorjem, torej več kot 30 m nad čelom na katerega se je

Skupina rudarjev obrata za specialna rudarska dela ZPT pri delu v rovu Cementarna-Plesko
Foto: inž. Tone Bregant

izlila. To ugotovitev potrjuje tudi dejstvo, da je imela voda pri vdoru na čelo močan pritisk, precejšnja geodetsko višino in zato delno tudi veliko hitrost.

Poleg zasipanelega materiala in večjih kosov sive in rjave krovine, vsebuje naplavljen material pretežno premog z granulacijo od 0—60 mm. Pri izpiranju vzorcev je bil v naplavini ugotovljen le delno povečan procent prisotne glinice, ki se kot sestavni del nahaja v vseh naših premogih. Pri mešanju z vodo nastopa ta glina v zdrobljenem premogu z koloidnem stanju in med posameznimi delci premoga deluje kot mazivo. Ta tri dejstva — velika količina vode (cca 3000 m³), precejšnja geodetska višina in zmanjšano trenje zavoljo prisotnosti glinice, so nedvomno glavni vzrok za izredno hiter in nenaden vdor.

Poglejmo kako je potekalo reševanje moštva iz čela v Lopati v kritičnem času, ko je vdrila voda. Od 6 zaposlenih so bili na čelu navzoči le štirje (dva sta bila na malici v lesni progi). Po načrtu obrambe in reševanja pri vodnih vdorih, bi moral umik (beg) potekati po lesni progi in po nadkopu na višje ležeči III. obzor. Ker pa je vdor vode oziroma močan pritisk sledil neposredno po porušitvi stropnika v prostoru nasproti vhoda v lesno proggo, se je v njo lahko umaknil le rušać, ki je ta pritisk še pravočasno opazil. Ostali trije so se morali umakniti po drugem izhodu, to je v glavno proggo proti presipnemu jašku. Tovariša, ki sta bila na malici, sta se prav v tem trenutku napotila proti čelu in bila torej v lesni progi. Kot že omenjeno, je izredno hiter prodor vode iz čela zajel vse tri, ki so se nahajali

v lesni progi, dočim so se ostali trije po glavni progi in preko Zapadnega polja umaknili varno na III. obzor.

Tak postopek reševanja ljudi, pri katerem so se rešili prav tisti, ki so se umaknili v nasprotju z navodili po načrtu obrambe in reševanja, vzbuja sum v pravilnost načrta samega in utegne v morebitnih, še nastalih podobnih situacijah, povzročiti pravo zmedo. V zaupanje in pravilnost načrta obrambe in reševanja moramo v tem primeru osvetliti nekatera dejstva:

- 1) Zaposleni v fazi prodiranja vode, to je pojačanega delovanja pritiska, niso vedeli, da gre dejansko za vdor vode. Umaknili so se predvsem zarušitvi čela;
- 2) vdor vode se je pojavil prav na nasprotni strani ustja lesne proge. V svoji smeri je ta progga nudila vodi le minimalen odpor, dočim je bila pri izlivu v glavno proggo pot vode lomljena v dveh pravih kotih. To je vzrok za mnogo večjo hitrost izlivanja vode po lesni progi;
- 3) v lesni progi so bila montirana zračna vrata, ki so se odpirala proti čelu. Pred temi vrati so stali prazni vozički, ki so znatno zmanjševali profil proge. Te zapreke so vsem trem rudarjem v lesni progi preprečile dovolj hiter umik;
- 4) ko ugotavljamo, da so prav vozički in zračna vrata preprečili hitrejši beg v nadkop in na to, da jih je vodna masa skupaj z vrati porinila preko križišča z nadkopom in tu v lesni progi zagodila, potrjuje dvom o rešitvi umikajočih se po glavni progi za primer če teh vozičkov v lesni progi ne bi bilo. Voda bi v tem primeru zaprla tudi pot

skozi prečnico v Zapadnem polju, po kateri so se sicer omenjeni trije umaknili.

Po načrtu obrambe in reševanja se torej moramo pridrževati osnovnega pravila, da beg pred vodo poteka vedno po najkrajši poti do nadkopov oziroma v višje ležeče jamske prostore.

Zaključek in ukrepi

Zadnji vdor vode v jami Ojstro zahteva vrsto ukrepov, ki jih bomo morali izvesti predvsem zaradi varnosti zaposlenih in sicer:

- 1) Moštvo, zaposleno v jamah, ogroženih po vodnih vdorih, predvsem pa v teh jamah v območju vodnih vdorov, morajo biti na slučajni vdor vedno pripravljene;
- 2) v območju vodnih vdorov mora rušenje starih del in odstreljevanje potekati po posebni organizaciji glede na razvrstitev zaposlenih in osamitev vseh predelov etaže, ki bi bili z vdorom vode ogroženi;
- 3) v progi, ki je po načrtu predvidena za umik pred vodo, ne sme biti montirana nobena naprava, ki zmanjšuje ali zapira npr. (vrata) profil proge. Tudi vozički se v tej progi ne smejo zadrževati. Če se ta progga uporablja tudi za skladiščenje materiala, mora biti ta material zložen ob boku proge;
- 4) z urejanjem površine je obvezno preprečiti dotok vode v jamo. Posebna študija naj bi bila namenjena ukrepom in tehničnim posegom za preprečevanje možnosti akumulacije večjih vodnih mas v višje ležečih starih delih.

Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Program dela kolektivnih izvršilnih organov

Na zadnjih volitvah samoupravnih organov so bili, v okviru določil statuta podjetja, izvoljeni kolektivni izvršilni organi — odbori. Ti odbori so v času od izvolitve dalje normalno poslovali. Na svojih sejah so obravnavali zadeve, ki so našteje med njihovimi dolžnostmi in obveznostmi v statutu podjetja. Nekateri odbori imajo spriči svojih nalog nekoliko širši obseg dela, druge že doslej pokazala potreba in potrdila upravičenost obstoja teh odborov. Kljub temu, da smo bili morda v začetku nekoliko skeptični do teh novih samoupravnih organov, lahko po nekaj mesecih njihovega obstoja ugotovimo, da so doslej svoje delo opravili v skladu s pričakovanji. Odbori se sestajajo na svojih sejah glede na predstojajočo problematiko.

Dne 21. septembra 1970 je bil organiziran na upravi podjetja sestanek predsednikov vseh odborov in predstavnikov posameznih strokovnih služb, ki so po strokovni strani zadolženi za izvajanje določenih del, ki se nanašajo na posamezne odbore. Predstavniki odborov so podali ustrezna poročila, v katerih so na kratko navedli najpomembnejše sklepe, ki so jih odbori sprejeli, omenili problematiko, ki so jo obravnavali ter o nalogah, ki stoje pred odbori v naslednjem obdobju. Iz poročil je bilo razvidno, da je imel odbor za ekonomsko-tehnične zadeve od izvolitve do dneva sestanka pet sej, odbor za zaposlovanje in izobraževanje tri seje, odbor za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo eno sejo, odbor za družbeni standard eno sejo, odbor za informacije, tisk in propagando eno sejo, odbor za izume in tehnič-

ne izboljšave eno sejo in odbor za splošni ljudski odbor eno sejo. Doslej ni imela svoje seje notranja arbitraža.

Razumljivo je, da so po končanih letnih dopustih vsi odbori ponovno začeli z intenzivnejšim delom.

Razprava na sestanku predsednikov je bila zelo živahna. V njej so sodelovali vsi navzoči. Dajali so svoja mnenja in predloge, imeli pripombe in sprejemali pojasnila. Med razpravo so omenili, da so nekateri člani samoupravnih organov, najsibo osrednjih ali v enotah, zelo prizadevni, medtem ko je del članov teh organov pasivnih. Iz tega razloga bi bilo potrebno pri bodočih volitvah samoupravnih organov sprejemati med kandidate za izvolitev v organe upravljanja, tiste tovariše, ki so pripravljene sodelovati v teh organih in sprejete sklepe tol-

mačiti članom delovne skupnosti, tako kot so bili sprejeti z večino navzočih.

Kolektivni izvršilni organi naj bi v prihodnje, t. j. v naslednjih mesecih, obravnavali določeno gradivo in določeno problematiko. Odbori naj bi o tem kratkoročnem programu razpravljali na svojih prihodnjih sejah in programe tudi potrdili, v glavnem pa jih sprejeli. Na podlagi tako sprejetih programov za krajše ali srednjeročno razdobje, lahko strokovne službe nato pripravljajo ustrezno gradivo. Pa tudi člani kolektivnih izvršilnih organov se lahko na ta način predhodno posvetujejo s svojimi sodelavci na delovnih mestih v delovnih skupinah in v družbeno-političnih organizacijah, o stališčih, ki naj bi jih zastopali na sejah odborov.

Okvirni program dela posameznih odborov naj bi po mnenju navzočih na tem sestanku, bil naslednji:

- odbor za ekonomsko-tehnične zadeve naj bi razpravljal o proizvodni in finančni problematiki ter o ukrepih, ki naj bi omogočili izboljšanje položaja celotnega podjetja. Razpravljaj naj bi tudi o uskladitvi osebnih dohodkov, ki naj bodo pripravljeni finančni situaciji v podjetju ter ustvarjanju ostanka dohodka za to poslovno leto ter o organizacijskih spremembah v avtoparku, koncentraciji delavnic ter drugih organizacijskih spremembah, ki bodo pogojevale večjo učinkovitost dela delovnih enot. Na predlog ustrezne komisije naj bi razpravljali o popravku akordnih cenikov za osnovno dejavnost. Sprejel naj bi smernice za izdelavo gospodarskega načrta podjetja za leto 1971. Razpravljaj naj bi o črpanju amortizacije po zaključku devetmesečnega poslovanja podjetja ter določil vrstni red črpanja razpoložljivih sredstev. Na podlagi predhodne analize naj bi sklepal tudi o problematiki podaljšane delovnega časa ter sprejel ustrezna stališča do te problematike;
- odbor za zaposlovanje in izobraževanje naj bi razpravljaj o osnovah kadrovske politike, ki naj bi jo podjetje vodilo s tem, da bi ta program predložili v obravnavo še drugim organom upravljanja in strokovnim službam. Spremljal naj bi delo na sistematizaciji delovnih mest, razpravljaj o analizi delovnih mest delovnih invalidov in njih zaposlovanju, pri čemer bi bilo potrebno sodelovanje z odborom za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo. Svoje stališče bo moral zastopati tudi do kadrovske problematike v zvezi z nameranim pričetkom dvotretjinskega obratovanja na obratu Kotredež rudnika Zagorje;
- odbor za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo bo v

bodoče razpravljaj o programiranju akcij v zvezi z gospodarskim načrtom, katerih posledica naj bi bilo dopolnjevanje skrbi za človeka v podjetju, tako v pogledu preventive, sistematičnih pregledov, specialnih pregledov ipd. Ugotavljal bo tudi, kakšni so učinki preventivnega zdravljenja članov delovne skupnosti, kakšno je zdravstveno stanje in sposobnost za bodoče opravljanje delovnih dolžnosti, o nadaljnji razširitvi ali zožitvi sistematičnih pregledov članov delovne skupnosti, o večjem angažiranju zdravstvenih služb za večjo kontrolo delovnih mest, ki v zdravstvenem okviru zahtevajo obsežnejši interes, o problematiki izostankov z dela zaradi bolezni in nesreč ter še o nekaterih drugih problemih, ki so povezani z dejavnostjo tega odbora;

- odbor za družbeni standard bo na svojih naslednjih sejah razpravljaj o finančnem obračunu letovanja v letošnjem letu v počitniških domovih ZPT, sedanjem sistemu regresiranja članov delovne skupnosti za letovanje, o stanovanjski problematiki v letošnjem in prihodnjem letu, s posebnim ozirom na dosedanje stroške prevozov članov delovne skupnosti na delo in z dela, o izgradnji novih stanovanj na vseh področjih tako za družbene potrebe, kakor tudi individualno gradnjo, o osnutku pravilnika za razdeljevanje stanovanj in še o nekaterih drugih problemih;
- odbor za informacije, tisk in propagando bo proučil natančnejše oblike obveščanja članov delovne skupnosti, razpravljaj bo o izvedbi ankete med člani delovne skupnosti, da bi natančno ugotovili stopnjo obveščanja, o propagandni dejavnosti v podjetju, o učinkovitejšem objavljanju raznih prispevkov v časopisu, radiu in televiziji ter o razmejitvi pristojnosti med strokovnimi službami in odborom pri izvajanju raznih propagandnih oblik;
- odbor za izume in racionalizacije bo moral proučiti dopolnitve k dosedanjemu pravilniku za izume in tehnične izboljšave ter o zadolžitvah pri posredovanju idej za tehnične izboljšave, ki jih dajejo člani delovne skupnosti z namenom, da bi o tovrstni dejavnosti razpravljala tudi tehniški in strokovni kolegij podjetja;
- odbor za splošni ljudski odpor bo obravnaval na svojih sejah programe, ki se pojavljajo v zvezi z izvajanjem zakona o narodni obrambi, civilni zaščiti, teritorialni obrambi in drugo problematiko v tem okviru.

Na sestanku je bilo sklenjeno tudi, da je treba poživeti dejavnost na področju tehničnih izboljšav. Zato bo sektor za tehnično pripravo izde-

lal ustrezno analizo problematike s tega področja, nato pa bo objavljen razpis med člani delovne skupnosti, da bi sodelovali s predlaganjem raznih tehničnih izboljšav k izboljšanju tehnologije dela, kakor tudi k izboljšanju gospodarskega položaja podjetja.

T. L.

— Kadar moja žena poju, se radno postavim k oknu, da ne bi ljudje mislili, da je prutspam.

Vabilo k sodelovanju

Naše podjetje že šesto leto izdaja svoje glasilo. Sprva se je glasilo imenovalo Informator, od leta 1968 dalje pa Srečno.

V posameznih številkah sodeluje precejšnje število sodelavcev iz vrst članov naše delovne skupnosti z raznimi prispevki. Zelo pa pogrešamo prispevkov, ki bi jih napisali neposredni proizvajalci, to je člani delovne skupnosti iz jamskih obratov, delavnic, separacije, obrata za specialna rudarska dela in vajenci iz rudarskega šolskega centra. Da bi naše glasilo popestrili, vabimo vse člane delovne skupnosti, da sodelujejo z nami pri urejanju glasila Srečno s tem, da pišejo v glasilo o problematiki svojih delovnih enot, delu družbenopolitičnih organizacij, o koniščenju svojega prostega časa, delu v raznih društvih in podobno. Vsakega prispevka bomo zelo veseli.

Kakor je znano, izhaja glasilo vsaka dva meseca. Zato zbira uredniški odbor gradivo za posamezne številke vsaj 20 dni preje, preden izide. Svoje prispevke pošiljajte v splošni sektor uprave Zasavskih premogovnikov-Trbovlje, Trbovlje, Trg revolucije 12.

Uredniški odbor

Okvare na 3 kV omrežju v Trbovljah

V noči od 7. do 8. avgusta je neurje povzročilo na 3 kilovoltnem omrežju okvare v tolikšnem obsegu, da je bila resno ogrožena varnost rudnika Trbovlje. Atmosferske izpraznitve so delovale z direktnimi udarci tako na proste vode kot na kablovode in domala ohromile vsako obratovanje električnih strojev.

Področje Trbovelj našega podjetja se oskrbuje z električno energijo iz razdelilne 3 kV postaje, ki je v termoelektrarni Trbovlje. Postaja je bila zgrajena v časih, ko sta bila rudnik Trbovlje in elektrarna še eno podjetje in je ostala v elektrarni do danes. Opremljena je s stikalno opremo, ki je zdavnaj odslužila. Še vedno so v uporabi stara BBC vodna stikala, ki tako po odklopni moči kot po vrsti zaščite ne ustrezajo več obremenitvam, ki se so od časa zgraditve precej spremenile. Po vsej verjetnosti — zapisanih podatkov o tem ni — je bila razdelilna postaja za rudnik zgrajena hkrati z elektrarno, to je v letu 1915. Elektrarna je z generatorjem 3000 kW pričela z obratovanjem 19. marca 1915, kasneje je bil montiran še generator 6000 kW.

Iz tega časa najbrž datira tudi stikalna oprema razdelilca za rudnik, ki zato ne predstavlja nobene varnosti za stikalne manipulacije. Kmalu po vojni je bilo več sestankov med predstavniki ELES-a in našega podjetja, na katerih je bila ugotovljena nujna potreba po izgradnji nove RTP. Tehnično je bilo vprašanje rešeno, vendar pa se je vedno zataknilo pri financiranju in tako rudnik še danes visi na razdelilcu, ki je bil zgrajen med prvo svetovno vojno.

Iz razdelilca je za oskrbovanje porabnikov na področju delovnih enot ZPT v Trbovljah izpeljano 5 kablovodov (Savski rov I, Savski rov II, Separacija, Savske črpalke I in Savske črpalke II) ter 3 prosti vodi (Bukova gora, Dobrna in Retje). Število izvodov je torej zadovoljivo in pri normalnih obreme-

nitvah predstavlja skoraj 50% no rezervo. Slabost teh napajalnih vodov pa je v tem, da so vsi že prekoračili normalno obratovalno dobo. Kabla za savski rov št. I in II sta bila položena hkrati z zgraditvijo RTP, kabel za separacijo, ki je imel prvotno dimenzijo $3 \times 50 \text{ mm}^2$, je bil zamenjan kmalu po drugi svetovni vojni. Od prostih vodov je najstarejši vod Bukova gora, vod Retje je bil zgrajen nekje okoli leta 1930, vod Dobrna pa v letu 1943 z aluminijastimi vodniki.

Posamične okvare kabelskih vodov so bile v zadnjih letih pogoste, kar dokazujejo naslednje številke: na skupni dolžini 320 m je kabel »Savski rov št. I« spojen s kabelskimi spojkami na šestih mestih, kabel »Savski rov št. II« na desetih mestih, kabel »Separacija«, ki je najnovejši pa na sedmih mestih. Znano je, da predstavlja vsako spojeno mesto v kablovodu slabo točko in je posebno preobremenitvam, kakršne predstavlja atmosfera praznjenja, dosti manj odporno kot kabel, ki je cel.

Za doseg večje varnosti in lažjega iskanja okvar, je bil okoli leta 1955 zgrajen kabelski kanal od separacije do elektrarne, vendar s tem ni bila dosežena nobena izboljšava. Na odseku separacije je kanal največkrat zabit z vodo in premogovo goščo, na odseku pri elektrarni pa je bil z različnimi gradbenimi objekti nadzidan. Vsi trije kabli so zaradi skrajno neugodne položitve nezanesljivi, odpravljanje okvar na njih pa zelo težavno.

Tako kot kabelski vodi so tudi priključeni kabli za proste vode nezanesljivi. Potekajo namreč po prostoru, kjer elektrarna ureja depo-nijski prostor za premog.

Podrobneje sem navedel stanje napajalnih vodov zaradi lažjega razumevanja obsega okvar, do katerih je prišlo na omenjeni dan. Udarci atmosferskih praznenj so poiskali naslednja slaba mesta: na kablovodu št. II in III je prišlo do prekinitve in zemeljskega stika,

na priključnem kablu za prosti vod Retje je odbilo priključke kabelskega končnika,

na priključnem kablu za prosti vod Bukova gora je prišlo do prekinitve in zemeljskega stika,

na prostem vodu Dobrna je uničilo katodni odvodnik, ozemljitveni konec odvodnikov je vrglo na faze in jih kratko staknilo.

Tako je ostal za napajanje na razpolago le en kabelski odvod. S skrajno požrtvovalnostjo elektricarjev, ki so v noči in v dežju obhodili traso od elektrarne preko Bukove gore do Neže, je uspelo najprej usposobiti prosti vod Retje do razdelilca Retje II in vod Dobrna, tako da sta lahko obratovala ventilatorja v Retju in na Neži, odvodnjavanje v jami pa je bilo napajano po kablu št. I.

Iskanje poškodovanega mesta kabla št. II in III z instrumenti je bilo zaradi dvojnih okvar nemogoče. Zato smo v naglici položili provizorično nov kabel $3 \times 70 \text{ mm}^2$ vse od elektrarne do RTP na separaciji. Polno napajanje z energijo je bilo zato možno vzpostaviti v torek, 11. avgusta 1970 zjutraj, tako je že prva tretjina torkove izmene v jami rudnika Trbovlje lahko normalno obratovala.

Za dokončno ureditev zanesljivega obratovanja se dela nadaljujejo. Nabavljen je bil nov kabel $3 \times 120 \text{ mm}^2$ ki bo skupno s kablom $3 \times 70 \text{ mm}^2$ položen na zid elektrarniškega koridorja, usposobljen je tudi kabel št. II. V najkrajšem času bo potrebna nabava še enega novega kabla $3 \times 120 \text{ mm}^2$, tako da bodo vsi trije vkopani in dotrajani kabli nadomeščeni z novimi.

Predvidevamo tudi, da bo še letos urejeno vprašanje napajalne RTP v elektrarni. Elektro-Trbovlje gradi novo RTP 35/3 kV z obratovalno kapaciteto transformacije $2 \times 4 = 8 \text{ MVA}$. Gradbena dela so zaključena, montažna dela pa bodo predvidoma končana v mesecu novembru.

Jože Skrinar

Preventivno zdravljenje

Naše podjetje ima po sklepu osrednjih samoupravnih organov pravnika o pomoči podjetja pri preventivnem zdravljenju članov delovne skupnosti. Na tej podlagi osrednji samoupravni organi določijo vsako leto sproti število članov delovne skupnosti, ki jih je v dotičnem koledarskem letu možno poslati na preventivno zdravljenje na podlagi predhodnega zdravnikovega mnenja.

S preventivnim zdravljenjem je

naše podjetje pričelo v letu 1968 in nadaljevalo v letih 1969 in 1970.

Da bi bili ostali člani delovne skupnosti seznanjeni o tem, kateri člani so bili deležni dosedanje pomoči podjetja pri preventivnem zdravljenju, objavljamo imenski pregled teh tovarišev, z navedbo podatka v katerem letu se je preventivno zdravil, naziv zdravilišča in na katerem področju naših delovnih enot je zaposlen.

Leto 1968

Zdravilišče — Dom Staneta Žagarja, Bohinj

- a) iz področja delovnih enot v Trbovljah:
- Brus Jože, Vodopivec Emil, Brvar Jernej, Poznič Zdravko, Knez Alojz, Komlanc Rudolf, Tržan Ferdo, Hostnik Ani, Gobovc Franc, Hren Anton, Selan Ivan, Černe Jože, Hribar Ivan, Leskovšek Ivan;

- b) iz področja delovnih enot v Hrastniku:
Zajc Edi, Borovšak Franc, Grešak Karel, Meterc Alojz, Kordon Srečko, Puš Alojz, Kmet Marjan, Perc Erik, Jovan Janez, Knez Ivan;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Uran Franc, Orel Oskar, Dolanc Franc, Janež Jože, Grahek Mirko, Skrabar Stanislava, Medija Rado, Poljšak Alojz, Konšek Vinco, Zupanc Franc, Zupančič Polda, Jerman Ivan.

Zdravilišče Čateške Toplice

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Flebus Karel, Kolander Martin, Bregar Ivan, Okorn Alojz, Kralj Jože, Dobeljšek Stefan, Polutnik Janko, Odlazek Jelka, Mlinarič Franc, Drugovič Stane, Ceglar Alojz, Hlastan Janez, Binelli Alojz, Grahek Rudolf;
- b) s področja delovnih enot v Hrastniku:
Avsec Franc, Podlogar Danilo, Pušnik Stane, Hribšek Ivan, Zabuковec Ciril, Zorko Jože, Zibret Albin, Teržan Friderik;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Kobilšek Viktor, Ritenšek Janko, Gričar Dominik, Seručnik Vladimir, Suša Ivan, Slapar Jože, Baš Ludvik, Turk Ivan, Vozelj Jože, Drnovšek Ferdo, Očepek Stane, Odlazek Alojz.

Leto 1969

Zdravilišče Rogaška Slatina

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Jurečič Ivan, Mrak Anton, Kolar Franjo, Dolar Franc II., inž. Bole Milan, Martinčič Ivan, Medvešek Viktor, Jevšvar Anton, Butara Franc, Čepel Anton;
- b) s področja delovnih enot v Hrastniku:
Bočko Silvo, Brunček Miha, Dragar Marjan, Bratec Franc, Trstenjak Vinko;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Bizjak Rado, Brečko Ivan, Herman Jože, Odlazek Alojz, Plaznik Edi, Ivnik Karel.

Zdravilišče Slatina Radenci

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Baloh Martin, Zupan Avgust;
- b) s področja del. enot v Hrastniku:
Dornik Matija;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Pravdič Vlado, Bregar Anton;

Zdravilišče — Dom Staneta Žagarja, Bohinj

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Mešiček Ivan, Dolinar Jože, Kočvar Oto, Kosmač Jože, Kočvar Jože, Zibret Lovro, Zadobovšek Franc, Strašek Ivan, Mušerlin Jože, Novak Jože, Šuln Erna, Krašovec Rudi, Slokan Janez, Tržan Karel;
- b) s področja delov. enot v Hrastniku:
Pavlič Filip, Gunzek Franc, Brajer Jakob, Šentjurs Boris, Pikel Albin;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Stanko Alojz, Vahtar Dragi, Markelj Rozalija, Juvan Miran, Ajdišek Franc, Pogačar Pavle, Bokalj Ani, Baš Ferdo, Zupančič Peregrin, Koritnik Stane, Šinkovec Alojz.

Zdravilišče Čateške Toplice

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Hribovšek Leopold, Izgoršek Jože, Brinovec Alojz, Brlogar Stanko, Vukovič Jože, Tomšič Konrad, Ravnikar Matilda, Štrous Franc I., Koprivc Alojz, Podbevšek Franc, Rihter Ivan, Jerman Alojz, Potočnik Miha, Medved Jože, Hauptman Angela, Sikovec Rudolf;
- b) s področja delov. enot v Hrastniku:
Medvešek Ivan, Kurent Alojz, Močilar Kazimir, Jamšek Martin, Vičič Jože, Funkelj Ivan, Dolšek Albert, Kunstič Anton, Hribar Alojz, Rotar Franc, Senčar Rudolf;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Seručnik Vlado, Vodenik Franc, Jurca Franc, Drnovšek Viktor, Tekavčič Edi, Kolarič Imbro, Lokar Alojz, Suša Ivan, Pintar Alojz, Zore Ela, Medved Rudi, Koder Tomaž, Borštner Ivan, Saggadin Stanko, Slapar Jože, Gričar Jakob.

Leto 1970

Zdravilišče Rogaška Slatina

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Gačnik Drago, Muhič Ivan, Tomazič Martin, Florjanc Ivan, Kaluža Anton, Kolar Marjan, Sluga Kondi, Čož Franc, Špringer Ivan, Železnik Heda, Ačkun Stane, Drnovšek Ivan II., Završnik Stanko, Strniša Rudolf, Bonča Silvo;
- b) s področja delov. enot v Hrastniku:
Pušnik Vinko, Bratec Franc, Zajc Franc, Bočko Silvo, Ojstršek Anton, Kovač Jože;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Zupanc Stanko, Zupan Anton, Vozelj Franc 19., Drnovšek Jo-

že 23., Cilenšek Jože, Zupan Leopold, Urbanija Miha, Breško Ivan.

Zdravilišče Slatina Radenci

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Šum Franc, Pavlič Anton;
- b) s področja delov. enot v Hrastniku:
Plahuta Stane, Mišmaš Martin;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Režun Ivan, Kmetič Franc, Ovnič Viljem.

Zdravilišče — Dom Staneta Žagarja, Bohinj

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Zaplotnik Franc, Moškotevc Marija, Jan Ladislav, Cestnik Jože I., Grobeljšek Štefka, Ajdišek Matija, Špajzer Miha, Murko Alojz, Koncilja Martin, Brus Jože, Skale Ivan, Žnidaršič Marija, Čekada Marija, Kepa Martin, Abram Jože, Stošički Jože;
- b) s področja delov. enot v Hrastniku:
Jankovič Blagoje, Kostanjšek Ivan, Žagar Anton, Suštar Sandi, Zajc Edi, Kordon Srečko, Trstenjak Vinko;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Bregar Ljudmila, Lavrič Edi, Sušnik Franc, Prosenc Ivan, Leskovšek Franc, Krajnik Rado, Skrabar Stane, Grahek Mirko, Praznik Slavko, Strajnar Stane.

Zdravilišče Čateške Toplice

- a) s področja delovnih enot v Trbovljah:
Juvan Miran, Žavbi Franc, Drugovič Ivan, Ferlič Anton, Garbas Anton, Klančar Maks, Dornik Ivan, Močnik Ivan, Brus Štefka, Juvan Adolf, Serša Anton, Kastelic Srečko, Kovač Milan, Eržen Stanko, Križnik Martin, Livk Alojz, Simončič Franc, Jerin Slavko, Užmah Vid;
- b) s področja delov. enot v Hrastniku:
Zupan Jože, Mesojedec Ivan, Bunderšek Rudi, Kotnik Štefka, Klanjšek Ivan, Brečko Franc, Golouh Edi, Zupan Mirko, Guček Alojz, Plazar Julij, Pajič Ivan, Pušnik Stanko;
- c) s področja delovnih enot v Zagorju:
Lovrač Mirko, Mezek Ivan, Medvešek Alojz, Janež Jože, Leben Franc, Kovač Anton 5., Praznik Oto, Uran Franc, Benc Ivan, Drnovšek Jože 21., Brlogar Maks, Končina Leopold, Vodenik Anton, Kramar Stanko, Šinkovec Alojz, Vresk Ivan, Šmon Angela, Juvan Ljudmila, Mandeljc Franc.

Martin Kralj

Radi bi bili boljši

Nimam namena posebej uveljavljati, hvaliti ali grajati, ali pa postavljati menzo na enako stopnjo, kakor so drugi proizvodni obrati v podjetju. Vem pa to, da je ni delovne organizacije, še manj pa delovne enote, ki ne bi imela težav, problemov, skrbi itd. Ugotavljamo pa tudi, da uspehi naših delovnih organizacij ne zaostajajo. Na rudniku Trbovlje ZPT obstoja obrat ružbene prehrane, ki mu po domače pravimo menza.

Delo v našem obratu, ali če rečem proizvodnja, je pripravljavanje hrane. Dobro se zavedamo, kaj pomeni ta beseda, še bolj se pa zavedamo, kakšen mora biti ta proizvod in kako pomembno delo opravljamo s to proizvodnjo. Vemo tudi t, da če gre iz jedilnice delavec, rudar, abonent zadovoljen in vesel, da bo tudi njegovo delo temu enako oziroma ustrezno.

Jasno nam je, da vedno ni tako in tudi ne more biti. Opažamo, da se to zgodi lahko tudi obratno. Za-

posleni v tem obratu vemo, kar bi morali vedeti tudi abonenti, da se vsem naenkrat ne more in ne da ustreči, pa naj bo to pri izbiri hrane ali pa pri postrežbi. Pri nas posamezne vrste hrane ni možno naročiti, pač pa jo pripravljamo po najboljših močeh in možnostih. Po naročilu je hrano možno dobiti v drugih restavracijah, za mnogo višjo ceno. To nam je jasno. Naša želja pa je tudi, da bi zadovoljili v vseh pogledih največje število abonentov.

Živila nabavljamo pri najboljših in najugodnejših dobaviteljih. Med temi so grosistično podjetje Merkur Celje, Meso Trbovlje, Sadje—zelenjava Ljubljana in nekaj drugih. Seveda, vedno tudi nismo zadovoljni. Večkrat bi lahko na terenu sami nabavljali, če bi imeli lastna prevozna sredstva. Bilo bi mnogokrat lahko boljše in cenejše. Naročeni prevozi so pa dražji. Lahko trdim, da ni kake hude kritike na kvaliteto in kvantiteto hrane v na-

ši menzi. Tu se seveda ne morem ozirati na posameznike.

Omeniti je vredno, da bi bili lahko odnosi med abonenti in zaposlenimi v tem obratu, boljši in človeški. O tem bi bilo potrebno večsah podzvati določene ukrepe. Nevšečnosti, problemi in težave se dajo reševati na miren in dostojen način. Sicer si pa moramo znati tudi odpustčati.

V rudniški menzi v Trbovljah je zaposlenih 13 oseb, od tega števila sta 2 osebi začasno zaposleni. Pripravljamo dnevno po cca 40 zajtrkov, 260 kosil, 200 večerij in 200 toplih malic, skupaj okrog 700. To število nam zgovorno dokazuje, da imamo v menzi precej dela, skrbi in odgovornosti spričo slabih in neurejenih delovnih pogojev.

Posebno vprašanje, ki ga bo treba nemudoma rešiti pa je dnevno zviševanje cen prehranbenim artiklom.

Franc Vizovišek

Poslovanje rudniške menze v Hrastniku

V okviru rudnika Hrastnik ZPT deluje tudi obrat družbene prehrane, ki ga imenujemo menza. Ta menza ima tudi okrepčevalnice (dve v Hrastniku in eno na Dolu) ter tako sestavlja celoto, ki je po svoji dejavnosti prizadevna, vendar pa se stalno srečuje s problemi, ki niso malenkostni.

Dejavnost menze je v tem, da zagotavlja samskim članom delovne skupnosti in tudi poročenim, ki imajo družine izven Hrastnika, dobro prehrano, ki pa mora biti glede na težak rudarski poklic kalorična, ne nazadnje pa tudi cenena. Prav zato je marsikdaj težko ugoditi obema zahtevama.

Kapaciteta hrastniške menze znaša okrog 250 celodnevni obrokov. Trenutna zmogljivost ni polno izkoriščena, kar dokazujejo naslednji podatki:

60 celodnevni obrokov, 100 obrokov toplih in okrog 100 obrokov mrzlih malic. Pleg tega se dnevno proda tudi okrog 300 steklenic oranžade in piva.

Zaposleno osebje, 8 v menzi in 4 v okrepčevalnici, zadostuje za trenutno pripravo toplih obrokov in malic, ob vsakem povečanju abonentov pa bi bilo nujno zvišati tudi število zaposlenega osebja. Trdim lahko, da je sedanje osebje polno zaposleno, saj imamo poleg pripravljavanja hrane na skrbi tudi hlev za vzrejo prašičev in svoj zelenjadni

vrt. Celotno delo se odvija vsak dan od 4. do 23. ure, torej 20 ur dnevno.

Finančno poslovanje menze Hrastnik izkazuje v obdobju januar—avgust 1970 sicer manjko v višini 2.428,80 din, kar pa je pokrito z viškom okrepčevalnic. Pojasniti je treba, da višek v okrepčevalnicah ni ustvarjen zaradi navijanja cen, temveč zaradi ugodnega sklepanja pogodb za nabavo živil in drugih potrebščin, na katere je priznan tolikšen rabat.

Celotno poslovanje bi izkazovalo še večji manjko, če v lastnem hlevu ne bi letno vzredili po 18 prašičev in v lastnem vrtu pridelali zelenjave letno za okrog 4.000,00 dinarjev. To je torej treba pripisati temeljitemu izkoristku delovnega časa v menzi zaposlenih ljudi.

Posebno in najbolj kočljivo poglavje pri vsej dejavnosti pa predstavljajo cene. Od meseca septembra 1969 so cene posameznim obrokom ostale nespremenjene, medtem ko se je v trgovski mreži podražilo vse, za kar navajam konkretne primere: meso in mesni izdelki za 21 %, maščobe za 11 %, kruh za 17 %, močnati izdelki za 6 %, začimbe za 12 %, povrtnina za 9 % in ostali razni artikli (sladkor, marmelada, med, kakao in čaj) za 23 %.

Neljuba je vsaka podražitev hrane, vendar bo glede na prikazane podražitve nujno potrebno ustrez-

no ukrepati, ker bo sicer manjko iz meseca v mesec večji brez krivde v menzi zaposlenega osebja. Z druge strani pa se mi zdi nepravilno regresiranje s strani rudnika, ker ta regres predstavlja del osebnih dohodkov vseh članov delovne skupnosti. Mišljenja sem, da bi se marsikaj pocenilo, če bi imeli na razpolago lastni prevoz za direktno nabavo raznih artiklov na terenu, torej brez posredovanja trgovske mreže.

Poudariti še želim, da so odnosi osebja do abonentov zadovoljivi, kar je zasluga dobre discipline. Za še izboljšanje našega dela pa bi bilo nujno spremeniti kvalifikacijski sestav kuhinjskega osebja.

Naj ne bo odveč, če omenim tudi potrebo po stalnem izobraževanju osebja, kar je sicer tudi cilj podjetja v celoti. V ta namen bi morali dobiti nekaj ustreznega gradiva, ki ga ima na razpolago Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani.

Moj prispevek je sicer skromen. Navedel sem probleme, ki se dnevno porajajo. Če bi jih bilo možno s skupnim prizadevanjem vsaj delno odpraviti, bi bil storjen velik korak naprej. Z druge strani pa je to nujno, če bomo hoteli pridobiti na hrano še več abonentov, predvsem iz vrst članov naše delovne skupnosti.

Alojz Senegačnik

Pregled prispevkov za socialno zavarovanje

V letu 1970 so nam predpisani poleg osnovnih, še razni dodatni in izredni prispevki za socialno zavarovanje. Ti so naslednji:

1) Osnovni prispevki

- a) za invalidsko-pokojninsko zavarovanje:
12,90 % od bruto OD oziroma
19,13 % od neto OD
- b) za zdravstveno zavarovanje:
5,20 % od bruto OD oziroma
7,71 % od neto OD.

2) Dodatni prispevki

- a) za invalidsko-pokojninsko zavarovanje:
0,60 % od bruto OD oziroma
0,89 % od neto OD
- b) za zdravstveno zavarovanje:
1,97 % od bruto OD oziroma
2,92 % od neto OD
- c) za beneficirano zavarovalno dobo:
za delovna mesta, katerim se po zakonu šteje vsakih 12 mesecev dejanskega delovnega razmerja 16 mesecev:
3,60 % od bruto OD oziroma
5,34 % od neto OD
za delovna mesta, katerim se po zakonu šteje vsakih 12 mesecev dejanskega delovnega razmerja 15 mesecev zavarovanja:
2,70 % od bruto OD oziroma
4,00 % od neto OD
- č) za zdravstveno zavarovanje od dopolnilnega dela:
5,20 % od bruto OD oziroma
7,71 % od neto OD.

3) Izredni prispevek

- a) od 1. 1. do 31. 3. 1970 — prispevek ni bil predpisan;
- b) od 1. 4. do 30. 6. 1970 — za kritje nepokritega primanjkljaja sklada za zdravstveno zavarovanje v l. 1969 v višini 5.400.429,56 din — 0,70 % od neto OD;
- c) od 1. 7. do 31. 8. 1970 — prispevek ni bil predpisan;
- č) od 1. 9. do 31. 12. 1970 — za kritje nepokritega primanjkljaja sklada za zdravstveno zavarovanje v I. polletju 1970 v višini 10.550.869,35 din
0,90 % od neto OD.

Osnovne prispevke za socialno zavarovanje predpisuje za vsako leto posebej republiška skupščina. Vsem nam je še v spominu ostra razprava v republiški skupščini glede višine prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje, za 5,— oz. 5,20 % od bruto osebnih dohodkov. Osnovni prispevki so sestavni del osebnih dohodkov. Skupno za podjetje jih obračunavamo od izplačanih osebnih dohodkov zaradi lažjega izračuna. V primeru, da bi uporabljali sistem bruto OD, bi morali odtegniti vsakemu posameznemu

delavcu v plačilni listi ustrezne prispevke. To pa bi bilo zelo zamudno delo in tudi za delavce bi bil obračun zaslužkov nekoliko zamegljen. Način, ki ga uporablja naše podjetje, pa ima na drugi strani to slabost, da posamezni člani delovne skupnosti ne vedo, koliko odvajajo od svojih osebnih dohodkov raznih prispevkov za družbene potrebe.

Dodatne prispevke predpisuje na temelju ustreznega zakona:

- a) za invalidsko-pokojninsko zavarovanje
— republiška skupnost socialnega zavarovanja;
stopnja prispevka je odvisna od stroškov tega sklada za invalidsko zavarovanje, ki presegajo povprečje stroškov tega zavarovanja, ki so posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni. Odlok je bil objavljen v Uradnem listu SRS št. 5/68 in se ista stopnja dodatnega prispevka uporablja že tretje leto;

- b) za zdravstveno zavarovanje
— komunalna skupnost socialnega zavarovanja;
dodatni prispevek se predpiše vsem delovnim organizacijam, pri katerih stroški za zdravstveno zavarovanje presegajo določeno povprečje, ugotovljeno za organizacije iste ali sorodne stroke. Na tej osnovi nam je bil predpisan dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje v višini 2,92 % od neto OD in to za podjetje kot celoto. Za interni obračun oziroma razdelitev tega prispevka na posamezne delovne enote, pa smo se poslužili podatkov službe varstva pri delu o številu izpadlih delavnikov zaradi nezgod in bolezni nad 30 dni v letu 1969. Izpad na 100 izvršenih delavnikov je bil naslednji:

Hrastnik	2,47
Trbovlje	4,11
Zagorje	2,79

Na tej osnovi je porazdeljena poprečna stopnja prispevka takole:

	od bruto OD	od neto OD
rudnik Hrastnik	1,64	2,43
rudnik Trbovlje	2,60	3,86
rudnik Zagorje	1,85	2,74
vse druge delovne enote	1,97	2,92

- c) za beneficirano zavarovalno dobo
— republiška skupščina socialnega zavarovanja —
na podlagi temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju in zakona o delovnih razmerjih. S spremembami omenjenega zakona, objavljenimi v uradnem listu SFRJ št. 17/68, je na novo urejena zavarovalna doba s povečanjem.

Vsi navedeni dodatni prispevki se tretirajo kot zakonske obveznosti in jih podjetje krije iz ustvarjenega dohodka. Osnova za izračun zneska dodatnih prispevkov je ista, kot za osnovne prispevke. Z drugimi besedami, obračunane dodatne prispevke plačujejo v celoti delovne organizacije in se zaposlenim ne odtegujejo. Obračunajo in plačajo se le od OD iz rednega delovnega razmerja;

- č) dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje od dopolnilnega dela predpisuje republiški zakon (Uradni list SRS št. 5/68). Prispevek je bil vpeljan zaradi tega, ker se menda z dopolnilnim delom delavec preje izčrpa, lažje zboli in na ta način koristi večja sredstva sklada za zdravstveno zavarovanje. Ta prispevek mora plačati zavarovanec sam, oziroma se mu pri izplačilu osebnih dohodkov za dopolnilno delo odtegne.

Izredni prispevek za zdravstveno zavarovanje predpiše skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, za kar jo pooblašča zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja. Ta izredni prispevek se predpiše v primerih, ko izkazuje sklad za zdravstveno zavarovanje primanjkljaj, to je večje izdatke od dohodkov in ki se ga ni moglo v celoti pokriti iz rezervnih sredstev. Praviloma bi morali izredni prispevek plačati zavarovanci sami (rizična skupnost), vendar zakonska določila omogočajo delitev na delovno organizacijo in zavarovance. Vendar pa morajo zavarovanci plačati sami najmanj polovico predpisanega prispevka. Prispevek se obračunava po odrejeni stopnji od neto osebnih dohodkov in to le od OD iz rednega delovnega razmerja. Od osebnih dohodkov iz dopolnilnega dela se izredni prispevek za kritje primanjkljaja sklada za zdravstveno zavarovanje, ne plačuje.

Prihodnjič pa še nekaj o drugih prispevkih, ki jih plačujejo delovne organizacije za skupne družbene potrebe.

Roman Turnšek

Novo šolsko leto v RŠC

Priprave na novo šolsko leto 1970/71 so se pričele že v mesecu januarju, ko smo se na centru, ob sodelovanju ZPT zmenili, kako bo usmerjena propagandna dejavnost za vpis v poklicno rudarsko šolo. V februarju so bila že izdelana ciklostirana obvestila, katera smo skupno s prospekti pošiljali na slovenske šole in na zavode za zaposlovanje. Zajeli smo 225 slovenskih šol, konec maja pa sta dve naši skupini obiskovali šole na Štajerskem, v Prekmurju in v Hrvatskem Zagorju. V mesecu avgustu pa sta ponovno dve skupini plakativno prej omenjena področja, lokalne radijske postaje pa so objavile oglase o vpisu s pogoji šolanja in bivanja. Plakate smo poslali tudi zavodom V BiH — namreč tistim, s katerimi že dalj časa vzdržujemo tesnejše stike. Do začetka šolskega leta se je prijavilo 120 kandidatov, seveda smo jih medtem, takoj po prijavi, že vabili na zdravniške preglede. Tako imamo sedaj v 1. letniku 37 učencev (24 je bilo zdravstveno nesposobnih za rudarski poklic, 59 pa se jih po prijavi ni več odzvalo). Glede na takšne razmere in velike potrebe ZPT po kvalificirani delovni sili, so odšli 23. septembra predstavniki rudarskega šolskega centra v BiH) Banjaluka, Jajce, Sipovo in Kupres). Po tej akciji bomo verjetno pridobili nadaljnjih 20 učencev.

Drugi in tretji letnik obiskuje 72 učencev. Trenutno imamo v poklicni rudarski šoli 109 učencev.

Največ prijavitelcev je s področja Prekmurja, nato s Štajerske, z Dolenjske in Gorenjske pa letos vpisa ni bilo, s področja Zaslavja obiskuje 1. letnik pet učencev. V 1. letniku je 22 Slovencev in 15 učencev iz Hrvatske ter BiH, vendar se bo število slednjih še očitno povečalo.

V drugem letniku je 24 Slovencev in 12 iz ostalih republik, v tretjem letniku pa 30 Slovencev in 6 iz ostalih predelov Jugoslavije.

Večina učencev rudarske šole biva v Domu učencev (internatu) — 101, le 8 jih stanuje doma. Za njihovo vzgojo skrbijo v internatu vzgojitelji in upravnik.

Življenje v Domu poteka po predhodnem celoletnem vzgojnem načrtu (okvirnega predpisuje svet domov SRS). Učenci imajo obvezne učne ure — 2. in 3. letniki trikrat tedensko, 1. letniki pa vsak dan. Učencem z nezadostnimi ocenami se število učnih poveča, dokler ne popravijo nezadostnih ocen. Po učnih urah pa so v internatu organizirane svobodne aktivnosti. Na novo zgrajenem igrišču trenirajo košarko, nogomet in odbojko, na streliš-

ču se urijo v streljanju z zračno puško. Gojenci lahko pišejo v šolsko glasilo Naša obzorja. V prostem času gledajo televizijo, poslušajo radio, gramofonske plošče, šahirajo ali igrajo namizni tenis, čitajo časopise in revije, tako da vsak najde področje, kjer se lahko izživlja. Poleg vsega pa si lahko ogledajo kulturne ali športne prireditve v Zagorju, pa tudi drugod.

Letos se bo v Domu razvil fotografski krožek, učenci pa bodo dobili svojo mladinsko sobo, in jo opremili po svojem okusu (revije, časopisi, fotografski krožek, mali stenčias itd.).

Lansko šolsko leto smo po dolgem času zopet dobili inšpektorja za strokovno-teoretične predmete in sploh za vse delo rudarskih poklicnih in srednjetehtniških šol v Sloveniji. Njegova dejavnost se je močno odrazila v pospešenem pripravljanju učbenikov; predmetnikov in učnih načrtov, skupnih vsem rudarskim šolam v naši republiki.

Na prvem sestanku v Velenju so dali na osnovi predmetnikov in učnih načrtov vseh šol, predloge za nov skupni predmetnik in učne načrte. Rudarski šolski center Velenje je prevzel izdelavo le-teh. Na naslednjem sestanku v Zagorju pa so sestavili program novega učbenika za rudarstvo in določili avtorje posameznih poglavij. Učbenik bo zelo kvaliteten, v raznobarnem tisku, opremljen s fotografijami in skicami, služil pa bo srednjetehtniškim in poklicnim rudarskim šolam. Večina sestavkov je že oddanih zavodu za šolstvo, ki je prevzel mentorstvo nad tiskom. Učbenik bo verjetno pripravljen do začetka novega šolskega leta. Kasneje bodo pričeli pripravljati tudi učbenike za druge predmete.

Dne 24. septembra je bil ponovni sestanek predstavnikov rudarskih šol z zavodom za šolstvo. Predelovali so osnutek predmetnika in učnih načrtov, ki so jih pripravili na rudarskem šolskem centru Velenje. Po manjših korekturah bo zdaj šlo to gradivo v potrditev strokovnemu svetu zavoda za šolstvo SRS. V šolskem letu 1971/72 bodo v veljavi za vse poklicne rudarske šole v Sloveniji.

V juliju in avgustu je vodstvo šole sestavilo delovni načrt šole. Ta zajema najvažnejše dejavnosti, jih medsebojno vsklajuje in datumsko razporeja. Vanj je vključena šolska in izvenšolska dejavnost.

Učenci 1. in 2. letnika imajo 37 tednov teoretičnega pouka. Vsi letniki prično pouk 7. septembra in končajo I. polletje 18. januarja, nar kar imajo teden dni počitnic od praktičnega in 14 dni od teroretičnega pouka, nato nadaljujejo s po-

ukom 1. februarja, končajo pa 1. in 2. letniki 7. junija, tretji pa 24. maja, ker morajo opraviti še zaključne izpite. Praktični pouk obsega 46 tednov za 1. in 2. letnik, za 3. letnik pa 37 tednov. Tedensko imajo učenci največ 40 ur teroretičnega in praktičnega pouka, vendar pa se jim to število s prosto soboto znatno zniža; tako imajo 1. letniki trikrat na teden teorijo (19 ur), drugi in tretji pa dvakrat (16 ur) in štirikrat prakso, ob prostih sobotah trikrat.

A program izvajajo na zunanjih deloviščih le 1. letniki, učenci ostalih razredov pa se izučujejo na jamskih šolskih deloviščih v Trbovljah in Zagorju.

Teoretični in praktični pouk poteka po predmetnikih in učnih načrtih.

Poleg obveznega programa pa je v šolsko dejavnost vključen še fakultativni, ob katerem izpopolnjujejo šolsko znanje, ga razvijajo in se estetsko bogatijo. V najkrajših črtah prikazujem delovni načrt poklicne rudarske šole v Zagorju:

September: 7. začetek pouka; 18. obisk zagrebškega velesejma; 26. športno srečanje s kolektivom Elektroporcelana Izlake;

Oktober: 3. ekskurzija 2. letnikov v Muzej ljudske revolucije v Ljubljani; 24. ogled velenjskega rudarskega muzeja (1. letniki);

November: 16. — 1. redovalna konferenca; 27. proslava dneva republike (v delavskem domu Zagorje); 28. direktorjev dan; 30. prosto;

December: 6. prvi roditeljski sestanek; 30. novoletna obdaritev s kulturnim programom v Domu;

Januar: 15. polletna redovalna konferenca; od 18. do 31. teden dni počitnic od praktičnega pouka in 14 dni od teoretičnega pouka;

Februar: 8. Prešernova proslava (interna); 13. obisk dramske predstave v delavskem domu v Zagorju;

Marec: 20. športni dan (tekmovanje v šahu, streljanju in namiznem tenisu);

April: 5. Tretja redovalna konferenca; 11. drugi roditeljski sestanek; 29. proslava v počastitev OF in delavskega praznika; 30. direktorjev dan;

Maj: 1., 2. prvomajski prazniki; 24. četrta redovalna konferenca za 3. letnike; 21., 22. zaključni izlet 3. letnika v nek premogovnik; 25. športni dvoboj z velenjskim rudarskim šolskim centrom; od 26. V. — 2. VI. praktični del zaključnih izpitov;

Junij: do 2. zaključni izpiti; 3., 4., 5. priprava na teoretični del zaključnih izpitov; 7. četrta redovalna konferenca za vse razrede; od 7. — 12. teoretični del zaključnih

izpitov; do 18. VI. zdravniški pregledi; 19. svečana razdelitev spričeval; od 10. — 20. letovanje učencev na Rabu;

Julij: počitnice 1. skupina;

Avgust: počitnice 2. skupina; 24., 25. popravni izpiti; 26., 27., 28., 30. praktični del in (1., 2. IX) teoretični del zaključnih izpitov, jesenski rok.

Poleg tega bomo v okviru pouka izvedli več ekskurzij na mehanizirana jamska delovišča ZPT, vendar pa datumov nismo točno določili.

Za takšno šolsko in izvenšolsko dejavnost smo predvideli 14.500 di-

narjev, kar je odbor za ekonomsko-tehnične zadeve ZPT že tudi odobrila.

Pred začetkom šolskega leta se je sestal tudi novoizvoljeni šolski svet ter potrdil učne načrte, predmetnik, urnik za šolsko leto 1970/71, predlagal, z malenkostnimi dopolnitvami, delovni načrt v potrditev samoupravnim organom ZPT, sprejel sklep o povišanju cen šolski malici iz 2,00 din za 2,50 din, potrdil pa je tudi hišni red Doma učencev RŠC.

Zaživela je tudi mladinska organizacija, ki je svoj program prilagodila delovnemu načrtu šole in let-

nemu vzgojnemu načrtu Doma.

Do konca koledarskega leta bo izdelan in dan v javno razpravo tudi statut rudarskega šolskega centra, ki bo temeljil na statutu ZPT, vendar bo imel podrobneje obdelano specifično organizacijo, značaj dela na rudarskem šolskem centru, česar statut ZPT ne more obravnavati.

V tem sestavku je prikazana le dejavnost poklicne rudarske šole in Doma učencev RŠC, o delu oddelka za izobraževanje odraslih, ki je vključen v RŠC pa bomo govorili kasneje.

Vlado Garanatini

Namen in naloge enot civilne zaščite

Enote civilne zaščite so namenjene za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin na območju občine, v delovnih in drugih organizacijah, krajevnih skupnostih in stanovanjskih hišah, ki so te enote ustanovile. Po potrebi pa so dolžne sodelovati tudi izven občine, svojih delovnih in drugih organizacij, krajevnih skupnosti in stanovanjskih hiš.

Enote civilne zaščite opravljajo v vojni in ob naravnih ter drugih hudih nesrečah, zlasti naslednje naloge:

1. vrše službo opazovanja zračne situacije, obveščanja o vrstah bližajočih se nevarnosti in alarmiranja;
2. vrše radiološko-biološko kemično detekcijo — izvidništvo;
3. dajejo prvo pomoč ranjenim, poškodovanim in kontaminiranim ljudem;
4. odstranjujejo ruševine in gasijo požare ter rešujejo ljudi in materialne dobrine, ogrožene zaradi požarov, ruševin, povodenj in eksplozij;
5. pomagajo pri oskrbi ogroženega in prizadetega prebivalstva;

— + —

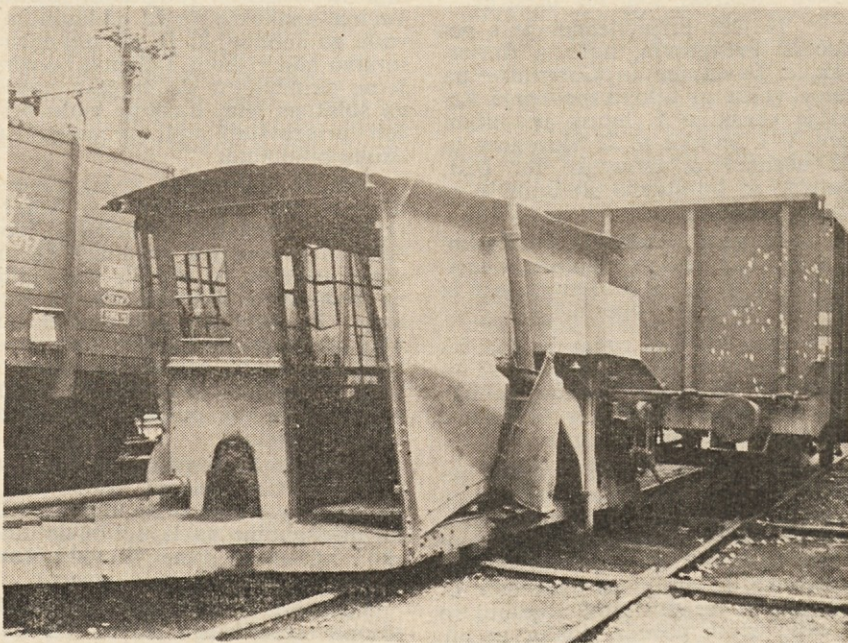
Janko je imel nalogo, da je v jami pazil, na tekoči trak. Saj vsi veste kako to gre. Ker pa je res bolj »pazil«, je imel okrog in okrog vse »zabito«. Ko je prišel mimo oddelčni nadzornik, je vzel lopato in dejal, »poglej Janko, tako moraš počistiti okrog traku« in vrgel nekajkrat z lopato na trak. »Ojej«, je dejal Janko. »Vi ste pa fejš štajger, kar dajva. Vi boste po eni strani pofilali, jaz bom pa drugi!«

6. dekontaminirajo ljudi, živino, tehnična sredstva, obleko in obutev, objekte in zemljišča;
7. sodelujejo pri nastavitvi ter evakuaciji prebivalstva in materialnih dobrin;
8. dajejo prvo pomoč poškodovani in kontaminirani živini;
9. usposablajo in vzdržujejo prometne komunikacije;
10. popravljajo in vzdržujejo PTT objekte in naprave, elektro ob-

jekte in naprave, kanalizacijske in vodovodne napeljave in naprave ter druge objekte in naprave, ki so pomembne za življenje ljudi;

11. deaktivirajo bojna neeksplozivna sredstva;
12. vzdržujejo red pri izvajanju varstvenih in reševalnih ukrepov.

Enote civilne zaščite opravljajo tudi druge naloge varstva in reševanja ljudi in materialnih dobrin.

Dne 7. 9. 1970 se je dogodila na separaciji premoga ZPT v Trbovljah nesreča, ki sicer ni terjala človeških življenj. Železniški tovorni vagon se je zaletel z vso silo v premikalni oder in s tem onemogočil za nekaj časa redno nakladanje premoga v vagono

Foto: inž. Tone Bregant

Ali inflacija zavira ali spodbuja gospodarstvo?

V 61. številki tednika »Gospodarski vestnik«, od 14. avgusta 1970, je bil objavljen zanimiv prispevek z gornjim naslovom. Ker člani delovne skupnosti tega tednika ne prejemajo, prispevek zaradi aktualnosti ponatiskujemo v nekoliko skrajšanem obsegu.

»Sigma«, glasilo švicarske pozavarovalnice, je v julijski številki t. l. objavila zanimiv članek z gornjim naslovom, iz katerega povzemamo glavne misli.

V številnih drugih državah je postala inflacija najvažnejši gospodarski problem. Posebno v industrijskih državah je gospodarsko rast spremljal bolj ali manj izrazit inflacijski trend. O vplivu razvrednotenja denarja na gospodarsko rast teorija ni enotna, zlasti ne glede obsega inflacije, ki je cena za gospodarsko rast in polno zaposlitve. Medtem ko nekateri avtorji odklanjajo vsako inflacijo spričo negativnih posledic na široke množice, vidijo drugi v denarnem razvrednotenju pozitivitev gospodarstva.

Pojem in bistvo inflacije

Pod inflacijo razumemo splošno gospodarsko povpraševanje po dobrinah in storitvah, ki presega splošno gospodarsko ponudbo, to je, pvečano kroženje denarja brez istočasnega povečanja realne ponudbe dobrin. Tako nastaja nesorazmerje med denarjem in množino blaga, kar ima za posledico ob nespremenjenem obtoku denarja zmanjšanje kupne moči.

Razlogi inflacije so:

Čezmerno povpraševanje po investicijskih dobrinah (financiranje z novimi denarnimi viri, ne s prihranki) bodisi s strani podjetij, države ali zasebnih gospodinjstev (gradnja hiš).

Čezmerna potrošnja in pojemajoče zanimanje do varčevanja v zasebnih gospodinjstvih.

Proračunska inflacija, ko se s primanjkljaji v državnem proračunu pokrivajo z emisijo denarja, ali s krediti pri centralni banki.

Prehod prevelikega skupnega gospodarskega povpraševanja vodi vedno v inflacijo, če se ne da ponudba dobrin ustrezno povečati, bodisi z večjimi proizvodnimi zmogljivostmi ali z uvozom. Inflacija zaslužkov.

Pri posebnih razmerah na delovnem trgu — pri polni zaposlitvi, ko ni odvečne delovne sile, pri močni poziciji sindikatov — rastejo zaslužki hitreje kot delovna storilnost. Pri tem se povečani delovni stroški prevaljujejo na cene, dokler obstaja možnost take prevalitve. Različni produkcijski uspehi v posameznih gospodarskih vejah lahko vodijo k inflaciji stroškov, ker se zaslužki tendenciozno prilagajajo ravni najbolj produktivnih gospodarskih panog.

Inflacijski mehanizem mednarodnega monetarnega sistema

Medtem, ko je prejšnji denarni sistem na zlati podlagi deloval proti inflaciji, ima današnji mednarodni monetarni sistem, ki sloni na zlatodolarski osnovi, številne inflacijske elemente.

Tako se more pri visoki stopnji mednarodne trgovske izmenjave močna inflacija v eni ali več dežel, povezanih s trgovsko izmenjavo s sistemov trdnih menjalnih težajev, prenesti na domače gospodarstvo. Uvoženo inflacijo pa je težko odpraviti.

Nadaljnji inflacijski dejavnik tvori tudi postopno padanje dolar-

skega monetarnega sistema. Dolar se v neameriških centralnih bankah zadržuje kot valutna rezerva, po kateri se odvija večinoma tudi mednarodna trgovina. Dolar je danes rahlo vezan na zlato, ki ga lahko enostransko črpa Amerika, s čimer ustvarja mednarodno likvidnost in dodatni inflacijski potencial.

Z uvedbo posebnih pravic pa se je povezanost mednarodnega monetarnega sistema na dolar še posebno zrahljala. Gre za prisilno kreditiranje bogatih dežel, ki imajo velike monetarne rezerve drugih dežel, ki imajo veliko pasivno plačilno bilanco. Prve države tvorijo tako rekoč dodatni vir mednarodne likvidnosti in vnašajo s tem inflacijski dejavnik v svetovno gospodarstvo. Po drugi strani pa odvezujejo pasivne dežele od prizadevanja, da bi uravnovesile pasivno bilanco, namen, ki se navadno da doseči doma le z borbo proti inflaciji.

Boj proti inflaciji

Čeprav je pojav razvrednotenja denarja gospodarsko teoretično osvetljen in pojasnjen, pa se še danes nobeni državi ni posrečilo, da bi se proti temu uspešno borila. Prenos gospodarsko teoretičnih spoznav v ustrezno gospodarsko politične ukrepe, naleti v praksi vedno na vrsto težav. Inflacijo, če ne preseže določene stopnje, ocenjujemo v pretežni meri, ne sicer kot pozitiven, vendar praktično kot neizogiben spremljevalec visoke konjunktura, pri čemer v konfliktu med gospodarsko rastjo in polno zaposlenostjo na eni strani in denarno stabilnostjo na drugi strani, dajemo prednost prvemu dejavniku. Spričo številnih koristnikov inflacije, je učinkovita borba proti inflaciji politično le težko izvedljiva.

Program dela Gospodarskega zbora Zvezne skupščine za obdobje september 1970 — julij 1971

Spričo vrste perečih vprašanj, je bilo zelo težko sestaviti program tako, da bi v tem obdobju reševali vse probleme, ki jih zahtevajo posamezni odbori. Dosežen je bil sporazum, s katerim so se strinjali tudi republiški gospodarski zbori. Glavne točke tega so:

- 1) priprave na sprejem novega srednjeročnega načrta,
- 2) delo na sistemskih rešitvah, ki bo zajelo:
 - a) odnose v razširjeni reprodukciji,
 - b) zunanjetrgovinske odnose, ki

posebej zapopadajo zunanjetrgovinski in davčni sistem,

- c) davčni sistem,
- č) financiranje družbeno-političnih skupnosti,
- d) odnose do nerazvitih,
- 3) spremljanje tekočih gospodarskih nalog in gibanj s pripravo resolucije za leto 1971,
- 4) revizija in kodifikacija zakonodaje.

Poleg tega so v programu dela še vprašanja iz raznih področij gospodarstva oziroma panog in pa tekoče zadeve, ki jih je v načrtu težko

precizirati. Načrt je sestavljen ob upoštevanju le sedaj veljavnih ustavnih načel, zato v tem programu ni zajeta eventualna finalizacija sprememb ustave, za katere so v teku predlogi in razprave, po katerih naj bi spremenili odnose med federacijo in republikami na ekonomskem področju in tudi drugih področjih, kar je za naše področje dela najbolj pomembno.

V programu je prisotna tudi zahteva, da bi upoštevali čimbolj realne možnosti sodelovanja z zveznim izvršnim svetom, njegovimi or-

gani in drugimi organizacijami, ki pridejo v poštev pri realizaciji načrta dela našega zbora.

Načrt časovno zaenkrat še ni usklajen in tudi gradivo časovno še ni popolnoma razporejeno v skladu z njegovo aktualnostjo. Eden vzrokov za to je, da še niso vsi pristojni organi uspeli podati svojih predlogov, kar pa bo rešeno v oktobru. Nekoliko bolj se bo zavleklo vprašanje pri temah, za katere še niso določeni nosilci. Ti morajo namreč obdelati ustrezne programe kot osnovo za oblikovanje stališč in predlogov.

V dosedanjih razpravah k načrtu dela so se pojavile razne pripombe, med katerimi so po svoje značilne le-te:

- v uvodu načrta dela je potrebno dodati, da se morajo dodelati osnove ekonomskega sistema v letu 1971, kar bi naj bila tudi zahtevana oziroma predpogoj za sestavo resolucije za leto 1971;
- prioriteto naj bi obravnavali vprašanje odkupa in prodaje kmetijskih pridelkov z vsemi posledicami, ki spremljajo načrtno politiko tega področja. Posledica tega so predvsem potrebna finančna sredstva, kar pomeni obračanje na centralna sredstva;
- postavljeno je vprašanje in zahteva, da se v resoluciji za leto 1971, še posebej pa v zveznem

gospodarskem zboru, razčisti odnos do rudarsko-raziskovalne dejavnosti, za katero se smatra, da ni dovolj obsežna, če jo primerjamo z nalogami, ki jih predvideva bodoči gospodarski načrt razvoja ter sedanje stanje raziskav;

- kot poseben problem nastopa vprašanje časa, ki je na razpolago v republikah za obravnavo gradiva, ki ga pošiljajo organi federacije in do katerega želijo imeti stališča in predloge. Ta pa je tako skopo odmerjen, da je večkrat ukrep sprejet prej predno so podana stališča;
- kako je glede akcij, ki niso usklajene s težnjo po decentralizaciji?
- kako se misli uskladiti težnjo »Jugoslavija se naj odpre s svojim tržiščem«, če gospodarstvo vztraja na tem, da je zaprto in se ne ozira na zunanje vplive, ki jasno terjajo s svojim delovanjem drugačne odnose v organizaciji proizvodnje, v storitvah, ceni in kvaliteti proizvodov;
- vprašanje cen in njihovega sproščanja je nerešeno in zahteva rešitev. Taka kontrola cen, kakršna je trenutno, je večinoma potuha kot pa dejanska kontrola. Kontrola cen naj bi obstajala le za nekatere osnovne surovine in proizvode, drugo naj bi sprostili.

Družba mora pri tem upoštevati dejanske stroške in rentabilnost proizvodov s kontroliranimi cenami in ob takem sistemu pristopati k rešitvam, ki zajemajo tudi premije. Crtanje dajatev, ki izvirajo iz osebnih dohodkov, po meni podpiranje slabo organiziranih kolektivov, običajno z velikim številom delavcev, za katerimi se skriva skoraj vedno nizka produktivnost;

- obstaja dilema ali preje sprejeti ali spremeniti sistem gospodarjenja kakor pa srednjeročni načrt. Če bomo obravnavali družbeni načrt, potem ne bo časa za sistemska vprašanja, če pa bo obratno, potem bo pač načrt sprejet pozneje. Razrešitev te dileme je pomembna, ker se večja pritisk za državno intervencijo, s tem posredno za centralizacijo, katero so mnogi dejavniki leta in leta podpirali in jo še podpirajo;
- upoštevati je potrebno tudi to, da bo družbeni načrt vseboval spremembe in je prav zavoljo tega zaželeno hitrejše delo, saj gospodarstvo potrebuje določen čas za progruiranje. Poleg tega praktično povsod čakajo na spremembo sistema in s tem špekulirajo.

Milan Kožuh

PREGLED

SKUPNE PROIZVODNJE PREMOGA V JUGOSLAVIJI, V RAZDOBJU JANUAR—AVGUST 1970

Rudnik	Ton
CELOKUPNA PROIZVODNJA V SFRJ	17,616.051
Od tega	
— črni premog	430.430
— rjavi premog	5,830.363
— lignit	11,355.258
ČRNI:	
Raša	227.500
Ibarski rudniki	139.671
Dobra Sreča	28.562
Vrška Čuka	34.697
Sečovlje (zaprt)	—
RJAVI:	
Srednjebosanski	1,478.984
— Kakanj	670.308
— Breza	446.081
— Zenica	305.570
— Abid Lolič-Bila	57.025
Titovi rudniki-	
Banoviči	1,236.173
Zasavski premogovniki	1,162.400
Resavsko-moravski bazen	387.991
Moravsko-moravički bazen	339.137
— Aleksinac	196.111
— Soko	143.026
Senovo	171.370
Ugljevik	100.585

Bogovina	106.832
Kočevje	138.760
Miljevina	123.503
Kamengrad	66.147
Mostar	103.300
Kanižarica	94.700
Ivanograd	76.781
Laško	72.600
Medjimur. ugljen. okopi	26.534
Tušnica	38.075
Pregrada	21.387
Teslić	27.687
Montana-Žalec	19.631
Krapina	12.391
Jasenovac	12.885
Golubovec (zaprt)	—
Mesiči	8.092
Siverič (zaprt)	—
Bilogorski ugljen. (zaprt)	—
Presika—Ljutomer	1.620

LIGNIT:

Titovi rudniki—Kreka	2,929.060
Velenje	2,250.000
Kosovo	2,322.672
Kolubarski bazen	2,209.654
— Površinski odkopi	2,047.843
— Jama Junkovac	161.811
— Sušeni lignit	201.869
Kostolac	880.284
Pljevlja	227.557
Ivanec	169.246
Lubnica	123.453
Despotovac	44.219
Stanari	64.104
Gračanica	50.194
Štavalj	24.551
Vrbica-Gacko	19.965
Banjka Luka-Ramići (zaprt)	—

Koprivnički-Bregi	13.954
Muhadžer Babuš	11.604
Cazin	7.227
Sinj	7.502

(Vir: Informacije Rud. instituta Beograd).

Naši gasilci srebrni

V okviru letošnjega tedna požarne varnosti je bila sklepna slovesnost v Trbovljah. V nedeljo 27. avgusta 1970 je bilo na stadionu športnega društva Rudar v Trbovljah republiško tekmovanje industrijskih gasilskih enot. Tekmovanja se je udeležilo 39 moških in 7 ženskih industrijskih enot, ki so se uvrstile na to tekmovanje na predhodnih regionalnih tekmovanjih. Tekmovanje je organizirala gasilska zveza Slovenije.

Med moškimi industrijskimi gasilskimi enotami je tekmovala tudi disciplina gasilcev iz rudnika Hrastnik ZPT, ki si je zaslužen priznanje prvo mesto v skupini »srebrnih« gasilcev. V to skupino se je uvrstilo šest moških industrijskih enot. Naši gasilci so zbrali 709 točk. Skupina gasilcev iz rudnika Hrastnik je dobila diplomu, vsi udeleženci oziroma člani desetine pa srebrne značke.

Janko Savšek

Priprava srednjeročnega načrta

Pred nedavnim je dal generalni direktor poslovnega združenja RUDIS-Trbovlje, tovariš Milan Kožuh, novinarju ljubljanske televizije izjavo o pripravah na srednjeročni načrt programa razvoja poslovnega združenja v naslednjem petletnem obdobju. Zaradi aktualnosti povzema njegovo izjavo v nekoliko skrajšani obliki:

Osnovna značilnost zasnove predloga gospodarskega načrta je upoštevanje upadanja investicijske dejavnosti v premogovništvu in povečana investicijska vlaganja v drugo rudarstvo, energetiko, industrijo gradbenega materiala in kemično industrijo. Pri tem pa še vedno obstaja negotovost glede premogovništva, saj priprave za jugoslovanski načrt v tej panogi kažejo možnost za zelo visoka, to je povečana vlaganja prav v to panogo, seveda če se bodo menjali odnosi do vrednotenja te vrste goriva oziroma energije.

S komisijo, ki pripravlja gradivo, sodelujejo tudi komisije upravnega odbora združenja. Na ta način bo izpolnjena ena osnovnih nalog, danih s strani upravnega odbora in poslovne enote, to je da bi bil čimvečji del realizacije RUDIS-a zajet v načrtu članov združenja. Poleg realizacije blagovnega in storitvenega prometa, bo načrt vseboval razvoj proizvodnje ter kadrovske področje posameznih članov, kakor tudi celote. S tem bo srednjeročni načrt v primerjavi s sedanjim, temeljitejši in bo zajel dejavnost in razvoj članov združenja v smereh, ki doslej niso bile upošte-

vane. Računano po današnjih cenah, načrtuje združenje v petletno realizacijo v višini okrog dve in pol milijarde novih dinarjev.

Tudi v bodočem srednjeročnem obdobju bomo posvetili posebno pozornost povečanju in razširitvi poslovanja s tujino. V načrtu je močno poudarjena izvozna dejavnost, pri čemer se trudimo, da bi se izvoz izboljšal s pogledu kvalitete in dopolnil z večjim obsegom kooperacije. To bi povzročilo tudi kvaliteto spremembo v naši proizvodnji. Upravni odbor nas je zadolžil, da proučimo možnost povečanja realizacije izvoza tako, da bi bilo razmerje med domačim in tujim tržiščem 50% : 50%, namesto sedanjih 60% : 40%. V svojih naporih za povečan izvoz, se bomo usmerili predvsem na izgradnjo objektov z vsemi dejavnostmi, ki so s tem povezane. Načrt razširitve poslovanja zajema Albanijo, Anglijo, države SEV-a, Zambijo, Kongo, Saudovo Arabijo in Kitajsko, poleg teh pa še v državah, kjer smo že sedaj aktivni. To so: Nemška demokratična republika, Zvezna republika Nemčija, Turčija, Francija, Belgija, Češkoslovaška, Španija, Alžirija, Maroko, Združena arabska republika, Tunizija, Gvineja, Indija in Bolivija.

Ponekod že snujemo v predpripravi lastno organizacijo ali pa vstopamo z manjšo udeležbo kapitala v mešane družbe ali pa konzorcije. Jasno je, da bomo angažiranje na nekaterih dosedanjih področjih opustili, kjer ni bil dosežen uspeh. Verjetno nam bo v posameznih pri-

merih uspelo na ta način odpreti nova tržišča.

Za izpolnitev srednjeročnega programa je važna finančna zmogljivost in priprava kadrov za poslovno enoto združenja in za člane. Za pravilno usmeritev šolanja kadrov smo že prilagodili letošnji razpis za dodelitev štipendij študentom, toda razpis je slabo uspel, ker zanje ni zanimanja. Zato smo spremenili načrt štipendiranja in bomo drugo leto z boljšo pripravo poizkusili to nadoknaditi.

Za nas je vloga bank zelo pomembna, saj brez znatno povečanih sredstev ne moremo računati na pospešitev vzpona. Zavedamo se, da moramo biti s svojim poslovanjem in učinki le-tega interesantni za banke. Tu ne mislim le organizacijo združenja, pač pa tudi posamezne člane združenja, ker je njihova modernizacija z novimi sodobnimi napravami pogoj, ki omogoča izpolnitev našega skupnega načrta. V poslovanju z bankami je nejasno, kako bo v bodoče s Skladom za kreditiranje in zavarovanje izvoznih poslov. Vprašanje je, če bo ta sklad ostal v svoji vezni funkciji ali pa bo polagoma ukinjen in bodo njegovo vlogo prevzele pristojne poslovne banke? Pomembno je to, da obseg sredstev, namenjenih za kreditiranje izvoza, ne bi bil znižan, pač pa povečan z olajšavami. Dejstvo je, da v sedanji situaciji na trgu kapitala, banke niso pripravljene na sodelovanje tam, kjer je potrebno prevzeti riziko ali pa so vlaganja dolgoročnega značaja.

Humor

Knapi so vedno srečni ljudje, pravi moj stric. Če namreč koga v jami polomi pravijo »srečen je, ker ga ni ubilo«. Če pa koga ubije pa zopet pravijo »srečen je, ker ga je ubilo, da ni kripl — invalid«.

— ★ —

Stari upokojenec Nace je imel premalo penzija, da bi pil. Ker ga pa je srčno rad »cuknil«, se je »prislilil« v gostilni h kakemu gostu, da ga je dobil kak kozarec. Kozarec je nato dvignil pred oči, vstal in slovesno dejal: »Preljuba vinska kapljica, zaradi tebe je moja ritka naga, kdaj pa je prišla kazen čez te, marš v me«. Nato ga zvrnil, se zahvalil in odšel k drugi mizi.

Skupina rudarjev OSRD in drugih sodelavcev ZPT, ki je sodelovala pri probou rova cementarna — Plesko.
Foto: inž. Tone Bregant

Pregled članov samoupravnih organov ZPT v mandatni dobi 1970-1972

Na volitvah članov samoupravnih organov, dne 23. aprila 1970 so bili izvoljeni v razne organe, naslednji člani delovne skupnosti:

OSREDNJI DELAVSKI SVET

Rudnik Hrastnik: Mauser Marjan, Zohar Anton, Kotnik Konrad, Pevec Marjan, Hafner Alojz, Kmet Ivan, Greben Viljem, Kolar Ernest, Prosenc Anton, Kovač Adolf, dipl. inž. rud., Hafner Ivan;

Rudnik Trbovlje: Pukmajster Vili, Knez Ivan, Ušeničnik Matija, dipl. inž. rud., Ceferin Viktor, Žibret Karel, Brečko Franc, Gregorčič Anton, Kranjc Silvo I., Pavkovič Karel;

Rudnik Zagorje: Grobin Ivan, Puh Maks, Očepek Konrad, Klančičar Franc, Urbanija Ivan 5., Brzin Ivan, Kureš Feliks, Lavrač Mirko, Medvešek Franc, Sakelšek Leopold, Vovk Ivan, Bizjak Rado, Strojnar Anton;

Separacija: Filač Franc, Butkovič Stane, Hlastan Bojan, Knez Jože, Majner Albert, Kos Stane;

Obrat za specialna rudarska dela: Rancinger Franc, Borišek Drago, dipl. inž. rud., Kramar Blaž, Zalokar Ludvik;

Elektrostrojni obrat: Pikel Jože, Brinar Ivan;

Skupne službe: nabavni oddelek — Jere Stane, RŠC — Garantini Vlado, UZP — Kišek Alojz, Ačkun Stane, Lapornik Janko, oec.

— o —

Za predsednika osrednjega delavskega sveta ZPT za mandatno dobo 1970/72 je bil izvoljen na 1. zasedanju ODS, dne 13. maja 1970:

Prosenc Anton, referent za kadre na rudniku Hrastnik,

za njegovega namestnika:

Pikel Jože, skladiščnik na elektrostrojnem obratu Trbovlje.

— o —

KOLEKTIVNI IZVRŠILNI ORGANI 1970/1972

(izvoljeni na 2. zasedanju ODS, dne 13. maja 1970)

a) Odbor za ekonomsko—tehnične zadeve

- 1) Pukmajster Vili, rudnik Trbovlje, predsednik
- 2) Ušeničnik Matija, dipl. inž. rud., rudnik Trbovlje, član
- 3) Pevec Marjan, rudnik Hrastnik, član
- 4) Kušar Branko, rudnik Hrastnik, član
- 5) Filač Franc, separacija, član

- 6) Brinar Ivan, elektrostrojni obrat, član
- 7) Kramar Blaž, OSRD, član
- 8) Lavrač Mirko, rudnik Zagorje, član
- 9) Bizjak Rado, rudnik Zagorje, član
- 10) Schneider Peter, dipl. inž. rud., skupne službe, član
- 11) Koritnik Hermina, dipl. oec., skupne službe, član

Namestniki:

- 1) Kotnik Konrad, rudnik Hrastnik
- 2) Pikel Anton, rudnik Trbovlje
- 3) Kos Stane, separacija
- 4) Zorko Ivan, rudnik Zagorje
- 5) Baloh Martin, OSRD

b) Odbor za zaposlovanje in izobraževanje

- 1) Zalokar Ludvik, OSRD, predsednik
- 2) Kovač Pavle, dipl. inž. rud., RŠC, član
- 3) Leskovar Jože, rudnik Hrastnik, član
- 4) Ceferin Viktor, rudnik Trbovlje, član
- 5) Renko Leopoldina, rudnik Zagorje, član
- 6) Kantušar Rado, separacija, član
- 7) Sihur Vlado, skupne službe, član
- 8) Sinkovec Rudolf, dipl. inž. rud., skupne službe, član
- 9) Oberžan Janez, RŠC, član

c) Odbor za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo

- 1) Strojnar Anton, rudnik Zagorje, predsednik
- 2) Kralj Martin, rudnik Trbovlje, član
- 3) Kandušar Aleks., rudnik Hrastnik, član
- 4) Knez Ivan, rudnik Trbovlje, član
- 5) Kohne Emil, dipl. inž. rud., skupne službe, član
- 6) Medvešek Ivan, OSRD, član
- 7) Šipek Franc, rudnik Trbovlje, član
- 8) Čekada Anton, separacija, član
- 9) Dolar Jože, rudnik Zagorje, član

č) Odbor za družbeni standard

- 1) Žibret Karel, rudnik Trbovlje, predsednik
- 2) Tabor Karel, skupne službe, član
- 3) Babič Rado, rudnik Zagorje, član
- 4) Zorčič Jože, inž., skupne službe, član
- 5) Mauser Marjan, rudnik Hrastnik, član
- 6) Podkoritnik Marko, rudnik Hrastnik, član
- 7) Hlastan Bojan, separacija, član

d) Odbor za informacije, tisk in propagando

- 1) Garantini Vlado, RŠC, predsednik
- 2) Lenarčič Tine, inž., skupne službe, član
- 3) Sotlar Alojz, rudnik Trbovlje, član
- 4) Greben Vili, rudnik Hrastnik, član
- 5) Kovač Vili, skupne službe, član
- 6) Butkovič Stane, separacija, član
- 7) Sakelšek Leopold, rudnik Zagorje, član

e) Odbor za izume in racionalizacije

- 1) Borišek Drago, dipl. inž. rud., OSRD, predsednik
- 2) Kovač Adolf, dipl. inž. rud., rudnik Hrastnik, član
- 3) Podlogar Leopold, rudnik Zagorje, član
- 4) Rebernik Leopold, rudnik Hrastnik, član
- 5) Berger Ivan, dipl. inž. rud., rudnik Trbovlje, član
- 6) Knez Jože, separacija, član
- 7) Hribar Ludvik, dipl. inž. str., skupne službe, član

f) Odbor za splošni ljudski odbor

- 1) Ivančič Albert, dipl. inž. rud., skupne službe (po položaju)
- 2) Mozer Štefan, dipl. inž. rud., rudnik Zagorje, član
- 3) Majdič Cveto, dipl. inž. rud., rudnik Trbovlje, član
- 4) Petrov Ivan, dipl. inž. rud., rudnik Hrastnik, član
- 5) Zorčič Jože, inž. skupne službe, član
- 6) Jermol Adolf, dipl. inž. rud., skupne službe, član
- 7) Schneider Peter, dipl. inž. rud., skupne službe, član
- 8) Prosenc Anton, rudnik Hrastnik, član
- 9) Mlakar Mirko, dipl. inž. rud., separacija, član

g) Notranja arbitraža

- 1) Ačkun Stane, skupne službe
 - 2) Lapornik Janko, oec., skupne službe.
- Ostale člane notranje arbitraže imenujeta delovni enoti, ki sta v medsebojnem sporu in sicer vsaka po dva člana.

— o —

DELAVSKI SVETI DELOVNIH ENOT V MANDATNI DOBI 1970/1972

(člani izvoljeni na volitvah 23. aprila 1970)

RUDNIK HRASTNIK

Urh Jože, Selan Franc, dipl. inž. rud., Špajzer Franc, Potočan Mirko, Piriš Anton, Tuhtar Anton, Sotler Vinko, Sapor Ivan, Urana Ivan, Logar Oto, Povodnik Martin, Kolar Ivan, Juršak Janez, Felicijan Boris, Hočevar Bogomir, Juraja Alojz, Babič Avgust I., Mustač Stjepan, Kušar Branko, Kordon Srečko, Urlep Ivan I., Kmet Vlado, Smolič Vida, Senegačnik Alojz, Biderman Erika, Hafner Andrej, Hribnik Leopold, Hafner Ivan, Tršek Julij, Pust Bruno.

Za predsednika delavskega sveta rudnika Hrastnik je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 20. 5. 1970 Juršak Janez, za namestnika pa Selan Franc, dipl. inž. rud.

V komisije delavskega sveta rudnika Hrastnik so bili izvoljeni na 1. zasedanju, dne 20. 5. 1970, naslednji člani:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Kušar Branko-predsednik, člani: Kolar Ivan, Zohar Anton, Majcen Bogomir, Pevec Marjan, Šentjurs Boris, Tršek Julij; namestniki: Selan Franc, dipl. inž. rud., Hafner Andrej, Babič Avgust I.; v tej komisiji obvezno sodelujejo tudi direktor in glavni inženir rudnika ter predstavniki strokovnih služb in družbenopolitičnih organizacij rudnika Hrastnik.
- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Urh Jože-predsednik, člani: Sapor Ivan, Podkoritnik Marko, Leskovar Jože-inž., Debelak Lado.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Hočevar Bogomir-predsednik, člani: Felicijan Boris, Kandušar Aleksander, Klenovšek Ivan, Vrtačnik Martin.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov**
Mustač Stjepan-predsednik, člani: Musar Jože, Mauser Marjan; namestniki: Špajzer Franc, Grešak Mirko, Bratuša Anton.
- 5) **Komisija za stanovanjska vprašanja**
Urlep Ivan I.-predsednik, člani: Smolič Vida, Selič Ivan, Kuhar Viljem, Sotler Vinko.
- 6) **Komisija za razdeljevanje in ocenitev starega materiala**
Greiben Vili-predsednik, člani: Pevec Marjan, Leskovar Jože, inž., Perc Alojz, Debelak Lado.
- 7) **Komisija za disciplinsko in materialno odgovornost**
Potisek Rudolf, Musar Jože.
- 8) **Člana notranje arbitraže**
Paučnik Alojz, dipl. inž. rud., Plahuta Stane.

— o —

RUDNIK TRBOVLJE

Pogljajen Jože, Serša Anton, Pirnauer Mirko, Dobovičnik Ferdo, Škulj Anton, Pukmajster Vili, Rep Jože, Sejšek Peter, Vidrih Stane,

Sušnik Ivan, Vukovič Drago, Šuštar Ela, Hrovat Jože, Vengust Martin, Ceferin Viktor, Brečko Franc, Smodič Hinko, Cerovšek Albin, Cestnik Jože II., Češnovar Alojzija, Cestnik Jože III., Klančar Maks, Verdel Karel, Očepek Ivan, Glavica Franjo.

Za predsednika delavskega sveta rudnika Trbovlje je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 15. 5. 1970 Rep Jože, za namestnika pa Smodič Hinko.

V komisije delavskega sveta rudnika Trbovlje so bili izvoljeni na 1. zasedanju, dne 15. 5. 1970, naslednji člani:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Ceferin Viktor-predsednik, člani: Smodič Hinko, Sejšek Peter, Čop Jože, Pestelj Ivan, Špoljar Drago, Pogljajen Jože.
- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Glavica Franjo-predsednik, člani: Sušnik Ivan, Jerin Slavko, Kukočič Ivan-inž., Gotalj Jurij.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Očepek Ivan-predsednik, člani: Serša Anton, Vajdič Marjan, Holešek Ivan, Špilar Marjan.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov**
Pirnauer Mirko-predsednik, člani: Drugovič Stane, Kerle Mirko; namestniki: Jagušič Franc, Albert Jože, Krajšek Avgust.
- 5) **Komisija za stanovanjska vprašanja**
Kukovič Drago-predsednik, člani: Horvat Jože, Cestnik Jože II., Kralj Martin, Žibret Ivan II., Novak Ivan.
- 6) **Člana notranje arbitraže**
Dolinar Miloš, Čop Jože.
- 7) **Koordinacijski odbor samoupravnih organov delovnih enot ZP na področju Trbovelj:**
Rep Jože (za rudnik Trbovlje), predsednik.

— o —

RUDNIK ZAGORJE

Kos Lado I., Dolinšek Ferdo, Čič Stanko, Lovše Karel, Pavlovič Stane, Eberl Alojz, Ključevšek Ivan, Burja Franc, Balaskovič Štefan, Hočevar Matjaž, dipl. inž. rud., Hercog Ernest, Florinda Alojz, Podlesnik Ivan, Glavica Štefan, Ramšak Ivan, Rems Štefan, Lebar Stanko, Ostrožnik Feliks, Jerin Franc 4., Berdnik Franc, Jere Pavel, Kureš Anton, Lipovšek Viljem, Ržišnik Jože, Ržišnik Zvonko, Čeh Rado, Lavrin Marjan, Dolinšek Marija, Škrabar Karel, Drgan Anton.

Za predsednika delavskega sveta rudnika Zagorje je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 26. 5. 1970 Kurež Anton, za namestnika pa Hercog Ernest.

V komisije delavskega sveta rudnika Zagorje so bili izvoljeni na 1. zasedanju, dne 26. 5. 1970, naslednji člani:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Jereb Pavel-predsednik, člani: Cbirn Dušan, Lavrin Marjan, Klugej Jože, Ozbič Rado, dipl. inž. rud., Berdnik Franc, Čič Stanko.
- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Škrabar Karel-predsednik, člani: Prebil Anton, Majdič Pavel, Dolar Jože, Borštner Ivan 6.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Ključevšek Ivan-predsednik, člani: Anžur Leopold, Gostiša Konrad, Zidar Vinko, Keršnik Drago.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov**
Čeh Radovan-predsednik, člani: Plahuta Ivan, Kos Lado I., Ritter oto, Višnikar Martin.
- 5) **Komisija za stanovanjska vprašanja:**
Lipovšek Viljem, Rems Štefan, Lovše Karel, Jager Lado, Podlesnik Ivan, Hribar Ivan 11., Prosenec Franc.

— o —

SEPARACIJA

Ocvirk Jože, Kravogelj Robert, Petelin Edi, Kračan Stanko, Čekada Anton, Erjavec Nikolaj, Resnik Franc, Gorenc Franc, Kuhar Milan, Žibret Alojz, Žibret Ivan, Vajdič Drago, Vrabič Alojz, Crnomarkovič Dušan, Kreže Zdravko, Ovnik Jože, Gnedič Edi, Zorko Gizela, Kamnikar Anton, Karamarkovič Dušan, Kastelic Milan, Zupanec Franc, Sedlar Leopold, Ravnikar Ivan, Mlakar Silvo.

Za predsednika delavskega sveta separacije je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 21. 5. 1970 Kamnikar Anton, za namestnika pa Ocvirk Jože in Kastelic Milan.

V komisije delavskega sveta separacije so bili izvoljeni na 1. zasedanju, dne 21. 5. 1970, naslednji člani:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Gnedič Edi-predsednik, člani: Kerše Alojz, Zajc Ljubo, Zupan Franc, Sedlar Leopold.
- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Žibert Ivan-predsednik, člani: Ovnik Jože, Zorko Gizela, Suhodolčan Ivan, Ravnikar Ivan.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Čekada Anton-predsednik, člani: Košič Feliks, Erjavec Nikolaj, Guzej Franc, Mlakar Silvo.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov**
Crnomarkovič Dušan-predsednik, člani: Kmetič Anton, Kuhar Milan, Cilenšek Alojzija, Zupanec Franc.
- 5) **Predstavnik v komisiji za stanovanjska vprašanja**
Zelenšek Viktor.
- 6) **Predstavnik v koordinacijskem odboru pri DS rudnika Trbovlje**
Kamnikar Anton.

**DELAJSKI SVET OBRATA ZA
SPECIALNA RUDARSKA DELA**

Bončina Gabrijel, Jerman Anton, Simončič Franc, Blagotinšek Izidor, Predovnik Rudi, Godec Stane, Jan Lado, Draksler Srečko, Koprivšek Franc, Kukavica Ivan, Kirič Avgust, Majcen Bogomira, Magdič Feliks, Prašnikar Alojz, Plut Vili, Kreča Ivan, Juvan Adolf, Prezelj Hinko, Stesl Ernest, Sterk Jože.

Za predsednika delavskega sveta obrata za specialna rudarska dela je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 15. 6. 1970 Koprivšek Franc, za namestnika pa Blagotinšek Izidor.

V komisije delavskega sveta obrata za specialna rudarska dela so bili izvoljeni na 1. zasedanju, dne 15. 6. 1970, naslednji člani:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Draksler Srečko-predsednik, člani: Predovnik Rudi, Rancinger Franc, Stesl Ernest, Magdič Feliks, Zupan Ivan, Klenovšek Srečko, dipl. inž. rud.
- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Kreča Ivan-predsednik, člani: Zupančič Jože, Majcen Bogomira.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Kirič Avgust-predsednik, člani: Govejšek Ernest, Godec Stane, Medvešek Ivan, Podlogar Jože.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov**
Prezelj Hinko-predsednik, člani: Bončina Gabrijel, Gole Jože, Slokan Roman, Kramar Marjan..
- 5) **Predstavniki v koordinacijskem odboru pri DS rudnika Trbovlje**
Baloh Marin.
- 6) **Predstavniki v komisiji za stanovanjska vprašanja**
Jan Lado — za področje rudnika Hrastnik, Zupančič Jože — za področje rudnika oziroma delovnih enot v Trbovljah, Draksler Miro — za področje rudnika Zagorje.

— o —

**DELAJSKI SVET ELEKTRO-
STROJNEGA OBRATA**

Serša Alojz, Kmet Emil, Rozina Jože, Čander Franc, Svetanič Ivan, Gorenc Franc, Podbevšek Jože, Podreberšek Martin, Gorenjec Jože, Čerk Franc, Vengust Anton, Kajtna Alojz, Pavšar Ivan, Brodar Vili, Videnšek Ivan.

Za predsednika delavskega sveta elektrostrojnega obrata je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 19. 5. 1970 Serša Alojz, za namestnika pa Podbevšek Jože.

V komisije delavskega sveta elektrostrojnega obrata so bili izvoljeni na 2. zasedanju, dne 19. 5. 1970:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Kmet Emil-predsednik, člani: Okorn Alojz, Skrinar Jože, Kadunc Miro, Fantin Vanja, Brodar Vili, Čander Franc.

- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Rozina Jože-Predsednik, člani: Dolanc Stanka, Videnšek Ivan, Vengust Anton, Gorenc Franc.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Kajtna Alojz-predsednik, člani: Brčon Ivi, Polak Adi, Medvešek Drago, Svetanič Ivan.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov**
Pavšar Ivan-predsednik, člani: Mozej Breda, Podreberšek Martin, Gorenjec Jože, Čerk Franc.
- 5) **Predstavniki v stanovanjski komisiji pri DS rudnika Trbovlje**
Knez Gvido, Videnšek Ivan-namestnik.

— o —

DELAJSKI SVET AVTOPARKA

Biderman Nevenka, Poglajen Ivan, Špažer Anton, Valenčak Rudi, Birgermajster Imre, Nočko Ivan, Dobovičnik Franc, Humski Jože, Franc Alojz, Petaver Jože, Pešl Rado, Robek Karel, Sentjunc Ervin, Lajovic Leopold, Skale Filip.

Za predsednika delavskega sveta avtopark je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 10. 6. 1970 Humski Jože, za namestnika pa Valenčak Rudi.

V komisije delavskega sveta avtopark so bili izvoljeni na 1. zasedanju, dne 10. 6. 1970:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Robek Karel-predsednik, člani: Humski Jože, Biderman Nevenka.
- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Franc Alojz-predsednik, člani: Pešl Rado, Birgermajster Imre.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Poglajen Ivan-predsednik, člani: Dobovičnik Franc, Petaver Jože.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov**
Lajovic Leopold-predsednik, člani: Sentjunc Ervin, Skale Filip.
- 5) **Predstavniki v komisiji za stanovanjska vprašanja pri DS rudnika Trbovlje**
Bočko Ivan.

**DELAJSKI SVET SKUPNIH
SLUŽB**

Iz nabavnega oddelka: Zalaznik Stane, Cestnik Gvido, Kršlin Avgust, Razpotnik Jože, Brečko Anton, Novak Jože; iz RŠC: Oberžan Janez, Mandeljc Franc, Podlesnik Miha, Omahne Jože; iz uprave ZP: Gole Miro, dipl. oec., Sihur Vlado, Kovač Janez, Janežič Marinka, dipl. pravnik, Erman Silvin, inž., Zorčič Jože, inž., Kišek Alojz, Blaznik Mira, Božjak Zora, Toplak Stane, inž.

Za predsednika delavskega sveta skupnih služb je bil izvoljen na 1. zasedanju, dne 21. 5. 1970 Gole Miro, dipl. oec., za namestnika pa Kovač Janez.

V komisije delavskega sveta skupnih služb so bili izvoljeni na 1. zasedanju, dne 21. 5. 1970:

- 1) **Komisija za poslovne zadeve**
Erman Silvin, inž.-predsednik, člani: Koritnik Viktor, Kovač Vilko, Plevnik Ervin, Zorčič Jože, inž., Fabjan Albert, Toplak Stane, inž.
- 2) **Komisija za urejanje delovnih razmerij**
Božjak Zora-predsednik, člani: Odlazek-Dolžan Jelka, Cestnik Gvido, Omahne Jože, Brečko Anton.
- 3) **Komisija za varstvo pri delu**
Zalaznik Stane-predsednik, člani: Lapornik Cvetka, Uroič Gabrijel, Podlesnik Miha, Djokič Martina, dipl. inž. kem.
- 4) **Komisija za varstvo delovnih odnosov:**
Janežič Marinka, dipl. pravnik-predsednik, člani: Lipovšek Franc, Ačkun Beno, Razpotnik Jože.
- 5) **Predstavniki v komisiji za stanovanjska vprašanja pri DS rudnika Trbovlje**
Oberžan Janez.
- 6) **Predstavniki v koordinacijskem odboru pri DS rudnika Trbovlje**
Kišek Alojz.

Rudarji!

*Naj bo vaše glasilo
»Srečno« res vaše,
zato bomo veseli
prispevkov, ki jih
boste poslali.*

SPOZNAVJE POD VPADNIKOM

Pod vpadnikom sta Mirč in Jaka pripela hunta, in takoj signal pritisne Mirč ter smukne na »varno« mesto za podboj.

Na enkrat pa lko gromska strela po vpadniku se zakadi že trešči hunt med ostrmela in v bok se proge zasadi

Le kaj hudiča sta storila? povejta brž-kako? Zakaj? Eh — Kaj bi vama govorila verjeli mi ne boste zdaj!

»Pripel sem hunta, preudarno spustil sem top, nato oba sva v nišo se sklonila varno nato pa Mirč signal podal.«

A glej ga šmenta, kar naenkrat se hunt odpne — navzdol leti, ko pride pa do topa, skrene in mimo njega odrfči.

Ne boš me Jaka — da pred topom bi skrenil hunt kar tja v en dan za njim pa spet naj bi se vtiril? Ta vic mi še do zdaj ni znan.

O čem pa Mirč se v miši skriva od straha trese se ves trd, ker vedel je, da pri prevozu bi moral biti top — zaprt.

Quo usque tandem?

Kako dolgo še?

Prišel je z Dolenjske. Ni kaj prida pri rudniku, pa vendar — pridne roke in volja bodo zadostile mojim potrebam in tudi za malo posestvo bo še ostalo nekaj časa. Drugo leto bom opravil izpit, dali me bodo na odkop, potem pa, Tončka pripravi se! Puško sem dobro vrtel, sedaj bom tebe in s skupnimi rokami bova obnovila hišico!

Tako je razmišljal Tone in spenjal vozičke pri jašku. Vse je šlo v njegov prid in zadovoljstvo in vozički so leteli iz jaška kot jajca iz kokoši na dan sv. Neže. Vendar, glej ga spaka — nekaj se zatakne, ne gre s kavljem, pa kaj bi. Z roko seže med odbijače precej globoko in že je zapel obroč, ko se nenadoma vozička ustavita. Zadnji je pri tem poskočil podobno kot mustang, ki hoče odvreči nasilnega jezdeca in se zadel z odbijači prav pod odbijače drugega. Nekaj ga je zapeklo v desni roki. Odskočil je, pogledal roko in temno mu je postalo pred očmi. Zapestje je bilo zdrobljeno, zdrobljene pa so bile tudi njegove nade.

Janko se je rodil v Trbovljah. Premog je hranil očeta in tudi za sina bo dovolj kruha. Zrasel je med vozički in ko je doraščal so se z njim vred prelevili iz igrače v ne

preveč moderno rudarsko napravo. Z osemnajstimi leti je bil prestavljen v jamo. Voziček je ostal voziček, lahko zležeš v njega če je prazen, lahko ga jahaš če je poln premoga, pa tudi odbijači so koristna naprava. Lahko stopiš na nje, se pelješ in če se slučajno voziček iztiri, imaš še vedno dovolj prostora in časa, da odskočiš. Ko je Janko postal rudar je vedel, da se ni varno okoriščati s takimi priložnostmi in tega tudi ni več delal. Zgodilo pa se je, še sam ne ve kako, da se je znašel na odbijačih med vozički v premikajočem vlaklu. Ju glej! Kot bi naročil z elektronskimi možgani čas in mesto, kje naj pride do nereda. Prav njegovi vozički so se iztirili in ga vklebili med železje. Na srečo je ostal živ, toda brez noge.

Stodvanajst takih primerov bi lahko opisali od nezgodnih slučajev v letu 1969, prav toliko iz prejšnjih let in na žalost, prav toliko v razmerju s časom, tudi letos. Stodvanajst ljudi v enem letu dviguje polomljene ude v opozorilo ostalim in ne malo od njih jih je dvignilo tudi kot znak preusmeritve svoje življenjske poti.

Po pravici se sprašujemo, kako dolgo bo še trajalo mišljenje, da je pač vse odvisno le od slučaja in da človek s svojim razumom in

ravnanjem ne more vplivati na dogodke. In če že vemo, da neko določeno opravilo predstavlja nevarnost, katero lahko odstranimo z drugačnim načinom dela ali zaščitnimi sredstvi, zakaj se nam potem ne zdi vredno upoštevati razum in izkustva ter ravnati pravilno? Res je, da do poškodb privede marsikdaj nagnjenje ljudi k iskanju načina za čimhitrejšo in lažjo izvedbo nekega dela, toda nerazumljivo je pri tem, zakaj enaka dela ponavljamo, če vidimo, da vodijo k nesreči? Ali moramo res vse prepuščati slučaju? Mogoče je samo življenje res samo slučaj, ni pa slučajen njegov namen in ta je v delu. Če pa hočemo delati, moramo biti zato tudi sposobni oz. usposobljeni.

S tem člankom želim opozoriti na trezen premislek člane kolektiva, ki so zaposleni pri raznih prevozihih in ravnanjih z jamskimi vozički. Največ, čeprav lažjih, invalidov izvira prav iz teh vrst, kar je toliko lažje, da so vsi ti ljudje mladi, polni moči in želji, takorekoč naš podmladek. Ni dokazano, da pretežno mladi ljudje odklanjajo zaščitna sredstva in varnostne naprave, dejstvo pa je da zavoljo posebnosti dela, nepravilno ravnanje prav pri njih terja največji davek.

Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Da bomo lažje razumeli

Že v prejšnji številki Srečno, smo pričeli v posebni rubriki objavljati tolmačenje posameznih tujih besed in kritic, ki se pojavljajo v objavljenih prispevkih in jih pogosto ni mogoče v članku takoj razčleniti oziroma poimenovati z ustreznimi domačimi, slovenskimi besedami.

S tolmačenjem nadaljujemo tudi v tej številki. Razumljivo je, da v tej številki in naslednjih številkah lista, ne bomo znova tolmačili tujih besed, katerih pomen smo že razložili v prejšnji številki lista.

federacija — zveza, združenja društev, držav; zveza več držav-državno telo

interes — udeleženos, prizadetost, pomembnost

fašizem — oblika neposredne diktature v kapitalističnih državah; ideologija ali politično gibanje

revolucija — kroženje, gibanje, sprememba kvalitete, prehod iz enega stanja v drugo; preokret, preobrat, nasilen politični prevrat

demonstracija — nazorno prikazovanje, javno izražanje česa, množični nastop, izzivanje, zastraševanje

instruktor — poučevalec, dajalec napotkov, smernic

okupator — vojska, ki zasede tujo deželo, zavojevalec

tradicija — prenašanje običajev, navada, običaj

statut — pravila, celotnost pravil ali določil

sugestija — predlog, nasvet, namig, dokončno vplivanje na tujo voljo in mišljenje

potencial — sila, možnost, množina potencialne energije, mera jakosti električnega ali magnetnega polja

komite — odbor, izvoljen iz vrst večje organizirane skupnosti

skeptičen — dvomeč, dvomljiv, nezanesljiv, poln pomislekov

koncentracija — zbranos, zbir, skupen, zgostitev, zbiranje sil

preventiven — preprečevalen, varovalen, varnosten (ukrep)

specialen — poseben, izjemen, izreden, nenavaden

regres — povrnitev stroškov ali od-

škodnine, povrnitev razlike individualen — posamezen, posamičen, osebni, poseben

racionalizacija — ureditev, ukrepi za boljšo organizacijo delovnega procesa; izboljševanje, izpopolnjevanje

tehnologija — znanost o sredstvih in načinih predelovanja surovin v izdelke; tehnično izrazoslovje

kompleksen — sestavljen, raznovrsten, celoten

definirati — natančno določiti vsebino pojma

reforma — preoblikovanje, preureditev, izboljšanje obstoječih razmer

stabilnost — stalnost, trdnost, trajnost, ustaljenost

prekstruktuiranje — spremeniti obstoječi ustroj, sestavo, zgradbo

energetika — nauk o energiji, tehnično uporabljanje raznih oblik energije (toplotne, električne, vodne, atomske)

energičen — poln moči, krepak, dejaven, odločen

bilanca — računski zaključek, imovinsko stanje na določen dan; pregled, obračun česa

nivo — površina, gladina, višina, raven, stopnja
 angažirati — najeti, namestiti, namestiti, s pogodbo obvezati, nagovoriti, zavzeti se, spustiti
 produktiven — ustvarjalen, donosen, rodovit, storilen, ploden
 nerentabilnost — nedonosnost
 princip — začetek, osnova vsega, osnovni pojem, načelo, vodilo, bistvena sestavina, pravilo ali zakon
 ekspanzija — širjenje, razširjanje, raztezanje, osvajanje
 standard — enotna mera ali norma, splošno veljaven vzorec, vrsta blaga enake kvalitete, življenska raven; denarna podlaga
 faktor — dejavnik (dejstvo, vzrok, osebnost), komisinar; količnik
 preorientacija — preusmerjanje
 bazičen — osnoven, ključen, lužnat (v kemiji)
 eksistenca — obstoj, življenje, bitvanje
 fakultativen — pooblaščenjoč-vzodbujajoč, prost, neobvezen
 provenienca — izvir česa (n. pr. blaga)
 intern — notranji
 resolucija — sklep; kratek sklep v obliki zahteve ali mnenja večine
 korektura — poprava, krtačni odtis tiskarskega stavka
 estetika — lepoznanstvo, nauk o lepem vedenju

ekskurzija — izlet (poučen ali za zabavo)
 rabat — odbitek, popust pri prodajni ceni
 konkreten — snoven, stvaren, resničen, zaznaven, natančno
 sanacija — zdravljenje, urejanje, izboljšanje na sploh
 sistematičen — sestaven, načrten, metodičen, urejen
 kontinuiran — nepretrgan, zvezen, nadaljujoč se
 finalizacija — sklepna, končna izdelava
 prioritet — prvenstvo, prednost po vrstnem redu
 kvaliteta — kakovost, vrednost, prvovrsten
 kvantiteta — kolikost, množina, število, količinsko
 dilema — težavna izbira med dveh možnostma, ali—ali
 likvidacija — poravnava, izravnava, razpustitev, ustavitev, oprostitev, odprava, uničenje, usmrčitev
 fluktuacija — valovanje, nihanje, nenehno spreminjanje
 intenziven — napet, stopnjevan, močan, silen, razgiban
 ekstenziven — raztezen, teža v širino (ne v globino); količinsko večji; širen, obsežen
 suspenzija — začasna odstranitev, odlog; stanje, ko je snov v obliki najmanjših delcev enakomerno porazdeljena

element — osnova, nepremagljiva naravna sila, prvina, člen

— o —

CK KPJ — Centralni komite komunistične partije Jugoslavije
 RTV — radio, televizija
 ODS — osrednji delavski svet
 ZK — Zveza komunistov
 ZPT — Zasavski premogovniki, Trbovlje
 CK ZKS — centralni komite zveze komunistov Slovenije
 TT separacija — težkotekočinska separacija
 OETZ — odbor za ekonomsko-tehnične zadeve
 OZI — odbor za zaposlovanje in izobraževanje
 OVS — odbor za varstvo pri delu in socialno-zdravstveno varstvo
 ODS — odbor za družbeni standard
 OITP — odbor za informacije, tisk in propagando
 OSLO — odbor za splošni ljudski odpor
 NA — notranja arbitraža
 OIR — odbor za izume in racionalizacije
 ORJUNA — organizacija jugoslovanskih nacionalistov
 RŠC — rudarski šolski center
 GRAMAT — obrat za proizvodnjo gradbenega materiala
 OSRD — obrat za specialna dela

Razpis štipendij

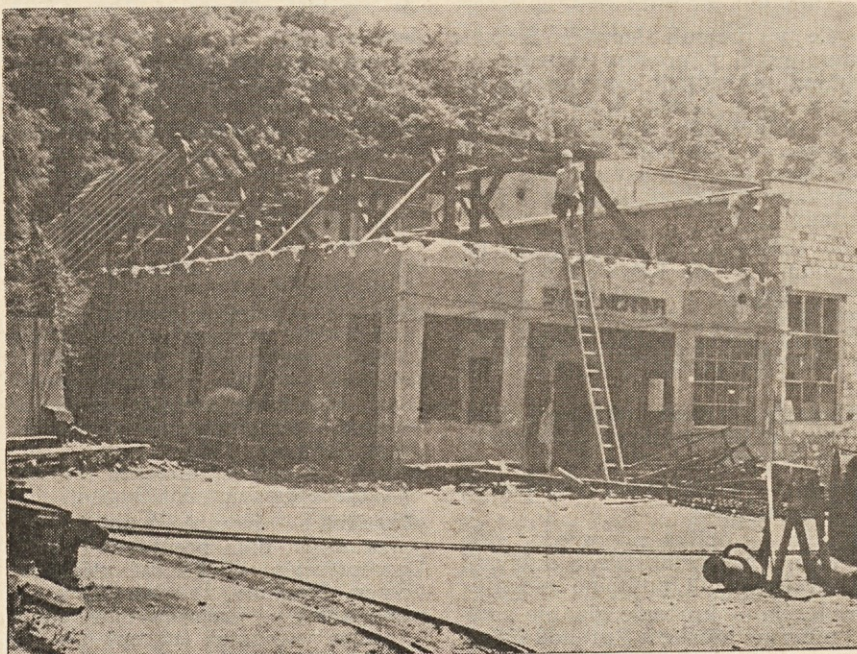
Komisija sklada za štipendije občine Hrastnik razpisuje štipendije za šolsko leto 1970/71, za šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah. Za dodelitev štipendije lahko kandidirajo tisti dijaki in študenti — občani občine Hrastnik, ki le-te ne bodo mogli dobiti pri ostalih dajalcih štipendij v občini in izven nje in bi brez družbene pomoči, zaradi šibkih gmotnih razmer v družini, zelo težko nadaljevali študij ali pa sploh ne.

majo odlično oceno iz vedenja;

— v izjemnih primerih lahko kandidirajo za štipendijo, na posebno priporočilo srednje šole, katero so kandidati končali, tudi prosilci, ki so dosegli dober učni uspeh;
 — kandidati, ki že študirajo na višjih in visokih šolah in so

Pogoji za dodelitev štipendije:

- a) za šolanje na srednjih šolah:
- kandidati, ki bodo vstopili v 1. letnik srednje šole in so končali 8. razred osnovne šole z odličnim ali vsaj prav dobrim uspehom ter imajo odlično oceno iz vedenja,
 - kandidati, ki še obiskujejo srednje šole in imajo v zadnjem šolskem letu odličen ali vsaj prav dober učni uspeh ter odlično oceno iz vedenja;
- b) za študij na višjih in visokih šolah:
- kandidati, ki bodo vstopili v 1. letnik višje ali visoke šole in so končali ustrezno srednjo šolo z odličnim ali vsaj prav dobrim uspehom in i-

Na rudniku Trbovlje izvajajo adaptacijska dela na objektu cvetličarne. Ob njej bodo uredili tudi novo čakalnico. Foto: inž. Tone Bregant

v letošnjem študijskem letu dosegli vsaj dober splošni uspeh.

Za dodelitev štipendije pridejo v poštev kandidati z navedenimi učnimi uspehi in sicer pod pogojem, če celoten dohodek v družini ne presega 440.— N din mesečno na družinskega člana.

Višina štipendij se giblje v obratnem sorazmerju z višino dohodka, ki odpade na družinskega člana, kar pa podrobneje določa statut sklada za štipendije.

Štipendije za šolanje na srednjih šolah v Zasavju bodo za 30 %

nižje od štipendij, ki so določene za srednje šole.

Kandidati za dodelitev štipendije naj pošljejo na zgornji naslov naslednje dokumente:

- vlogo (prošnjo) s kratkim življenjepisom in opisom socialnega in premoženjskega stanja,
- kolek za 6,00 N din,
- overjen prepis zadnjega šolskega spričevala (študenti pa potrdilo o opravljenih izpitih),
- potrdilo o premoženjskem stanju,
- potrdilo o višini povprečnih osebnih dohodkov staršev in čla-

nov družine za čas od junija 1969 do junija 1970,

- potrdilo o prejemanju otroškega dodatka in potrdilo o drugih rednih in izrednih dohodkih staršev in članov družine,
- potrdilo o vpisu v šolo (če vpisa na ustrezni šoli še ni bilo, je potrdilo predložiti naknadno, takoj po vpisu).

Prošenj kandidatov, ki ne bodo predložili vseh dokumentov, ne bomo upoštevali.

Rok za vlaganje prošenj poteče 31. 10. 1970.

Komisija sklada za štipendije občine Hrastnik

O vili in vrtnariji

Ko so pred desetletji zgradili v Trbovljah vilo, v kateri je bilo stanovanje za direktorja rudnika in sobe za tuje goste, ki so prihajali iz drugih držav, so seveda temu primerno uredili tudi okolico vile. Ob vhodni poti oziroma cesti so zasadili kostanje, ki so bili tisti čas zelo v modi. K nam so jih zanesli Francozi za časa okupacije v začetku 19. stoletja. Ves kompleks okoli vile pa je bil zasajen z gabrovo živo mejo, ali kako drugače ograjen in v njem čuvaj. Da so vse lepo uredili, sadili in čistili, je bil potreben vrtnar. In tu je zametek prve vrtnarije v Trbovljah. Kdo je bil prvi vrtnar in kdo je načrtoval saditev ne vem, mogoče bi to kdaj našli v starih arhivih. Vrtnarja je do zadnje vojne plačeval rudnik, na voljo pa je bil le direktorju rudnika. Skrbeti je moral za park in njegovo čistočo, nasade, pozimi in poleti je moralo biti vedno dovolj zelenjave in cvetja za razne obiske, kajti takrat še ni bilo cvetličarn in Vitamink. Treba je bilo vse predeleti doma. V te namene so bile zgrajene v trikotu in varnem zavetju hriba nad vilo, tople grede in rastlinjak za gojenje cvetja.

Predvojna vrtnarija je zaposlovala, razen vrtnarja, še 4 — 5 ljudi. Gnoj za tople grede in za gnojenje je vrtnarija dobivala iz rudniških konjskih hlevov. V toplih gredah so gojili večinoma zelenjavo za kuhinjo. V rastlinjake pa so bile čez zimo spravljene lončnice in razne okrasne palme. Vrtnar je bil takrat nameščenelec. Kmalu po zadnji vojni se je v rudniško vrtnarijo naselil DID — Dom igre in dela ali dečje jasli. Vrtnarija je začela gojiti špinačo in korenjček, s katerim so hranili naše najmlajše državljane. To je trajalo nekaj let. Od ukinitve DID-a naprej pa naj bi se vrtnarija preživljala sama. Goji sadike, cvetje za rezanje, lončnice, izdeluje vence in šopke po naročilu rudnika in skrbi za parke in oken-

sko ter balkonsko cvetje ter za grobove smrtno ponesrečenih rudarjev. Vrtnarija zaposluje visokokvalificiranega vrtnarja in eno žensko delovno moč. Poleg tega daje nasvete članom naše delovne skupnosti iz svojega področja.

Rastlinjak je bil pozidan pred petdesetimi leti, za tiste čase sicer zelo modern, saj so šipe uvozili celo iz Čehoslovaške, s kanalsko kurjavo in s pleteno slamo za pokrivanje strehe. Vse to pa je dotrajano, posebno kurjenje. Morali bi dobiti centralno kurjavo ali pa v doglednem času topli vod iz toplarne. Tudi okna za pokrivanje toplih gred se hitro kvarijo, ker so lesena. Izpostavljena pa so vsem vremenskim neprilikam, toploti, dežju, vlagi, mrazu itd.

Vrtnarijo rabi in obiskuje ved-

no več ljudi, cvetja ni nikoli dovolj, posebno ker ljudje nimajo več dosti svojih vrtov, rabijo pa cvetje za stanovanja, bolnico itd., za rojstne dneve in godove, za vence in pokopališča ter številne druge priložnosti. Problem je tudi, da se nihče neče več izučiti za vrtnarja, verjetno zato, ker moraš tu krepko misliti in delati.

No in da dopolnim še nadaljno namembnost rudniške vile. Po »didu« so bila v njej stanovanja, nato tujske sobe, kasneje pa je stavbo prevzel novoustanovljeni »Rudiš«. Ko mu je postala stavba premajhna, se je preselil v bivšo »graščino«, to je v bivše upravno poslopje rudnika Trbovlje, v rudniško vilo pa so se naselile družbeno-politične organizacije in društva. Ti so v njej še sedaj.

Milan Kovač

Za kratek čas

KAKO IMAŠ TO RAD?

Medtem, ko eden izmed igralcev čaka pred vrati, določijo drugi predmet (lahko tudi abstrakten pojem), ki ga mora žrtev uganiti. Ko žrtev spustijo v sobo, sme poljubno, brez določenega vrstnega reda, spraševati soigralce, vendar se mora pri tem omejiti na naslednja tri vprašanja:

1. Zakaj imaš to rad?
2. Kje imaš to rad?
3. Kako imaš to rad?

Igralci moraj odgovarjati popolnoma po resnici, niso pa prepovedani odgovori, ki lahko zavedejo žrtev v zmoto.

Pri besedi »kava«, na primer, lahko spraševanje poteka takole:

- Zakaj imaš to rad?
— Spodbuja me.
Kje imaš to rad?
— Notri in zunaj.
Kako imaš to rad?

— Vroč.

Zakaj imaš to rad?

— Pri tem se lahko prijetno zabavaš.

Kje imaš to rad?

— V skodelici.

Kako imaš to rad?

— Črno.

Po največ desetkratni ponovitvi omenjenih vprašanj mora žrtev najti iskano besedo. Kdor tega ne zmore, plača 10 par »kazni« v blagajno, iz katere se ob koncu nagradi najboljšega.

JEŽKI IZ MILA

Navadne kose mila razrežemo na približno 2 cm debele ploščice, ki jih razdelimo igralcem. Sredi mize stoji krožnik z buckami ali vžigalicami. Vsakdo naj poskuša v 30 sekundah zabosti v milo čimveč bucik ali vžigalic. Igralec, ki naredi ježka z najgostejšimi bodicami zmagaja.

Kadrovske vesti

V času od 1. avgusta do 30. septembra 1970 ima kadrovski sektor ZPT evidentirane naslednje kadrovske spremembe:

DELOVNA ENOTA RUDNIK HRASTNIK

Avgust — sprejeti:

Šketako Avgust — učni kopač, Medvešek Jože — ključavničar, Koršec Franc — delavec;

September — sprejeti:

Velikonja Marija — pom. kuharica, Dobršek Stanko — delavec, Zlahta Bruno — vozač, Mak Janko — PK električar, Oblak Božidar — električar, Kirn Bojan — električar;

Avgust — odšli:

Flajs Alojz — kopač, sporazumna prekinitev; Hribar Boris — vozač, samovoljna prekinitev; Krznar Vinko — vozač, samovoljna prekinitev; Krznar Vinko — vozač, samovoljna prekinitev; Ternolšek Jernej — vozač, prekvalifikacija; Čepin Jože — kopač, inv. upokojen; Kuhar Stanislav — ključavničar, sporazumna prekinitev; Kranjc Stefan — kopač, sporazumna prekinitev; Lukič Milan — kopač, upokojen; Majstrovich Pero — vozač, sporazumna prekinitev; Slapšak Anton — učni kopač, samovoljna prekinitev; Vabič Srečko — kopač, upokojen; Rajbar Avgust — vozač, samovoljna prekinitev;

September — odšli:

Praunseis Vid — rud. tehnik, sporazumna prekinitev; Šketako Avgust — učni kopač, potek prakse; Kralj Ivan — učni kopač, sporazumna prekinitev; Pavlica Slobodan — kopač, v šolo; Lipoglavšek Stane — učni kopač, inv. upokojen; Marinko Alojz — klepar, sporazumna prekinitev; Guček Jože — učni kopač, samovoljna prekinitev; Kovacič Marjan — vozač, samovoljna prekinitev; Laznik Maks — ključavničar, v JLA; Kopar Franc — vozač, v JLA; Starič Jože — kopač, v JLA;

DELOVNA ENOTA RUDNIK TRBOVLJE

Avgust — sprejeti:

Imširovič Fikret — vozač, Štrovs Franc — vozač, Vrhkar Jolanda — opek. delavka, Ramšak Ivan — vozač, Pesko Zdravko — opek. delavec, Podlesnik Milan — opek. delavec, Pintar Majda — opek. delavka, Dolinar Andrej — opek. delavec, Strmole Samo — opek. delavec, Zalaznik Boris — opek. delavec, Glavan Milan — kopač, Železnik Ana — servirka, Znidaršič Alojz — opek. delavec, Prvulecovič Djordje — o-

pek. delavec, Oberžan Vero — opek. delavec, Cirar Stane — opek. delavec, Bratun Janez — tesar, Butara Franc — kopač, Žavbi Ivan — kopač, Savič Mihajlo — opek. delavec, Klarič Stjepan — opek. delavec, Benčec Jožefa — opek. delavka, Kolander Ivan — ključavničar;

September — sprejeti:

Žibert Ivana — ek. tehnik — pripravnik, Skušek Ana — opek. delavka, Drnovšek Franc — opek. delavec, Zalezina Stanislav — vozač, Razboršek Vika — opek. delavka, Samastur Stane — učni kopač, Grigič Drago — kopač, Hribar Miroslav — vozač, Slokan Janez — električar, Pintar Majda — opek. delavka, Jukič Nikola — opek. delavka, Zupančič Janko — opek. delavec;

Avgust — odšli:

Bizjak Miro — opek. delavec, potek prakse; Bokalj Miran — opek. delavec, potek prakse; Paveljšek Ferdo — zun. delavec, potek prakse; Strmole Samo — opek. delavec, potek prakse; Zidar Anton — opek. delavec, potek prakse; Zalaznik Boris — opek. delavec, potek prakse; Grivec Rajko — opek. delavec, potek prakse; Jakič Jusuf — kopač, samovoljna prekinitev; Pervanič Rasima — opek. delavec, sporazumna prekinitev; Kastelic Ivan — kopač, upokojen; Balagič Zulfija — opek. delavec, sporazumna prekinitev; Koritnik Gvido — delavec, potek prakse; Cede Peter — delavec, potek prakse; Jager Jože — opek. delavec, potek prakse; Knific Andrej — opek. delavec, potek prakse; Oberžan Vero — opek. delavec, potek prakse; Prvulecovič Đorđe — vozač, samovoljna prekinitev; Završnik Franc — opek. delavec, potek prakse; Strmole Samo — opek. delavec, potek prakse; Bučar Jože — zun. delavec, potek prakse; Vidmar Andrej — opek. delavec, potek prakse; Drnovšek Cvetka — opek. delavka, sporazumna prekinitev; Špan Rudi — opek. delavec, potek prakse; Gorobinko Ivan — opek. delavec, potek prakse; Drašček Rafko — kopač, v JLA; Žibert Stefan — opek. delavec, sporazumna prekinitev; Vrhkar Jolanda — opek. delavka, potek prakse; Avsec Mirko — delavec, potek prakse; Ribič Anton — opek. delavec, potek prakse; Pesko Zdravko — opek. delavec, potek prakse; Dolinar Andrej — opek. delavec, potek prakse; Zalaznik Boris — opek. delavec, potek prakse;

September — odšli:

Kralj Gizela — delavka, sporazumna prekinitev; Puntar Meta — ek. tehnik, sporazumna prekinitev

(redna odpoved); Dornik Karel — opek. delavec, potek prakse; Oberžan Vero — opek. delavec, potek prakse; Klenovšek Viktor — poslovodja opekarne, upokojen; Štraus Franc — delavec, potek prakse; Bratun Janez — tesar, odpoved v poskusni delovni dobi; Podlesnik Milan — opek. delavec, potek prakse; Bec Silverij — kopač, sporazumna prekinitev; Puljko Ivan — vozač, samovoljna prekinitev; Lozanič Maksim — kopač, samovoljna prekinitev; Razboršek Vika — opek. delavka, potek prakse; Dimnik Rado — vozač, sporazumna prekinitev; Kralj Franc — vozač, sporazumna prekinitev; Stanislavljevič Milan, opek. delavec, sporazumna prekinitev; Pintar Majda — opek. delavka, potek prakse; Habjanič Venčeslav — kopač, v JLA; Jukič Nikola — opek. delavec, samovoljna prekinitev; Sušnik Ivana — opek. delavka, sporazumna prekinitev; Srčič Jože — kopač, v JLA; Centrih Jože — delavec, samovoljna prekinitev; Jazbinšek Milan — vozač, samovoljna prekinitev; Smuk Željko — vozač, samovoljna prekinitev; Benčec Jožefa — opek. delavka, odpoved v poskusni dobi s strani podjetja.

DELOVNA ENOTA RUDNIK ZAGORJE

Avgust — sprejeti:

Kodra Vinko — zunanji delavec, Gyny Stefan — vozač, Molek Ivan — kopač, Avguštinčič Jože — delavec, Medvešek Jože — delavec, Fazlič Sadik — vozač, Kranjc Franc IV. — vozač, Zupančič Oto — vozač, Grošelj Franc — kopač;

September — sprejeti:

Alič Halid — vozač, Klančičar Rudolf — delavec, Feštjan Rajko — delavec, Bolte Stanko — vozač, Selimović Razim — vozač, Pavlovič Hugo — vozač, Mesič Rifet — vozač, Halilović Imbro — vozač, Grošičar Vinko — vozač;

Avgust — odšli:

Brečko Ivan — strojnik, upokojen; Trubempašič Vlado — kopač, upokojen; Kmetič Franc — kopač, upokojen; Kerin Mirko — kopač, samovoljna prekinitev; Božič Karel — kopač, upokojen; Hribar Ivan — kopač, upokojen; Ocep Slavko — kopač, upokojen; Kranjc Bogomir — kopač, sporazumna prekinitev; Potokar Pavle — rud. nadzornik, upokojen; Ahčin Ivan — signalist, upokojen; Petek Franc — kop. pomočnik, upokojen; Ledinek Janez — kopač, potek prakse; Železnik Ivan — kopač, upokojen; Puklovec

Štefan — kopač, potek prakse; Miško Miloš — kopač, potek prakse; Božič Mirko — kopač, samovoljna prekinitev; Fazlič Sadik — vozač, samovoljna prekinitev; Drnovšek Srečko — motorovodja, samovoljna prekinitev; Molek Ivan — kopač, samovoljna prekinitev; Ukman Bogoj — delavec, samovoljna prekinitev; Golobinek Roman — kopač, potek prakse; Izlakar Ferdo — kopač, upokojen; Ocepek Jože — ključavničar, v JLA; Jesih Valentin — kop. pomočnik, samovoljna prekinitev; Sinanovič Mevludin — vozač, samovoljna prekinitev; Djombič Karavdija — delavec, samovoljna prekinitev; Odobašič Muharem — vozač, samovoljna prekinitev; Vozelj Franc — vozač, samovoljna prekinitev; Mlakar Anton — vozač, samovoljna prekinitev; Jovanovič Pero — učni kopač, samovoljna prekinitev; Markovič Čedo — kopač, samovoljna prekinitev; Omerhodič Fehim — vozač, samovoljna prekinitev; Bokal Slavko — ključavničar, samovoljna prekinitev; Nukič Šaban — vozač, samovoljna prekinitev; Hodžič Novalija — vozač, samovoljna prekinitev; Zupančič Oto — vozač, samovoljna prekinitev; Pajjič Marinko — kopač, v JLA; Šinkovec Milan — ključavničar, samovoljna prekinitev; Žorko Darko — kopač, v JLA; Jesenšek Boris — kopač, v JLA; Gošte Anton — vozač, v JLA;

September — odišli:

Kokalj Ivan — kopač, upokojen; Giura Štefan — vozač, samovoljna prekinitev; Marušič Anton — kopač, upokojen; Potecin Anton — kopač, upokojen; Fazlič Sadik — vozač, samovoljna prekinitev; Dedič Pešan — vozač, samovoljna prekinitev; Drnovšek Ivan — kopač, upokojen; Vodenik Anton — kopač, upokojen; Ocepek Viktor — šofer, samovoljna prekinitev; Šetanj Rajko — delavec, samovoljna prekinitev; Vujič Ivan — kopač, samovoljna prekinitev; Meterc Matevž — kopač, samovoljna prekinitev; Halilović Ibro — vozač, samovoljna prekinitev; Alič Halid — vozač, samovoljna prekinitev; Zupančič Svato — elektrinar, v JLA; Mujazinović Hasan — vozač, v JLA; Juvan Marko — kopač, v JLA; Softič Novalija — kopač, samovoljna prekinitev; Šum Vojko — uč. kopač, samovoljna prekinitev.

DELOVNA ENOTA SEPARACIJA

Avgust — sprejeti:

Košec Marjan — delavec, Anžur Sašo — delavec, Kurnik Lado — delavec, Šener Miro — delavec, Pevec Franc — delavec, Lukančič Slavko — delavec, Zorčič Franc — delavec, Repovž Martin — delavec, Kolander Peter — delavec, Koleša Franc — delavec;

September — sprejeti:

Soklič Ivan — delavec, Žgajner Marjan — delavec, Medved Franc — delavec;

Avgust — odišli:

Leben Bojan — delavec, potek prakse; Drnovšek Viktor — delavec, upokojen; Jurečič Milan — delavec, potek prakse; Benkoč Jože — delavec, potek prakse; Martinšek Franc — delavec, potek prakse; Resnik Franc — skladiščnik, sporazumna prekinitev; Medved Franc — delavec, potek prakse, Erklavec Edo — delavec, potek prakse; Toplak Danijel — delavec, v JLA; Podmenik Matevž — kopač, inv. upokojen; Čamar Dušan — delavec, potek prakse;

September — odišli:

Kralj Ivan — delavec, potek prakse; Kurnik Lado — delavec, potek prakse; Anžur Sašo — delavec, potek prakse; Kosec Marjan — delavec, potek prakse; Jorgovan Sloperger Alojz — delavec, samovoljna prekinitev; Oplotnik Ernest — delavec, inv. upokojen; Drnovšek Jože — kovač, samovoljna prekinitev; Pintarič Edvard — delavec, upokojen; Zupančič Franc — ključavničar, sporazumna odpoved; Jesenšek Dragica — delavka, potek prakse; Tofolini Ivan — delavec, sporazumna prekinitev; Logar Franc — delavec, sporazumna prekinitev; Medved Franc — ključavničar, potek prakse.

DELOVNA ENOTA OBRAT ZA SPECIALNA RUDARSKA DELA

Avgust — sprejeti:

Radojkovič Spasoje — vozač, Bogdanovič Miroslav — vozač, Brkovič Spasoje — vozač, Mišič Milan — vozač, Atač Mehmed — vozač, Stevanovič Rade — vozač;

September — sprejeti:

Alagič Hamid — vozač, Maratovič Husein — uč. kopač, Kos Ivan — šofer, Lukančič Danijel — ključavničar, Bačič Hamdija — kopač, Mujkanović Ibrahim — vozač, Jančkovič Stojan — vozač, Milanovič Stevo — uč. kopač, Rajkovič Rajko — kopač, Sandič Rade — kopač, Ramič Hizmo — kopač, Alibegović Djemal — kopač, Turnšek Viktor — kopač, Huskič Salil — uč. kopač, Kulanič Fehim — vozač, Čelič Jusuf — kopač;

Avgust — odišli:

Sotošek Drago — delavec, potek prakse; Krnc Vinko — kopač, smrtna nezgoda; Stojkovič Cvetomir — kopač, smrtna nezgoda; Tehovnik Vinko — kopač, samovoljna prekinitev; Pogačar Peter — ključavničar, v JLA; Drobnič Franc — rud. nadzornik, upokojen; Grčar Ladislav — kopač, samovoljna prekinitev;

September — odišli:

Ulaga Karel — vozač, samovoljna prekinitev; Kos Janko — vozač, samovoljna prekinitev; Zupančič Jože — vozač, sporazumna prekinitev; Špajzer Miha — priuč. kopač, upokojen.

SKUPNE SLUŽBE UZP, ESO, AVTOPARK, NABAVNI ODDELEK, RSC

Avgust — sprejeti:

Forte Lado — elektrinar, ESO; Potisek Albin — kov. strugar-ESO; Roškar Marjan — ključavničar-ESO; Fantin Vanja — ključavničar, ESO; Knez Heda, pripravnik, kem. tehnik-UZP; Ščukanec Ernest — abs. rud. fakultete — UZP; Hren Marjana, pripravnik, kem. tehnik — UZP; Lah Jože — avtomehnik, avtopark;

September — sprejeti:

Kastelic Slavko — PK kovinar, ESO; Puntar Jože — ključavničar, ESO; Rancinger Franc — PK elektrinar, ESO; Redenšek Bojan — PK elektrinar, ESO; Ravnikar Branko — lesni delavec, nabavni oddelek; Vidmar Jože — abs. rud. fakultete, UZP;

Avgust — odišli:

Grum Albin — kopač-instr., upokojen — RSC; Kamnikar Jakob — mizar, upokojen-ESO; Bratanič Jože — elektrinar, potek prakse-ESO;

September — odišli:

Bartol Štefan — vod. instalater, upokojen-ESO; Umek Jože — elektrinar, potek prakse-ESO; Trupej Avgust — previjalec el. mot., umrl-ESO; Snoj Alojz — skladiščnik, upokojen — nab. oddelek; Laznik Mirko — lesni delavec, upokojen-nabavni oddelek; Ocepek Jakob — čuvaj, inv. upokojen-nab. oddelek; Sever Anton — lesni delavec, sporazumna prekinitev-nab. oddelek; Španjol Vinko — težak Rab, potek sezone — UZP; Brčon Jože — ekonom, potek sezone-UZP; Ržišnik Marinka — čistilka, potek sezone-UZP; Kržišnik Ana — kuharica II., potek sezone-UZP; Guzač Amalija — kuharica I., potek sezone-UZP; Benko Franciška — servirka, potek sezone-UZP.

Vladimir Sihur

METANJE V CILJ

Vsak igralec naj poskusi vreči 10 igralnih kart zaporedoma v koš za papir ali v škatlo za klobuke. Koš mora biti vsaj 2,5 m oddaljen od nas, mesto, od koder mečemo, pa označeno s kreda. Vsak zadetek šteje točko. Kdor ima po dveh ali treh rundah največ točk, je zmagovalec.

Nekaj statističnih podatkov

Iz internih informacij, ki jih zdaj daje republiški svet sindikatov Slovenije, povzemamo nekaj statističnih podatkov o gibanjih v naši republiki:

Splošna potrošnja

Splošna potrošnja bi po smernicah zvezne resolucije morala naraščati počasneje kot narodni dohodek prebivalstva. Po oceni je naraščati počasneje kot narodni dohodek prebivalstva. Po oceni je znašala nominalna stopnja rasti družbenega proizvoda v SFRJ približno 16%. Ob tem pa so bili dohodki splošne porabe v prvih treh mesecih za 22% višji kot v enakem obdobju lani, v prvem polletju pa že za 25% več kot lani. Pri tem presegata delež Slovenije federaciji v njenih skupnih dohodkih splošne porabe še vedno povprečen delež republik.

Osebnih dohodki

Podatki zavoda za statistiko kažejo, da so se povprečni osebni dohodki v prvih šestih mesecih letos povečali za 17% nasproti osebnim dohodkom v enakem obdobju lani. Iz popisa zaposlenih za marec 1970 je razvidno, da je v Sloveniji še vedno 17,7% zaposlenih ali približno 77.000 takih, ki imajo osebne do-

hodke pod 800,00 dinarjev za normalni delovni čas (do 600,00 dinarjev mesečnega osebnega dohodka prejema še vedno 3% zaposlenih). Največji odstotek takih z osebnim dohodkom do 800,00 dinarjev mesečno v svoji panogi je v kmetijstvu 31% (4.500 zaposlenih), v gradbeništvu 28,9% (7.876), sledijo obrt 23,6% (6.073, industrija 18,6% (38.272) itd.

Zaposleni po velikostnih razredih čistega osebnega dohodka v % za marec 1970:

	do 800,00 din	nad 2.400,00 din
SRS skupaj	17,7 %	4,9 %
Gospodarstvo	18,8 %	4,0 %
Negospodarst.	11,9 %	9,2 %

Povprečni osebni dohodki v juniju in juliju 1970 v novih dinarjih je bil v Sloveniji:

	Junij 1970	Julij 1970	Indeks VII-70 VI 1970	Indeks I-VII-70 I-VII-69
SRS skupaj	1.346	1.438	107	118
Gospodarstvo	1.299	1.407	108	118
Negospodarstvo	1.619	1.624	100	120

Cene v SR Sloveniji in SFRJ

Indeksi cen v Sloveniji in SFRJ za prvih osem mesecev tega leta so:

	SR Slovenija		SFRJ	
	VIII-70 Ø 1969	I-VIII-70 I-VIII-69	VIII-70 Ø 1969	I-VIII-70 I-VIII-69
Cene na drobno	112,6	111,4	110,7	108,9
Cene proizvajalcev	112,7	110,1	110,2	108,2
Cene v gostinstvu	119,3	115,2	120,0	115,5
Življenjski stroški	111,4	111,2	111,7	110,0

Navedeni podatki kažejo, kako cene v Sloveniji hitreje naraščajo kot v vsej Jugoslaviji — to je možno opaziti predvsem v osemmesečni dinamiki, kjer so edino cene v go-

stinstvu za 0,3% višje v SFRJ kot pa v Sloveniji.

Nezaposlenost

Letos je bilo največ nezaposlenih februarja in to 19.574, od tega 65% žensk; junija jih je bilo brez dela 15.104, od tega kar 68% žensk. V polletni primerjavi se je letos z enakim obdobjem lani poprečna brezposelnost zmanjšala za 7,5%. Največ brezposelnih je med nekvalificiranimi; teh je 57,8%, polkvalificiranih je 26,5%, visokokvalificiranih in kvalificiranih 11,5%, z visoko, višjo in srednjo izobrazbo pa 4,6% (lani poprečno 6,3%).

Odbor za informacije, tisk in propagando Zasavskih premogovnikov Trbovlje, razpisuje

natečaj

za izdelavo osnutka znaka-simbola Zasavskih premogovnikov — Trbovlje. Razpisni pogoji so naslednji:

- 1) znak — simbol Zasavskih premogovnikov — Trbovlje mora obvezno vsebovati začetne črke podjetja, kakor to določa statut podjetja,
- 2) osnutke je izdelati v okvirni velikosti 6 cm v kvadratni, pravokotni ali kakšni drugi obliki, na papirju A-4 format,
- 3) osnutek znaka — simbola mora biti uporabljen za tiskanje na poslovnem papirju, kuvertah, za izdelavo značke in podobno,
- 4) rok za predložitev osnutkov je 25. november 1970,
- 5) osnutki morajo biti opremljeni s šifro predlagatelja, sprejema pa jih splošni sektor uprave Zasavskih premogovnikov-Trbovlje, Trbovlje, Trg revolucije 12; vsak predložen osnutek znaka — simbola ZPT mora imeti svojo šifro,
- 6) pravico sodelovanja na natečaju pri izdelavi osnutka znaka — simbola Zasavskih premogovnikov — Trbovlje ima vsak član delovne skupnosti ZPT in povabljeni umetniki — oblikovalci s področja Zasavja,
- 7) najboljše rešitve bodo nagrajene z naslednjimi denarnimi zneski:

I. nagrada	1.500,00 din
II. nagrada	1.200,00 din
III. nagrada	700,00 din

Izbor najboljših osnutkov bo opravila komisija, ki jo bo imenoval glavni direktor podjetja. Rezultat natečaja bo objavljen v glasilu Srečno št. 6/70, ki bo izšla koncem decembra 1970. Na podlagi objave rezultata natečaja, se bodo predlagatelji nagrajenih osnutkov javili do 5. januarja 1971 s svojim polnim naslovom.

Glasilo »SREČNO« izdaja podjetje Zasavski premogovniki — Trbovlje, Trg revolucije 12.

Izhaja vsaka dva meseca

Glasilo ureja uredniški odbor: Babič Rado, Kohne Emil, dipl. inž. rud., Kovač Vilko, Kralj Martin, Lenarčič Tine, Malovrh Metod, dipl. inž. rud., Prosenc Anton, Savšek Janko.

Tehnični urednik: Lenarčič Tine

Odgovorni urednik: Kohne Emil, dipl. inž. rud.

Fiska: Papirkonfekcija, obrat Valvasorjeva tiskarna, Krško
Naklada 3000 izvodov.